

§ 1 Utökning av antalet suppleanter

Valberedningen hade, enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag, tillstyrkt att antalet suppleanter i EU-nämnden skulle utökas från 58 till 59.

Kammaren medgav denna utökning.

§ 2 Val av extra suppleant

Val av extra suppleant i EU-nämnden företogs.

Kammaren valde i enlighet med valberedningens förslag till

suppleant i EU-nämnden

Pyry Niemi (S)

§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2014/15:408

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:408 Förenklad försäljning av vildsvinskött
av Johan Hultberg (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 21 april 2015.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 25 mars 2015

Näringsdepartementet

Sven-Erik Bucht (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:423 Fortbildning av läkare
av Finn Bengtsson (M)

Interpellationen kan tyvärr inte besvaras inom tidsfristen utan besvaras
av statsrådet Gabriel Wikström den 17 april.

Orsaken är redan inbokade resor och andra åtaganden.

Stockholm den 24 mars 2015

Socialdepartementet

Gabriel Wikström (S)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditionschef

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2014/15:78 till finansutskottet

Skrivelse

2014/15:75 till konstitutionsutskottet

Jakt och viltvård

§ 5 Jakt och viltvård

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15:MJU9

Jakt och viltvård

föredrogs.

Anf. 1 ISAK FROM (S):

Herr talman! Vi debatterar i dag miljö- och jordbruksutskottets
betänkande MJU9, *Jakt och viltvård*. Jag vill börja med att yrka bifall till
utskottets förslag i betänkandet i dess helhet utom till förslaget under
punkt 2.

Jakt- och viltvårdsfrågorna berör utan tvekan både stort och smått. Vi
har 30 motionsyrkanden som ligger till grund för betänkandet. I dag på
morgonen har vi hört att 87 procent av den svenska befolkningen är
positivt ställd till jakt. Av de övriga känner 8 procent inte till vad jakt
innebär över huvud taget. Det är alltså en påfallande liten del som inte
tycker att jakt och viltvård är speciellt viktigt.

Yrkandena och motionerna berör främst frågor om ny viltmyndighet,
miljöorganisationernas talerätt, jakttider, vildsvinsförvaltning,
dubbelregistrering av jaktområden, småviltsjakt ovanför odlingsgränsen
och terrängkörning vid jakt. I betänkandet finns tio reservationer från S,
M, SD, MP, C och V.

Utskottet föreslår två tillkännagivanden. Ett är enigt och innebär att
regeringen ska låta utreda ett antal frågor som den nu avvecklade

Jaktlagsutredningen haft i uppdrag att utreda. Majoriteten i utskottet gör också ett tillkännagivande om att regeringen bör inrätta en myndighet för viltförvaltning och jaktfrågor.

Vi socialdemokrater tycker att det är bra och viktigt att regeringen får återkomma till oss i riksdagen med de sakfrågor som fanns i Jaktlagsutredningen. Rätten till jakt på småvilt på kronomark ovanför odlingsgränsen i Västerbotten och Norrbotten samt i renbetesfjällen i Jämtland, den så kallade fjälljakten, har varit en prioriterad fråga för oss socialdemokrater ända sedan den tidigare regeringen fattade beslut om att ändra i § 3 och därmed egentligen tillät fri invasion i de svenska fjällen under ripjaktssäsongen. Vi tycker att det är viktigt att regeringen prioriterar frågan och så snabbt som möjligt kommer till riksdagen med förslag till hur man kan åtgärda och styra upp överkonsumtionen, kanske man kan kalla det, av ripjakt, som dessutom är ett direkt hot mot den biologiska mångfalden i fjällen.

Det handlar även om samernas rätt att jaga, den så kallade dubbla jakträtten. Många av samebyarna och jakträttsinnehavarna sköter den här frågan bra och på ett förtroendefullt sätt, men vi socialdemokrater är väl medvetna om att det också är ett ständigt trätoämne, som i vissa fall beror på dåliga personrelationer. Vi tycker att frågan måste lösas, och vi tror att det kan ske genom stöd till viltförvaltningsdelegationerna och rennäringsdelegationerna i de berörda länen. Det är likväl en fråga där regeringen ska återkomma till riksdagen.

När det gäller jakt i den svenska ekonomiska zonen och jakt på allmänt vatten ser vi socialdemokrater gärna att möjligheterna till jakt i den ekonomiska zonen och på allmänt vatten kan förenklas och handläggningen effektiviseras. Även det ska regeringen återkomma med.

Beträffande förvaltningen av säl ser vi socialdemokrater det som positivt om det kan utarbetas gemensamma förvaltningsplaner mellan Sverige och Finland.

Jakten på kronhjort är i dag reglerad på ungefär samma sätt som älgljakten. Det finns goda skäl för det. Kronhjorten är den av våra hjortvilt som det tar längst tid att hantera för att den ska bli kapital. Det innebär att det krävs ett särskilt skydd för kapitaltjurarna. Därför är det ytterst olämpligt med allmän jakt på kronhjort, men vi anser att det finns skäl för regeringen att titta på frågan. Ett sätt kunde vara att samla dem i gemensamma klövförvaltningsområden med licenstilldelning som följd. Även det får regeringen återkomma med.

När det gäller regelförenklningar beträffande viltvårdsområden och allmänna regelförenklningar ser vi socialdemokrater det som självklart att man ska se över om det går att förenkla överlåtelse eller upplåtelse av jakträtt inom viltförvaltningsområdena och viltvårdsområdena. Vi anser att det dessutom är mycket viktigt att tydliggöra länsstyrelsernas roll och se om det går att stärka den regionala viltförvaltningen ytterligare.

Majoriteten i utskottet, herr talman, bestående av Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna gör ett tillkännagivande om att regeringen bör inrätta en myndighet för viltförvaltning och jaktfrågor.

Herr talman! I debatten lyfts ofta upp att en ny myndighet skulle vara det allena saliggörande för jakt och viltvård. Vi socialdemokrateter vill

särskilt framhålla att det finns anledning att ta till sig att mycket har hänt sedan 1938 när jaktlagen stiftades.

Det är viktigt att samarbetsregeringen fortsätter att arbeta med Jaktlagsutredningens andra delbetänkande, som just lyfter fram en ny myndighet som en möjlig väg till bättre samordning i viltförvaltningsfrågor.

När det gäller att förbättra samverkan mellan ansvariga myndigheter vill jag säga att det krävs förvaltningsplaner för fler vilt än bara för rovdjur. Det finns dock ingen anledning att som Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna negligera länsstyrelsernas roll i viltförvaltningen och kräva snabba beslut om en ny myndighet, som dessutom är direkt budgetpåverkande. Nya myndigheter är utan tvekan en fråga för regeringen att besluta om.

Vi delar bilden och vill gärna framhålla att det råder stora regionala skillnader vad gäller rovdjur samt betestryck från älg och vildsvin. Det ser olika ut, och därför är det extra viktigt att den regionala nivån beaktas. I Jaktlagsutredningens andra delbetänkande konstateras att Naturvårdsverket inte har varit drivande i jakt- och viltförvaltningsfrågor och att det finns anledning att tro att den omorganisation som skett vid verket inte har gynnat jakt- och viltförvaltningsfrågorna.

Vi socialdemokrater delar den bilden. Det är därför bra att Naturvårdsverket i enlighet med sitt regleringsbrev ska göra en översyn av vilt- och rovdjursförvaltningen, som ska resultera i en övergripande strategi för vilt- och rovdjursförvaltning. Strategin ska innehålla en övergripande vision samt mål och delmål. För det har Naturvårdsverket som central myndighet för frågor om vilt, rovdjur och jakt ett övergripande ansvar. Naturvårdsverket ska lämna sin rapport senast den 30 juni 2015. Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt att avvakta rapporten.

Det har i Jaktlagsutredningens andra delbetänkande framkommit ganska mycket kritik mot Naturvårdsverket. Utredningen har noterat och lyft fram att det finns ett brett missnöje och misstroende främst hos markägar- och jägarorganisationer.

Vi socialdemokrater delar den bilden och vill särskilt påtala vikten av att regeringen återkommer och förklarar hur man tänker sig att förbättra viltvården, underlätta för jakt och börja bygga upp förtroendefulla samarbeten mellan jägarorganisationer och naturorganisationer. Det behövs, herr talman, om vi ska skapa respekt för frågorna och långsiktighet. Vi behöver inte ha nya vargrelaterade konflikter i de här frågorna.

Det behövs utan tvekan en samordning av Naturvårdsverkets, Skogsstyrelsens och Jordbruksverkets respektive myndighetsuppdrag. Även med en ny myndighet kommer det att följa gränsdragningskonsekvenser som man också måste ta hänsyn till.

En ny liten myndighet, som utredningen föreslog, dessutom kanske uppsplittrad i tre olika delar, kan inte gynna den regionalisering som vi har jobbat med under några år och som vi socialdemokrater vill fortsätta att jobba med; det handlar om att ge viltförvaltningsdelegationer och länsstyrelserna huvuduppdraget.

Det finns därför särskild anledning att ta fasta på remissinstansernas synpunkter. Det gäller speciellt länsstyrelsernas synpunkter. De har varit eniga och överens om att en ny myndighet inte kommer att stärka jakten och viltförvaltningen i Sverige. Det är också därför vi socialdemokrater säger att den här frågan måste fortsätta att utredas noga och att regeringen har ett tydligt uppdrag att återkomma om hur vi kan stärka jakten och viltvården i Sverige.

Herr talman! Varken jägarna eller bevarandet av vargar, älgar, ripor, sälar och tjädrar tjänar på nya konflikter. Jag hoppas att vi kan hitta sätt att undgå att skapa nya konfliktområden inom jakt och viltvård. Jag ser fram emot fortsättningen på debatten.

(Applåder)

Anf. 2 ULF BERG (M):

Herr talman! Isak From har sagt en hel del. Vi är överens på många punkter i detta betänkande, *Jakt och viltvård*, nr 9 från miljö- och jordbruksutskottet, men inte i alla frågor. Det här med jakt är väldigt intressant.

Jag ska rätta Isak From. Han sa 87 procent; det är 86. Procenten kan vara viktiga, Isak. Men det är en väldigt stor majoritet av svenska folket som är positivt inställd och accepterar jakt. Det betyder enligt min uppfattning att man sköter jakten på ett väldigt bra sätt. Det gör att man hela tiden har en etisk debatt och att man på så sätt också kan locka nya jägare till jaktlag.

Det som är väldigt intressant är att kvinnorna nu gör sitt intåg som jägare. En stor del av den ökning som sker står kvinnorna för. Det är en fantastiskt positiv trend. Även ungdomar finner sin väg in.

Det finns säkert flera skäl till att man börjar jaga. Vi fick lära oss på jägarfrukosten i morse att det tidigare var samvaron och spänningen som var ledstjärnorna. I dag är det så mycket mer. Man vill vara mån om det man äter. Har man från skott till tallrik full kontroll över vad man stoppar i sig är det en drivkraft i dag. Det är fantastiskt positivt. Naturligtvis är jakt och villebråd ett otroligt klimatsmart sätt att få i sig mat.

Det här betänkandet är lite speciellt såtillvida att det finns ett utskottsinitiativ som vi i Alliansen tog fram. Vi tog fasta på att regeringen enligt vår uppfattning hade lagt ned Jaktlagsutredningen för tidigt. Då såg vi till att skapa ett initiativ gällande vissa delar av Jaktlagsutredningen – inte hela, ska vi vara klara över. Vi hoppade över själva förnyelsen av jaktlagstiftningen, eftersom vi har en regering som inte vill driva de frågorna. Det skulle kännas ganska meningslöst. Däremot fanns det ett antal utpekade frågor som man skulle utreda. Det är fantastiskt bra att vi har fått ett enigt utskott som tycker att det här är viktigt. Det indikerar också förhoppningsvis att regeringen återkommer med förslag på de punkter som Isak From räknade upp.

Herr talman! Jag skulle vilja klargöra att vi nog är överens om det här med kronhjorten. Vi tror inte heller att lösningen är allmän jakt. Däremot finns det bekymmer på vissa håll där en väldigt lokal stam ställer till stor skada. Det är inte heller säkert att man klarar av att få en förvaltning av den stammen genom ett kronhjortsskötselområde. Därför måste man titta vidare på detta. Vilka former kan man hitta när det sker väldigt stor skada på skog inom ett mycket litet geografiskt område? Jag tror att det är det

som är utmaningen för utredaren. I varje fall är vi moderater överens med Socialdemokraterna om att allmän jakt på kronhjort inte är lösningen på problemet. Det gäller att vara tydlig där.

När det gäller viltvårdsmyndigheten är det fråga om en allianspunkt som vi har drivit. Vi har också fått stöd av Sverigedemokraterna i den frågan. Ett av skälen har handlat om att återskapa förtroende. Men det är nog inte huvudskälet, har jag insett ju mer jag jobbat med de här frågorna. Det har hänt väldigt mycket när det gäller tillgången på vilt. Det var inte alltför många år sedan vi inte hade vildsvin. Vi har rovdjursstammar som är på en helt annan nivå. För vargens del kanske vi måste gå tillbaka 150 år i tiden för att hitta de nivåerna. Vi har fått ett helt annat vilttryck, och det ställs högre krav.

I dag är det Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Rikspolisstyrelsen och en mängd andra myndigheter och andra som håller på med de här frågorna. Som företrädare för Alliansen och Moderaterna tror jag att det är helt nödvändigt med en samordning av jaktlagstiftningen för att man ska kunna se hela viltvården som en sammanhållen kedja. Det är naturligtvis så att eventuell förvaltning av björn och varg påverkar älgstammen och rådjursstammen. När det gäller rådjur och lo är det väldigt viktigt att man har en samsyn. Vid en för liten rådjursstam finns det en stor risk att lodjuren dukar under. Det är klart att vi måste ha en vettig förvaltning.

Jag hoppas naturligtvis att regeringen återkommer i den här frågan och att vi får till den här myndigheten. Jag blir lite orolig när jag hör miljöministerns uttalande om att man absolut inte ska göra det här. Jag tycker nog att man ska lyssna till Sveriges riksdag, som är demokratiskt vald. Finns det då en mycket stor och bred majoritet för detta tycker jag att regeringen ska återkomma.

I vissa lägen när jag pratar med socialdemokrater tycker jag mig förstå att de inte heller tycker att den här idén är så dum utan att det finns fördelar. Sedan vet jag att man måste samverka om man sitter i en regering där det ingår fler än ett parti. Jag är medveten om var problemet sitter, men innerst inne tror jag faktiskt att Socialdemokraterna och Alliansen inte står så hiskligt långt ifrån varandra. Jag hoppas verkligen att vi kan få till en lösning, för jag tror att det kan bli riktigt bra om vi får en samordning. För oss är det inte en budgetfråga. Vi tror att det här kan bli mycket rationellare genom att man sammanför alla dessa delar till en myndighet.

Herr talman! Jag tror att också vapenlicenser skulle kunna vara en framtida uppgift för en viltmyndighet. Även om jag är polis i botten kan jag konstatera att polisen har misslyckats med vapenlicensfrågan på många håll och kanter. Det har varit oerhört långa väntetider. Det kan kanske bli en effektivare vapenlicenshantering och också en effektivare polis som kanske kan leta upp en och annan skyldig och inte bara lägga ned och skriva av inkomna anmälningar.

Vi har två reservationer från moderat håll i detta betänkande. Jag yrkar bifall till reservation nr 5. Den har att göra med bland annat utfodringen av främst vildsvin. Där har vi sett rena avarter. Nu har det funnits en dialog mellan markägare och jägare, och utvecklingen verkar gå åt rätt håll. Men vi är fortfarande av uppfattningen att det skulle behövas att länsstyrelsen och den regionala nivån kan få besluta i sådana ärenden när det är extrema

händelser. Det är absolut inte något förbud mot utfodring. Men när man tippar ut hela lass med makaroner ute i skogen har någonting blivit fel.

Det är också viktigt att påpeka att en viltvårdsmyndighet inte har någonting att göra med den regionala handläggningen. Vi är väldigt måna om att länsstyrelser och viltvårdsdelegationer ska finnas kvar. Ska man gå i någon riktning ska de ha ytterligare ansvar och se till de problem som finns på ort och ställe.

Herr talman! Jag ska avslutningsvis tala lite om terrängkörning. Jag har till min glädje sett att landshövdingen i Norrbotten ivrigt har sagt att man bör göra någonting åt funktionshinderade möjligheter att finnas i skog i mark i det fall de är jägare. Här finns en problematik. De måste ha dispens från länsstyrelsen. De får den på fem år, men de får den ofta i ett mindre geografiskt område och på sin höjd i sin länsstyrelse.

Det är klart att det ska vara samma möjligheter för funktionshinderade att jaga oavsett om de gör det i sin kommun eller sitt län eller blir inbjudna någon annanstans. Det är väldigt viktigt. Det kan vi lösa om regeringen återkommer med en förändring. Det är viktigt att vi får en ändring till stånd. Enligt art- och habitatdirektivet ska man ha särskild dispens för att kunna använda sig av motorfordon.

Här bör regeringen återkomma så att också funktionshinderade kan vistas ute i naturen och jaga precis som vi alla andra som har våra ben i behåll. Vi har ingen aning om när sjukdom eller olycka gör att vi måste ha ett hjälpmedel för att ta oss ut till någonting som vi verkligen älskar att hålla på med. Här ser jag fram mot en ändring.

(Applåder)

I detta anförande instämde Gunilla Nordgren (M).

Anf. 3 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack för anförandet, Ulf Berg! Visst känns det fantastiskt att få vara i opposition där man kan börja driva vilka frågor man vill. Den tidigare borgerliga regeringen satt vid makten i åtta år och hade alla möjligheter att till skapa nya möjligheter. Även Anders Borg tyckte: Varför ska vi ha en ny myndighet här? Det verkar inte riktigt rätt.

Det kan vara så att man kan hitta resurser i de befintliga myndigheterna. Men det behövs i varje fall en stor organisationsutredning. I och med att den borgerliga alliansen och Sverigedemokraterna röstade ned vår budget försvann det en del utredningspengar. Det behöver man också ha med sig.

Jag vill egentligen fråga Ulf Berg: Varför tror du att samtliga länsstyrelser har ställt sig negativa till en ny myndighet? Bland annat är länsstyrelsen i ditt eget hemlän Dalarna mycket bekymrad över att en ny myndighet skulle kunna avbryta regionaliseringen av jaktpolitiken.

Anf. 4 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Det är väldigt sällsynt att en myndighet tycker att någonting är positivt när man känner att man kanske riskerar att bli av med inflytande. Jag tror att svaret på den frågan är så enkelt när det gäller länsstyrelserna. Jag har i mitt inlägg sagt att den delen inte ska förändras. Vi talar om den centrala nivån där vi ska ha en samordning. Det tror vi väldigt mycket på.

Jag kan lugna Isak From med att vi i opposition driver de frågor som vi tänker göra verklighet av den dagen vi kommer tillbaka. Viltvårdsmyndigheten är ett bra exempel. Vi tillsatte en utredning i Alliansen, och den lade fram ett förslag. Vi gick i alliansformat till val på att en sådan förvaltning skulle inrättas.

Isak From borde vara medveten om det finns andra orsaker till att nuvarande regering i stort sett inte kan komma fram med någon proposition alls. Det kan hända att det tar lite längre tid med lagstiftningen än vad man har tänkt. På den gamla goda tiden fanns det också ansvar för ekonomin. Det är helt riktigt. Med finansministerns uttalande finns det i så fall inga hinder kvar att inrätta en myndighet om man ska ta bort olika ekonomiska mål.

Anf. 5 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Vi kan se av Ulf Bergs anförande här sist att det inte är helt lätt att bara fixa till en ny myndighet. Det finns, precis som jag redogjorde för, starka tvivel ute i viltvårdsdelegationerna och i länsstyrelserna och en uppfattning att en ny myndighet skulle kunna försinka regionaliseringen eller helt stoppa regionaliseringen. Vi socialdemokrater tycker att regionaliseringen är nyckeln för att få den lokala acceptansen så att man kan jobba utifrån de olika skillnader som finns och behövs i viltförvaltningen.

Anf. 6 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Vi har absolut ingen annan uppfattning i den frågan. Vi har åtskilliga gånger från moderat håll sagt att beslut ska fattas så nära människan som möjligt. Det behöver vi inte stå här och diskutera.

Däremot blir jag lite orolig. När man talar med landsbygdsministern, och även ibland när man talar med Isak From, brukar man få klart för sig att det finns goda idéer att samordna och få en effektivare förvaltning. Varför ska man ha rovdjursförvaltning på ett håll, småvilt på ett annat och licenser på ett tredje och så vidare?

Här skulle staten kunna bli mycket effektivare. Det har hänt väldigt mycket med vår viltstam sedan man började organisera och vår nuvarande jaktlag kom 1938, om jag kommer ihåg året rätt. Det finns, som jag sa i mitt anförande, alldeles för många huvudmän. De borde samlas under ett tak.

Jag är övertygad om att det då blir snabbare och bättre beslutsgång. Det blir också enklare att delegera ned på länsstyrelsen när en ska delegera i stället för som nu flera olika aktörer. Jag tror nog att länsstyrelserna ska vara helt lugna. Jag förväntar mig att regeringen återkommer med ett förslag.

Jag är medveten om att det kanske inte är en myndighet som kan träda i kraft den 1 januari 2016. Men det vore väldigt bra om vi åtminstone fick se tankar och konturer. Då kanske det vid nästa årsskifte kan vara klappat och klart och färdigt. Jag förstår att vissa kompletterande utredningar kanske måste göras om vilka medel som ska flyttas. Men finns viljan går det att lösa på ett bra och enkelt sätt, herr talman.

Anf. 7 RUNAR FILPER (SD):

Herr talman! Det här betänkandet gäller jaktpolitik. Vi har en mängd olika reservationer. Men för tids vinnande yrkar vi bifall endast till reservation 3 om talerätten för miljöorganisationer och reservation 10 om terrängkörning vid jakt.

Koncentrationen av varg är alarmerande i västra delen av Svealand. Det är en revirtäthet på en liten begränsad nationsyta som kanske saknar motstycke någon annanstans, kanske till och med i världen, när det är ett så tätbebyggt område på den yta där vargen befinner sig. Många har svårt att förstå ambitionen att sträva mot en så exceptionellt hög koncentration av varg i människors närhet.

Vargen har nu blivit ett ständigt gissel och orosmoment för jägare och tamdjursägare i Värmland, Dalarna, Örebro län, delar av Gävleborgs län och även i delar av Västra Götalands län.

Jaktlagsutredningens förslag om en ny myndighet som kan fokusera på jaktfrågorna och som på ett mer effektivt och smidigt sätt kan förvalta länens vilt- och rovdjursstammar är ett förslag i tiden – ett förslag som måste bli verklighet nu.

Vi i Sverigedemokraterna har nått slutsatsen att en lokalt förankrad viltvårdsmyndighet bör ta över Naturvårdsverkets ansvar för jaktfrågorna. I län med hög koncentration av rovdjur i mellersta förvaltningsområdet finns en enorm frustration över det man upplever som oförståelse, arrogans och maktfullkomlighet från Naturvårdsverkets sida.

Herr talman! Jakt och viltförvaltning är en viktig fråga för många människor i stora delar av landet och bör inte hanteras av en stor statlig myndighet med så många ansvarsområden. Ansvaret bör ligga på en renodlad myndighet för jaktfrågor. Det skulle tillföra en landsbygdsförankring som skapar underlag för bättre dialog med regionala myndigheter, jägarorganisationer och landsbygdsbor i övrigt.

Frågan aktualiserar för övrigt det faktum att sprickan håller på att växa mellan landsbygd och stad. Vi i Sverigedemokraterna vill verka för en myndighetsutövning som håller ihop Sverige, och en ny jaktmyndighet ser vi som en del i denna strategi.

Herr talman! Det finns exempel på hur miljöorganisationer – icke-statliga organisationer – får bidrag för att aktivt motverka myndighetsbeslut. Detta menar vi är en orimlig ordning. Naturskyddsföreningen får årligen bidrag från Naturvårdsverket för att processa om vargjakt i domstol och för att driva frågan i EU. Vi menar att denna utbetalning ska upphöra genom att regeringen ger direktiv till Naturvårdsverket.

Herr talman! Enligt miljöbalken ges ideella föreningar, om de uppfyller lagens kriterier, rätt att överklaga vissa domar och beslut kopplade till miljöbalken. Dessa föreningar är vanligtvis ideologiskt burna och kan ha en tydlig slagsida i en viss ideologisk riktning. Därför är lagen problematisk i sin utformning och påverkar i allra högsta grad möjligheterna att bedriva en sund viltvård. Vi menar därför att regeringen tydligt bör utreda konsekvenserna av denna lagstiftning och återkomma med förslag på hur lagstiftning och tillämpning kan förbättras.

Herr talman! Morkullejakten vid midsommar är en starkt förankrad jakttradition i Sverige som togs bort vid vårt inträde i EU till ingen nytta alls, då det visar sig att jakten inte påverkar artens bestånd. Morkullan kan

inte anses tillhöra en särskilt skyddsvärd art som kräver extraordinära insatser. I dag är det tyvärr EU-regler som styr jakten på morkullan, men motionens intention är att regeringen aktivt ska jobba för att få till stånd nya jakttider samt att i förlängningen ta hem alla beslut gällande jakttider till Sveriges riksdag.

Vildsvinsstammen växer på sina håll kraftigt i Sverige och är samtidigt ett vilt som är mödosamt att förvalta då det är ett nattaktivt och skyggt djur. På sina håll ger vildsvinen upphov till kostsamma skador på areella näringar varför det finns goda skäl att förenkla förvaltningen genom att vara mer tillåtande gällande hjälpmedel. En god vildsvinsförvaltning måste ske i samförstånd med jägarkåren. Fler hjälpmedel bör tillåtas utan byråkratiskt besvärliga dispenser, till exempel gällande åtelkameror och mörkersikte. Fler godkända vildsvinsfällor behöver också tas fram.

Försäljning av vildsvinskött behöver underlättas genom att man reviderar reglerna för distribution så att jägarna själva kan sälja sitt byte efter godkänd trikinprovtagning i stället för att det är som i dag, då vildsvinet måste ha passerat en vilthanteringsanläggning innan det säljs vidare eller bortskänks.

Herr talman! Staten har systematiskt under lång tid gett renägare större och större marker till älgjakt på andra ortsbors bekostnad. Älgjakten är och har många gånger varit viktigare för den övriga befolkningens försörjning än för renägare. Stora delar av det så kallade renbetesområdet har historiskt tillhört fjällbönder, vilket gör dagens ensidiga gynnande av renägare än mer oacceptabelt.

Dubbelregistreringen vid jakt, där flera jaktlag jagar samtidigt inom ett område, skapar många konflikter – väldigt onödiga konflikter. Det kan till och med vara farligt.

Sverige måste avskaffa det otidsenliga systemet, som på ett flertal områden gynnar renägande samer på den övriga lokalbefolkningens bekostnad. En början är att ge alla bofasta samma rättigheter till jakt – älgjakt – och fiske. Sverigedemokraterna vill därför att alla som bor på statlig mark där renskötsel är tillåten ska ha samma rättigheter till jakt och fiske oavsett näringstillhörighet och etnisk tillhörighet.

Herr talman! Det finns ca 200 jägare med funktionsnedsättning i Sverige som har behov av ett motorfordon för att kunna jaga. Fordonet behöver under jakten framföras i terräng, och för detta krävs dispens. Dispensen gäller i fem år. I vissa län gäller den för hela länet, medan den i andra endast gäller för den egna jaktmarken. Det vore önskvärt om en beviljad dispens kunde gälla för jakt med motordrivet fordon i hela Sverige under fem år. En sådan förändring skulle underlätta för personer med funktionsnedsättning.

(Applåder)

I detta anförande instämde Mikael Eskilander, Anders Forsberg och Roger Hedlund (alla SD).

Anf. 8 EMMA NOHRÉN (MP):

Herr talman! Vi är här i dag för att debattera jakt- och viltvårdsbetänkandet. I det finns två tillkännagivanden till regeringen. Det första handlar om att inrätta en viltmyndighet, vilket vi i Miljöpartiet inte tycker är någon bra idé. Vi anser att det är bra att Naturvårdsverket har det

ansvar som de har i dag så att vi får en helhetssyn tillsammans med andra naturintressen. För tids vinnande kommer vi dock inte att yrka på den reservation som vi har tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Det andra handlar om att utreda vissa jaktfrågor. De hänger lite i luften, och jag tror att det kan vara bra att bringa klarhet i dem. Jag kommer att återkomma till varför, men jag tror att vi ska börja med vår syn på en viltmyndighet.

En modern jakt- och viltförvaltning måste ha en helhetssyn. Det fanns vissa som påtalade att det inte fanns någon helhetssyn, och det var det som gjorde att man drog igång utredningen om en ny viltmyndighet. Det var den förra regeringen som gjorde detta.

Vi tror att det är fel väg att gå att få en viltmyndighet. Om man inrättar en viltmyndighet distanserar man jakten i stället för att integrera den. Det var i mångt och mycket det som remissinstanserna också tryckte på: Om man får en viltmyndighet försvinner helhetssynen. Och det var ju den man ville ha.

Sedan kan det finnas brister eller saker som inte har fungerat fullt ut. Därför har också regeringen i sitt regleringsbrev bett Naturvårdsverket att titta på frågan. Vi kan alltså inte se det positiva i att inrätta en ny myndighet som det är nu.

För det första är inrättandet av nya myndigheter någonting som måste vara en fråga för regeringen, och ingenting som riksdagen ska komma och begära. Riksdagen är lagstiftare och utgör grunden för regeringens regerande. Men att organisera myndigheter och att utse utredare måste vara en fråga för regeringen.

För det andra är frågan om en viltmyndighet utredd av just de borgerliga politiker som nu vill införa den trots att remissrundan på deras egen utredning visade att det var få som tyckte att detta var en bra idé.

För drygt ett år sedan lämnades det in 49 remissvar på delbetänkandet *Viltmyndigheten – jakt och viltförvaltning i en ny tid*. Av dessa 49 remissinstanser var sex stycken positiva till en ny viltmyndighet. Fyra remissinstanser tyckte att Skogsstyrelsen kunde ta ett större tag i frågorna. 80 procent, 39 stycken, av remissinstanserna var dock negativa och tyckte att det var en dålig idé. Det gällde bland annat samtliga länsstyrelser. De ansåg att Naturvårdsverket var den myndighet som bäst kan tillvarata just helhetssynen.

Trots detta vill nu de borgerliga tillsammans med Sverigedemokraterna gå emot en överväldigande majoritet av remissinstanserna, gå emot den nuvarande regeringen och ge regeringen – som alltså inte alls är deras egen regering – i uppdrag att inrätta en ny myndighet. Dessutom tar de inte hänsyn till att regeringen redan i sitt regleringsbrev till Naturvårdsverket för 2015 gett Naturvårdsverket i uppdrag att göra en översyn av vilt- och rovdjursförvaltningen som ska resultera i en övergripande strategi för vilt- och rovdjursförvaltningen.

I uppdraget ingår att strategin ska innehålla en övergripande vision, mål och delmål för det ansvar som Naturvårdsverket har som central myndighet för frågor om vilt, rovdjur och jakt. Naturvårdsverket ska också ta fram en handlingsplan för att förbättra kapaciteten att samordna och vägleda länsstyrelsernas arbete med vilt- och rovdjursförvaltningen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni i år.

Trots att Naturvårdsverket har ett uppdrag att jobba med vilt- och rovdjursförvaltningen och samordna denna vill oppositionen inte vänta in resultatet, utan de vill köra sitt eget race och trots den massiva kritiken inrätta en ny myndighet. Då återstår en fråga. Om ni nu är så säkra på att det här är en så bra idé, varför inrättade ni inte då myndigheten när ni själva satt vid makten? Jo för att idén var så dålig och fick så mycket kritik att ni inte ens hade de egna med er. Men nu i opposition tar ni chansen när ni inte själva behöver ta ansvar för era beslut.

När det gäller tillkännagivandet om att utreda vissa jaktfrågor såsom vissa regelförenklingar, fjälljakten och andra frågor som har tagits upp här tidigare tror vi att det kan vara bra att utreda dem. En del av frågorna hänger lite grann i luften. Det har hänt mycket i synen på jakt, men också i synen på hur man bedriver viltvård sedan jaktlagen instiftades. Trots vissa justeringar under vägen tror vi att det kan vara bra med en översyn av dessa frågor. De behöver också belysas och eventuellt justeras utifrån gällande EU-lagstiftning.

När den nuvarande jaktlagstiftningen trädde i kraft hade vi inte ens gått med i EU, så det kan hända att det behövs en justering.

Men att utreda kostar pengar, och vi anser att det måste vara upp till regeringen att själv avgöra när och på vilket sätt detta ska ske. Det fann ju en anledning till att återstoden av jaktlagsutredningen lades ned, och det skälet var väl brist på resurser. Och en av anledningarna till bristande resurser var ju att vi fick vår egen budget nedröstad, så nu måste vi regera utefter en borgerlig och sverigedemokratisk budget. Vi får hoppas att kommande budget innehåller medel så att de i betänkandet belysta frågorna kan utredas.

Ja, mycket har hänt – som jag har sagt tidigare – med hur man bedriver jakt och viltvård sedan grunderna för dagens jaktlagstiftning började ta form i slutet av 30-talet. Vår nuvarande jaktlag antogs för snart 30 år sedan, och den har därefter reviderats och byggts på i efterhand. Många av viltstammarna har växt till sig, och nygamla arter som vildsvin och kronhjort har återigen tågat in i vår fauna. Vi använder skogen på ett annat sätt när det gäller både rekreation och skogsbruk. Dessutom har vi EU-inträdet.

Utan ett modernt regelverk kan vi se nya intressekonflikter blomma upp. Vi har också fått ökad kunskap om ekologi och naturvård som behöver implementeras, och gamla sanningar kan ha fått nya svar. Dna-tekniken har gett oss nya möjligheter att se på viltstammarna, och miljöövervakning ger oss hela tiden nya data och nya infallsvinklar.

Jakten har också moderniserats. När min morfar började jaga kunde man i princip låna en bössa och följa med ut i skogen, medan när jag läste in jägarexamen gick jag på kurs varje söndagseftermiddag i nästan ett halvår innan jag ens höll i ett vapen. Och tur är väl det. Jägarexamen och dagens krav på vapenlicens borgar för att vi får kunniga och ansvarsfulla jägare. Men vi måste också se till att ny kunskap implementeras.

Jag tror att vi kommer att se mycket mer hända inom jakt och viltförvaltning framöver. Vi måste börja se naturen som en helhet och inte bara varje art för sig som ett enskilt jaktbart vilt. Jag tror att vi behöver jobba mer med ekosystemtänk i viltförvaltningen och göra som man nu börjat göra inom fiskeriförvaltningen där man har flerartsförvaltning. Alla arter är ju på något sätt beroende av varandra, och vi behöver få med

predatorer som en del i helheten. Men vi behöver också se på hur naturen ser ut och vilka förutsättningar som finns att hålla stammarna på olika nivåer. Vilken bärkraft har marken, vilka arter finns här och hur interagerar de med varandra?

I dag har vi ju älgskötselområden och vissa pratar om att vi ska börja med klövviltsskötselområden, men jag tror att vi behöver komma fram till att se helheten och prata om viltskötsel- eller viltvårdsområden. Det tror jag är nyckeln till en modern jakt och en modern viltförvaltning där Naturvårdsverket nog kommer att spela en stor roll.

I detta anförande instämde Isak From (S).

Anf. 9 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Tack, Emma Nohrén, för anförandet som skapade en viss förvirring, i alla fall hos mig!

När det gäller utskottsinitiativet är det alldeles utmärkt att Sveriges riksdag talar om för regeringen att detta ska utredas. Men den andra frågan om viltvårdsmyndigheten ska inte riksdagen lägga sig i. Det hade kanske varit bra att ha samma uppfattning i dessa frågor och inte växla vartefter det passar de egna galoschernerna.

Jag blev naturligtvis lite orolig när ett av språkrören uttalade sig så kategoriskt om att man tänker strunta i vad Sveriges riksdag säger. Åsa Romson har ju varit väldigt klar på den punkten. Då är det intressant att höra vad Emma Nohrén tycker om det faktum att jägarna är de mest kunniga i den gröna gruppen, om man nu får tro Jägarförbundet. Vi var ju båda på Jägarförbundets frukostmöte i morse.

Den kunskapen har resulterat i att vi i dag har väldigt kraftfulla viltstammar. Men när jordbruksverk, livsmedelsverk, naturvårdsverk, rikspolisstyrelse och andra är med och har åsikter i dessa frågor blir det naturligtvis inte en sammanhållen, bra och tydlig politik på det här området.

Med tanke på den utveckling som har skett bland viltstammarna är det hög tid att det blir en samordning. Det ska vara en myndighet som ansvarar. Sedan är det väldigt viktigt att den regionala nivån – länsstyrelser och viltförvaltningsdelegationer – ska finnas kvar, det är vi helt överens om.

Anf. 10 EMMA NOHRÉN (MP) replik:

Herr talman! Tack, Ulf Berg för frågorna!

Om du lyssnade på mitt anförande hörde du också att jag sa att det är regeringen som ska utse utredare och tillsätta myndigheter. Men jag sa också klart och tydligt att på vilket sätt har vi inte fastslagit. Det måste ju vara regeringens sak att inrätta myndigheter.

Ulf Berg sa att det skulle inrättas en myndighet för att man skulle få en sammanhållen jaktmyndighet. Jag tror ju att det kommer att splittra ännu mer med ytterligare en myndighet som ska ha hand om dessa frågor. Jag tycker att det är fel att Naturvårdsverket ska skiljas från jaktfrågorna, eftersom man har ansvaret för de biologiska mångfaldsaspekterna. Det finns också EU:s art- och habitatdirektiv. För att det ska bli en helhetssyn och en förankrad jakt behövs Naturvårdsverket.

Anf. 11 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! En av anledningarna till att den här dialogen och diskussionen har uppstått är att de flesta jägare totalt har tappat förtroendet för Naturvårdsverket. Naturvårdsverket har fattat ett antal beslut som jägarna anser att det inte finns stöd för. Sedan kan man alltid diskutera vem som har rätt eller fel, men det är bara att förhålla sig till det faktum att det inte finns något förtroende för Naturvårdsverket.

Avsikten med vårt förslag är inte att det ska vara ytterligare en myndighet, utan det ska vara en enda i stället för alla andra myndigheter som i dag pysslar med dessa frågor. Som jag har sagt vid ett par tillfällen har vi en helt annan rovdjursstam nu än vad vi hade för 50 år sedan. Vi har till exempel vildsvin, så man måste naturligtvis se helheten.

Jag är ganska säker på att orsaken till att vi har hittat många lodjursungar ihjälsvultna på altaner är att man inte har haft en riktigt bra förvaltning. Den har inte tagit hänsyn till hur starka stammarna av rådjur och liknande har varit. Det har då lett till att vi har fått en skev bild.

När man beslutar om tilldelning av älg får man besked från Skogsstyrelsen om hur mycket mat – bland annat ungskogar – det finns. Man gör spillningsinventeringar och observationer i samband med älgjakt. Det finns ett flertal parametrar för att få en lämplig avskjutning.

Det är väldigt intressant att när det gäller rovdjur är det lite sisådär hos myndigheterna. Men när man väl började ta dna-prov på björnar visade det sig att länsstyrelserna hade kört totalt i diket. Det fanns betydligt fler björnar än vad myndigheterna trodde.

Anf. 12 EMMA NOHRÉN (MP) replik:

Herr talman! Tack, Ulf Berg!

Jag tror att vi egentligen har samma uppfattning. Det behövs en helhetssyn. Vi behöver se hur arterna hänger ihop. Självklart hänger lodjuren ihop med rådjuren, och vargen hänger ihop med älgen. Djuren hänger också ihop med vilka träddarter som planteras, granplanteringar eller tallplanteringar och så vidare.

Helhetsgreppet är en del av den moderna jakten och viltvården. Det är fråga om en helhet och inte en enartsförvaltning eller enskilda intressen. Den myndighet och den struktur som kan ha detta helhetsgrepp är den som tar in de andra aspekterna, nämligen Naturvårdsverket. Vi kan nog komma överens där också, i alla fall om hur problemen ska lösas. Jag tror inte att en ny myndighet är rätt sätt.

Anf. 13 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Det är fantastiska naturupplevelser och fin gemenskap som möter den som vistas i skog och mark. Att det finns mycket vilt i våra marker är något som jägare uppskattar, men det innebär också ansvar att förvalta, speciellt de växande klövviltstammarna. Det är ett ansvar att viltet till exempel inte orsakar för mycket skador på skog och gröda. Det är ett ansvar att hålla ned viltolyckorna i trafiken och så vidare. Det är ett ansvar jag tycker att jägarna på det stora hela förvaltar mycket väl. Det är dessutom en bra grund att stå på inför de utmaningar som jag ser framöver, men det handlar också om att det offentliga ska ta sitt ansvar och att den jägarkår som enligt mitt tycke bedriver en mycket viktig naturvård har förtroende för de statliga myndigheterna.

Vi har under senare år kunnat se att antalet vilda djur i våra skogar har ökat, speciellt klövviltstammarna. Detta ställer krav på en bra förvaltning, men det skapar också fler möjligheter för naturupplevelser och en än större tillgång på bra klimatsmart kött. Det gäller inte bara i matbutiker utan också i till exempel de offentliga köken. Ett exempel på detta är i mina hembygder. Där har Älmhults kommun kommit långt för att tillhandahålla mycket viltkött på de offentliga tallrikarna.

Grunden för att vi kan ha viltkött på våra bord och en bra naturvård i vårt land bygger på att vi har en aktiv jägarkår som har förtroende för staten och på vilket sätt jakten är reglerad.

För mig är det därför otroligt viktigt att vi slår vakt om det allmänna uppdrag som Jägareförbundet har och som finansieras med hjälp av de jaktkort som alla jägare betalar varje år. Det arbete, de fakta och den kunskap vi kan få genom det allmänna uppdraget hade varit svårt att få om det hade skett helt i statlig offentlig regi.

Herr talman! Ett faktum när vi kommer till den statliga viltförvaltningen är att många känner att denna måste få ett omtag. Vi måste bredda synen från att det handlar om bevarandefrågor till att också inkludera frågor om till exempel turism, mat och företagande. Därför menar jag att det är av vikt att vi får till en nystart även i den offentliga förvaltningen. En viltmyndighet är en sådan nystart. Jag är glad över att det finns en majoritet i utskottet för detta. För mig och Centerpartiet handlar det om hur vi kan utveckla jakten än mer och stärka förtroendet för både jakten och den statliga förvaltningen.

Det gör mig dock orolig, herr talman, att vi redan innan beslutet är fattat kan höra vice statsministern, alltså inte vilken människa som helst utan en vice statsminister, mer eller mindre deklarerar att hon inte har för avsikt att följa riksdagens beslut. För en regering som kallar sig för en samarbetsregering är det en otroligt konstig inställning som ifrågavarande statsråd har gentemot riksdagen. Jag och Centerpartiet kommer givetvis att följa upp detta uttalande.

Herr talman! En annan viktig fråga för att stärka förtroendet är att det finns ett uppdaterat regelverk. Jag och alliansregeringen inledde ett sådant arbete, men den nya regeringen valde att lägga ned den utredning som hade till uppgift att bland annat se över de specifika frågor som handlar om jakt efter småvilt på kronomarker, jakt på allmänt vatten och en allmän regelförenkling.

Nu kan jag med glädje konstatera att det finns ett enigt utskott som menar att regeringen borde ta frågorna vidare i en utredning. Jag är glad över det. Frågorna skapar i dag problem och frågetecken. Det hade givetvis varit bäst om den nya regeringen inte hade lagt ned utredningen som förutom en del specifika frågor också hade att se över hela vår jaktvårdslagstiftning. Men jag är, som sagt, glad över att utskottet kan ta initiativet, och jag är glad att vi gör det i enighet. Vi får hoppas att regeringen väljer att lyssna på riksdagen i denna fråga och inte avvisar riksdagens beslut på samma sätt som man tycks göra i fråga om inrättandet av en viltmyndighet.

Herr talman! Den svenska skogen och inte minst jakten har stor betydelse för oss i vårt land. Jakten är en av våra stora folkrörelser och står för den gemenskap man får ute i skog och mark. Men jakten är också ett viktigt naturvårdande instrument. Det finns en stor potential att skapa fler

verksamheter i alla delar av vårt land runt den jaktliga verksamheten, inte minst de områden av vårt land som ligger utanför de stora städerna.

Herr talman! Jag står bakom vår reservation i betänkandet, och för tids vinnande avstår jag från att yrka bifall till reservationen. I stället väljer jag att yrka bifall till förslaget i betänkandet.

Anf. 14 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Eskil Erlandsson, för anförandet!

Eskil inledde sitt anförande med att tala om ansvar. Då tänkte jag ta tillfället i akt och fråga Eskil Erlandsson vad han tror har gjort att så många jägare tappade förtroendet för Naturvårdsverket under de åtta åren som Centerpartiet hade ansvar för Miljödepartementet och Landsbygdsdepartementet.

Anf. 15 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! Det tappade förtroendet tror jag började långt före alliansregeringen. Det finns säkert flera svar, men ett av svaren är det ständiga utredandet av våra rovdjursfrågor i vårt land.

Det är få saker i vårt land som vi har haft så många utredningar av som just våra rovdjursfrågor. Och nu, Isak From, väljer ni att lägga fram ytterligare förslag på att fortsätta att utreda rovdjursfrågorna! Inte undra på att landets jägarkår tappar förtroendet för den statliga offentliga förvaltningen av de här frågorna.

Anf. 16 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Eskil! Då är det väl extra roligt att vi nu under en S- och MP-regering har kunnat genomföra en regionalt beslutad licensjakt på varg.

Det är väldigt kul att höra Eskil säga i talarstolen ...

(TALMANNEN: Eskil Erlandsson.)

Eskil Erlandsson! Tack, herr talman, för tillrättavisandet! Jag tar till mig det.

Eskil Erlandsson säger att han ser fram emot att man nu ska göra en översyn av 3 § i rennäringsförordningen – precis den förändring som Eskil Erlandsson som minister var ansvarig för att ändra. Nu låter det från talarstolen som om Eskil Erlandsson har kommit fram till att den förändring som Eskil Erlandsson genomförde kanske inte var så genomtänkt.

Anf. 17 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! Låt mig först konstatera, Isak From, att den licensjakt som har genomförts beslutades av en annan majoritet i Sveriges riksdag. Ett av de partier som i dag är i regeringsställning biföll inte det ställningstagande som den förra riksdagen beslutade om. Jag är lycklig över att den förra riksdagen beslutade på det sätt som den gjorde. Annars hade vi inte haft någon licensierad jakt på varg i vårt land. Jag är alldeles övertygad om det. Jag är det aporopå att jakten är ifrågasatt av den nuvarande regeringen, som ska utreda vargfrågan ytterligare en gång.

Vad beträffar den specifika frågeställningen påstår jag att det beslut som togs – jag tror att det var 2007 – var väl underbyggt. Men som så många beslut är det ifrågasatt. Då säger jag: Låt oss titta på det ytterligare en gång och se om det är möjligt att hitta en väg så att vi kan enas i den här frågan.

Anf. 18 BIRGER LAHTI (V):

Herr talman! Jag börjar med att säga att det är första gången jag ändrar min plan när jag kommer hit till kammaren. Det har jag gjort i dag. Jag är en snäll människa, märker jag.

Nu när vi debatterar miljö- och jordbruksutskottets betänkande MJU9 *Jakt och viltvård* kommer jag in på ett område som väcker minnen som oftast är goda, sådana minnen som gör att man verkligen laddar de psykosociala batterierna för arbetsåret.

Vänsterpartiet har inga motioner rörande betänkandet, men jag tar mig friheten att beröra några saker som tas upp i enskilda motioner, lämnade av riksdagsledamöter under allmänna motionstiden, som värnar om en human jakt och som ger djuren ansenlig plats.

Godsjakt, det måste jag erkänna, var något som jag som norrbottning och tornedaling läste om första gången i någon jakttidning. Det var ju bra, tyckte jag. Godsägare upplåter sina marker för jägare.

Men det visade sig att det finns olika former av så kallad godsjakt. Man föder upp vilt till att släppas fritt för att jagas. Det ger en annorlunda bild av det hela. Det kan ju inte vara meningen att man ökar viltbeståndet med uppfödning när anledningen till att jakt bedrivs oftast är att hålla viltbeståndet i balans och några gånger till och med att minska några viltarters bestånd.

Sedan kom Vänsterpartiets ledamot i miljö- och jordbruksutskottet till insikt om några frågetecken kring grytjakt som man bör titta på. Är grytjakt över huvud taget förenlig med human jakt? I utredningsbetänkandet *Ny djurskyddslag* (SOU 2011:75) kommer några synpunkter fram som tyder på att allt som förknippas med grytjakt inte är human jakt.

Herr talman! Det finns en gemensam reservation från S, MP och V som handlar om att inrätta en ny myndighet. Det är flera talare som har varit inne på det.

Jag kan konstatera att det säkert finns mycket att jobba med när allt spretar åt många håll. Men Vänsterpartiet kan konstatera att utskottets förslag, som skulle innebära att en ny myndighet inrättas, är en budgetfråga och ska hanteras av regeringen. Remissvaren från utredningsbetänkandet *Viltmyndigheten, – jakt och viltförvaltning i en ny tid* (SOU 2013:71) ska också beredas av regeringen. Därav reservationen från S, MP och V. Jag tänker inte yrka bifall till reservationen; jag vill bara lyfta fram den.

EU:s inblandning i vilka som ska få jaga i Sverige är olycklig. Vänsterpartiet tycker att detta ska vara en nationell fråga och beslutas därefter.

Som jag inledde mitt anförande med: Jakt väcker minnen. Dessa minnen är till 99 procent goda och härliga. Att så många människor får livskvalitet av jakten är ju beundransvärt. Ofta är rörlighet och motion en del som man får på köpet vid jakt.

Jakt har en lång tradition i Sverige. Det är givetvis något som man ska försöka sprida till kommande generationer och kanske till dem som kommer till vårt land och kan tänkas vara intresserade av jakt så att även de får chansen till information om jakt, jaktens viltvårdande effekter samt nödvändigheten av jakt i många fall.

Jag har upplevt många jägare som på grund av ålder eller krämpor blivit tvungna att upphöra med jakten och hur hårt de har tagit det att inte kunna jaga mer. Givetvis ska säkerheten i jakten alltid vara överordnad, och då kommer man till det ovanstående dilemma. Så blir det någon gång.

Men att de som på grund av handikapp eller olyckor som lett till begränsad rörelseförmåga ska få all hjälp till rehabilitering och hjälpmedel ska nog även fortsättningsvis vara självklart. Vi ska hitta lösningar så att även dessa ska kunna njuta av jakten och de helande egenskaper som den faktiskt har för många människor.

Jag har själv jagat sedan barnsben och tagit del av berättelser om jakten som man bedrivit i mina hemtrakter i decennier och i tider då jakten var en överlevnadsfråga. Givetvis har jaktens betydelse förändrats på många sätt och fokus ändrats till att många gånger handla om djurens väl och ve. Det är bra, för alla jägare vill att djuren ska behandlas med respekt och med minsta möjliga lidande för djuren.

Herr talman! Jag avslutar med att avslöja vad jag tog med mig den här veckan när jag kom till Stockholm. Jag hade med mig torkat älgkött som torkats hemma på gården i Kaarnevaara i Tornedalen och som är en del av gåvorna som jakten för med sig.

Anf. 19 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! I dag diskuterar vi jakt och viltvård. Eftersom jag inte på något sätt är jägare kan jag inte säga att det väcker några minnen till liv, men jag tycker ändå att det är en viktig diskussion vi för här i dag. Jag vill inte på något vis förminska den.

Jag börjar med att yrka bifall till förslagen i betänkandet och då speciellt till förslagen om tillkännagivanden till regeringen under punkterna 1 och 2.

Det första är det utskottsinitiativ som har tagits för att återuppta och slutföra ett antal viktiga delar i den numera nedlagda Jaktlagsutredningen. Den startades 2012 efter beslut av alliansregeringen men lades ned av den rödgröna regeringen nu i februari.

Det har tagits upp här några gånger att skälet skulle vara brist på resurser. Precis som Eskil Erlandsson tycker jag att det är lite märkligt att man samtidigt tillsätter en ny utredning för att utreda vargen ytterligare en gång.

Det andra tillkännagivandet handlar om en ny viltmyndighet. Båda besluten bygger på att vi ska få till en långsiktigt hållbar jakt- och viltförvaltning och att den ska fungera tillsammans med övriga näringar på landsbygden. Det handlar i grunden om förstärkt markanvändning att man ser de värden som finns på landsbygden.

Herr talman! När det gäller Jaktlagsutredningen vore det rent slöseri att inte fullfölja den. Jag utgår från att mycket i de frågor som vi nu behandlar är sådant som man redan har påbörjat. Det är därför glädjande att utskottet tar sig an de mer specificerade punkterna och fullföljer dem. Vilka punkter det gäller har tagits upp här tidigare, så jag behöver väl inte

redovisa dem igen. Det är typiskt sett sådana punkter där det finns onödiga konfliktytor eller åtminstone konfliktytor som det vore väldigt bra om man kunde få bort. Isak From nämnde att det kunde vara personmotsättningar och sådant. I vilket fall som helst finns det konflikter i sammanhanget.

En punkt som kanske är speciellt intressant ur havsmiljö- och fiskesynpunkt är detta med förvaltning av säl. Om vi skulle kunna få till stånd en förvaltningsplan tillsammans med Finland vore det en väldigt stor framgång. I det sammanhanget är det viktigt att Sverige fortsätter driva sin politik i EU-sammanhang om att vi ska få fortsätta handla med sälprodukter. Som nämndes vid ett tidigare möte i dag är det en svensk jakttradition att ta hand om allt – vi ska inte jaga djur och sedan inte ta hand om det som vi har jagat.

Det handlar alltså i grunden om att ta bort konflikterna, förtydliga regelverket och förenkla handläggningen av vissa punkter.

Herr talman! Låt mig ta upp detta med en ny myndighet. Detta är inte första gången vi ser ett behov av en helhetssyn på ett område. Det mest aktuella vi har i närtid är bildandet av Havs- och vattenmyndigheten, där vi såg att detta var ett område där det behövdes en samordning för att se helheten. Den har inte funnits mer än ett antal år. Jag tror att alla är väldigt nöjda med det beslutet.

Naturligtvis är det, för att tala med Isak From, inte allena saliggörande att göra nya myndigheter. Man måste ha en bra idé när man bildar en ny myndighet. Idén med att föreslå en ny viltmyndighet är att skapa just ett helhetsgrepp över viltförvaltning och jaktfrågor. Det handlar om samordning på nationell nivå. Det står inte i motsatsställning till den regionala förvaltningen, och det stämmer inte att det skulle kunna skada den regionala förvaltningen. Jag tror snarare tvärtom, att om man får en helhet på nationell nivå har den regionala nivån ännu lättare att utvecklas på ett bra sätt.

Det kanske viktigaste är detta med samförvaltning, som vi talar om i andra sammanhang, alltså att man samförvaltar olika vilttyper. I naturen finns det ju ett samspel som vi inte kan stuprörsbehandla i politiska sammanhang. Felet blir ofta att man då inte ser konsekvenserna av det ena beslutet i nästa led.

Den stora utmaningen för en ny viltmyndighet är just att balansera de olika intressen vi talar om. Jag vill återigen framhålla att detta är en viktig fråga för landsbygden. Det handlar naturligtvis om jakt, och jakt är i likhet med fiske och turism en väldigt stor möjlighet att skapa arbetstillfällen på landsbygden. Kan vi skapa och optimera förhållandena med detta är det en vinst för inte minst landsbygden.

På alla dessa områden – jakt, fiske och turism – finns det väldigt stora ekonomiska värden att utvinna ur systemet om man har ett företagande på landsbygden. En viltmyndighet är också ett bra exempel på en myndighet som man kan placera någon annanstans i landet än just i Stockholm.

Anf. 20 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Lars Tysklind, för anförandet! I utskottets ställningstagande angående ny myndighet står det att regeringen snarast ska inrätta denna nya myndighet. Ganska många av oss har varit inne på att det kanske inte är en så snabb fisk att fiska upp att snarast inrätta en ny myndighet. I dag ligger frågorna i huvudsak på Naturvårdsverket men

även med stor delegation till länsstyrelserna. Jordbruksverket är också
involverat, även Skogsstyrelsen något.

Prot. 2014/15:79
26 mars

Detta, tillsammans med länsstyrelsernas yttranden i Jaktlagsutredningens andra delbetänkande, gör att man måste titta lite djupare. Vad är det som gör att länsstyrelserna faktiskt avråder från att inrätta en ny myndighet? Detta bör regeringen noga överväga.

Anf. 21 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Tack för frågorna, Isak From! Detta att man snarast ska inrätta myndigheten är en process man måste starta upp. Hur snabbt regeringen kan göra detta får väl framtiden utvisa.

Låt mig återkomma till detta med länsstyrelserna, som jag tog upp i mitt anförande och som även bland andra Ulf Berg tagit upp här. Länsstyrelsernas roll är väldigt klar. Det är den regionala nivån. Den stora vinsten med de beslut som fattats under senare år är att vi har flyttat ut beslutandet så nära dem de berör som möjligt. Inte minst ur acceptanssynpunkt är detta viktigt.

Det här handlar om samordning på nationell nivå. Jag kan också tycka att det kanske inte känns rimligt att detta kommer till stånd redan den 1 januari 2016, men under tiden har de nu inblandade myndigheterna en stor skyldighet att samverka. Från Folkpartiets sida tror vi att en samlad myndighet för jakt- och viltfrågor är en bra väg att få en helhetssyn på frågan.

Anf. 22 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Visst är det väl fantastiskt att kunna vara i opposition och snabbt kunna driva frågor. Frågor som man hade åtta år på sig att lösa ska en ny regering nu snabbt genomföra. Jag tackar för förtroendet!

Vi har mycket att jobba med, framför allt för att återskapa förtroendet för jakt- och viltvården. Precis som jag sa i mitt anförande och i mitt replikskifte med Eskil Erlandsson har faktiskt förtroendet för bland annat Naturvårdsverket minskat under de gångna åtta åren. Det måste vi också bygga upp.

I förvaltningen glömde jag faktiskt den myndighet som Lars Tysklind tog upp, nämligen HaV, Havs- och vattenmyndigheten, som också kommer att bli involverad eftersom man handhar sådant som gäller säl. Det är också något som man måste ta med sig.

Anf. 23 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Jag håller helt med Isak From att förtroendefrågan är central. Även om detta med samverkan och samordning är de tunga argumenten är det ändå ett ypperligt tillfälle att återskapa förtroendet. Det sämsta som kan inträffa är ju att man inte har förtroende för de myndigheter som beslutar i sakfrågor som berör en i vardagen.

Vi kan bara beklaga att alliansregeringen inte fick fullfölja sin plan. Det var alliansregeringen som tillsatte utredningen och hade idéerna om en viltmyndighet. Vi hade tänkt genomföra detta. Nu sätter vi vårt hopp till att den nuvarande regeringen fullföljer det arbetet. Allting görs inte under det första året när man har åtta år på sig. Hade vi fått ytterligare år hade det blivit genomfört.

Anf. 24 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr talman! I dag debatterar vi här i kammaren betänkandet om jakt och viltvård. Det är positivt att ett enat utskott i dag lägger fram ett förslag om att utreda ett antal jakt- och viltvårdsfrågor.

Varför har vi i Alliansen tyckt att det är viktigt? Jo, det är för att den förra regeringen den 19 juli 2012 beslutade att tillsätta en utredning som skulle se över den svenska jaktlagstiftningen. En särskild utredare skulle se över den svenska jaktlagstiftningen i syfte att få till stånd dels en modern lagstiftning med tydlig systematik och moderna bestämmelser för en långsiktigt hållbar jakt och viltvård samt djurskydd för de vilda djuren, dels ett förbättrat genomförande av Sveriges EU-rättsliga åtaganden.

Herr talman! Vi är också glada över att en majoritet i vårt utskott tycker att jakt och viltförvaltning bör samlas i en ny myndighet. Men i den frågan är vi kristdemokrater och övriga allianspartier inte överens med regeringen.

Svensk jakt är en av våra största folkrörelser, med över 300 000 jägare som intresserar sig för vilt och natur. Jakten har länge styrts av Naturvårdsverket, medan jägarnas förtroende för myndigheten har naggats i kanten. Alltmedan Miljöpartiet har velat flytta mer av jaktens styrning till Naturvårdsverket har Alliansen tagit initiativ till att i stället flytta samordningen av svensk jakt till en ny viltmyndighet.

Sedan jaktlagen stiftades 1938 har jaktförhållandena i Sverige förändrats, och viltstammarna är i dag större än någonsin. Med ändrade förhållanden ändras behoven och styrningen från ansvarig myndighet. Den nya myndigheten får därför i uppdrag att med bred tvärvetenskaplig kompetens ansvara för jakt och viltförvaltning.

Herr talman! Jag vill lyfta upp ett annat stort bekymmer som dykt upp under senare år, nämligen vildsvinen.

Utvecklingen av vildsvinsstammen har varit exploderande. För 25 år sedan uppgick stammen i Sverige endast till ett hundratal djur. Forskare beräknar i dag att den svenska vildsvinsstammen har ett omfång om över 200 000 djur, vilket av vissa anses vara en bedömning i underkant. Det har visat sig vara en väldigt svår uppgift att hålla stammen i schack. Förökningstakten är så pass omfattande att det inte tycks spela någon roll att vi i Sverige numera faktiskt skjuter lika många vildsvin som älgar.

Det är Sveriges bönder som får betala det högsta priset för denna utveckling. Det är ständigt förstörda vallar, skördar och ängar, där böckande grisar dragit fram. Böndernas förluster beräknas till flera hundra miljoner varje år. Vackra och artrika ängar och hagar kan över en natt fullständigt raseras. Man kan tro att någon har kört över vallen eller åkern med en jordfräs.

I trafiken gör sig vildsvinsstammens utveckling också påmind. Det är en ständig ökning av antalet olyckor där vildsvin är inblandade. Kollisioner med vildsvin orsakar, på grund av djurets låga tyngdpunkt, ofta svåra skador på bilen.

Stammens utveckling är sådan att de nuvarande regelverken helt enkelt inte är hållbara. Incitamentet för enskilda jägare att ägna sig åt vildsvinsjakt måste öka, och berörd lagstiftning måste liberaliseras. Ett av de största problemen är det omständliga förfarandet rörande försäljning och tillvaratagande av vildsvinskött.

Som det ser ut för närvarande riskerar vildsvinsjakten att upplevas som alltför komplicerad, just som en följd av de många snåriga och byråkratiska regelverk som omgärdar köttthanteringen. Exempelvis krävs det att köttet hanteras i så kallade vilthanteringsanläggningar, det vill säga av Livsmedelsverket godkända slakterier för vilt. Därutöver gäller för vildsvin mycket kostsamma undersökningar av förekomsten av trikiner, som ska genomföras av personer som genomgått speciella utbildningar och fått godkännande av Livsmedelsverket. Trikinester är absolut nödvändiga, men det måste gå att hitta ett sätt att göra det både billigare och enklare.

När det gäller annat viltkött kan jägare under vissa omständigheter leverera kött direkt till butiker, restauranger eller konsumenter utan mellanleden. Det gäller emellertid inte vildsvinskött. Jag hoppas på att få se en förändring av detta i framtiden, så att vildsvinsstammen hålls nere.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 10.)

§ 6 Skogspolitik

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU11
Skogspolitik
föredrogs.

Anf. 25 ULF BERG (M):

Herr talman! Vi ska debattera miljö- och jordbruksutskottets betänkande nr 11, *Skogspolitik*.

Jag kan börja med att nämna att det finns 27 motionsyrkanden. Det finns 13 reservationer och ett särskilt yttrande. Betänkandet handlar bland annat om ett nationellt skogsprogram, frivilliga avsättningar, skydd av naturvärden, en nationell målsättning för ett hyggesfritt skogsbruk, användning av främmande trädslag, äganderätt, skogs- och miljöcertifiering och regelförenkling. Det kan vara bra för eventuella tittare att ha reda på det.

Herr talman! Vi i Alliansen har två reservationer. Jag nöjer mig med att yrka bifall till nr 10, under punkt 12.

Skogen är ofta föremål för debatt. Man kan fundera lite över hur det kan komma sig. Men vi kan tänka på hur de flesta vistas i skogen. Många går och plockar bär på någons skogsmark. Skogshallon finns ofta på ett hygge. Lingon finns också på hygget. Och i skogen hittar vi kanske blåbär. Det tas helt för givet i dag, i och med att vi har allemansrätten.

Jag tänker på svampen och på skogspromenaden en gnistrande vinterdag, med lite bakgrundsmusik från orren, eller på promenaden i vårskogen, där en hel kör av fåglar sjunger och kvittrar. Vi kanske stöter på en råbock som skäller. Vi kan också vara där på hösten när älgturen lockar. Det finns otroligt mycket att göra i vår skog utan att man för den skull äger den.

Herr talman! Nu har Birger Lahti lämnat kammaren, men jag känner igen hans beskrivning i den föregående debatten. Jag tillhör dem som brukar åka till Kurrokvejk, som ligger strax söder om Arjeplog, för att jaga

älg. Jag kan garantera er att man inte åker de 85 milen för att jaga älg utan för att vara i naturen. Om det sedan kommer en älg i vägen och hunden får skälla på den är det liksom bonus. Jag kommer så väl ihåg en frostig morgon. Jag hörde min morbror på radion säga: Det är så vackert här att jag snart börjar grina.

Det är den skog vi har i Sverige. Så har vi någon som äger den, i regel en privat skogsägare eller ett skogsbolag. Här tror jag att konflikter kan uppstå. Här finns alltså en privat markägare som har köpt mark – många gånger för dyra pengar, 300–350 kronor per skogskubik, lite beroende på var i vårt avlånga land man befinner sig. Det är klart att det finns ett företagande och en idé runt det skogsbruket, och man behöver ha en avsättning.

Men det är också viktigt att vi får använda skogen som en råvara till vår skogsindustri. Före valet var Socialdemokraterna, herr talman, väldigt tydliga med att skogsindustrin var viktig. Nu har jag förstått att det man säger före ett val inte är så viktigt om man är socialdemokrat. Det har ju blivit några löftesbrott, och risken är väl överhängande att det kommer ett löftesbrott även här.

Moderaterna är ett parti som tror att skogen har ett mycket värdefullt användningssätt även framgent och förmodligen ett ännu högre förädlingsvärde. Vi ser i dag att man håller på att omstrukturera. Allt mindre papper går till tidningar. Jag tror att Mittmedias snittläsare är 67 år eller något sådant, så det är väl bara att räkna antalet år till dess att tidningen har svårt att göra sig gällande och journalistiken kommer att förmedlas på andra sätt.

Morgondagens biodrivmedel kan mycket väl komma från skogen. Jag tror att det finns material, som inte är vanligt trävirke, som vi kan bygga och göra saker av.

Något som är viktigt och som vi har sagt några gånger här i kammaren är detta: Vi har haft ett hundraårigt förbud mot att bygga högt i trä på grund av risk för bränder. I och med att vi gick med i EU försvann det förbudet. Nu börjar vi se firmor, speciellt från Norrland, som bygger i trä. De kommer hit till Stockholm och slår upp höga hus på relativt kort tid. Man har skapat sysselsättning i Norrlands inland och vid kusten. Det är naturligtvis väldigt bra.

Vi får också en konkurrens. Det är helt fel väg att gå att subventionera en bransch som inte har klarat sin kostnadsutveckling, vilket är fallet med byggbranschen. Det är bara att titta i statistiken på inflationen och hur mycket byggkostnaderna har ökat, så ser man att någonting hände under 1990-talskrisen. Små och medelstora byggbolag slogs ut, och vi fick en bristande konkurrens.

Jag tror att vi bara har sett början på träbyggandet, och det är naturligtvis också väldigt klimatsmart att kunna bygga på det sättet med förnybart.

Detta får inte riskeras. Det är väldigt viktigt att vi har konkurrenskraft. Men när det gäller kilometerskatten kan vi moderater, och jag kan nog tala för hela Alliansen, inte komma på något politiskt förslag som har varit så otroligt fientligt inställt till Norrland och landsbygden.

60 procent av alla lastbilstransporter är under tio mil. Dessa kommer inte att gå på järnväg. Skogen behöver vara konkurrenskraftig. Vi behöver ETT-lastbilar – En trave till – och vi behöver bilar som kan lasta 74 ton.

Jag har ställt en interpellation till landsbygdsminister Sven-Erik Bucht, eftersom landsbygdsministern talade om att man hade haft besök från Finland av 20 personer. De åkte hem och såg till att detta blev verklighet. Det som behövdes var finsk sisu.

Jag vill påstå att det behövs lite finsk sisu även i Sveriges regering så att det börjar hända ett och annat.

Detta är viktiga frågor. Vi är inte nära marknaden. Var och en som har tittat på en jordglob inser snabbt att marknaden kanske inte företrädesvis är i Sverige, och vi ligger inte mitt i den. Vi måste kunna transportera gods på ett billigt och bra sätt.

Som sagt, forskningen är viktig. Jag tror att vi bara har sett början på den utveckling som vi har nu.

Herr talman! Jag ska bara plädera för punkt 12, där Alliansen i en reservation föreslår att vi ska ha regelförenklingar. Det är väldigt viktigt att vi får till regelförenklingar och att det nationella skogsprogram som tas fram och som vi är politiskt överens om verkligen styrs av att det är ett produktionsskogsbruk med miljöhänsyn och att båda kraven är lika mycket värda. Vi måste se till att det nationella skogsprogrammet blir klart innan vi gör eventuella regelförändringar och liknande. Annars börjar vi i fel ände.

Herr talman! För att inte överskrida tiden ännu mer nöjer jag mig med dessa ord.

I detta anförande instämde Gunilla Nordgren (M).

Anf. 26 ANDERS FORSBERG (SD):

Herr talman! Vi debatterar i dag betänkandet MJU11 *Skogspolitik*. Jag vill inleda med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservationer 6, Äganderätt, och 11, Definition av skog och skyddad skog. Vi står givetvis bakom Sverigedemokraternas samtliga reservationer, men jag väljer för tids vinnande att endast yrka bifall till dessa reservationer.

Herr talman! Det hade gått ut varningar, men få hade kunnat föreställa sig hur en storm på bara några timmar kunde förstöra så mycket. Det var stormen Gudrun som slog till för lite mer än tio år sedan.

Under den natten, den 9 januari 2005, dödades minst sju personer. Hus och byggnader förstördes, vägar blockerades och hundratals mil med el- och telefonledningar revs ned. Den natten föll kanske 250 miljoner träd i det stormdrabbade området, lika mycket som normalt avverkas på ett år i hela Götaland.

Gudruns nyckfullhet kan nog jämföras lite med de gamla gudarnas. Ett skogsskifte kunde vara totalt nedblåst, medan träden hos grannen stod orörda kvar. Många vittnade efteråt om hur svår den natten var. Jag och min brorsa satt i en bil mellan Borås och Vara och försökte ta oss hem mitt i natten, en fullständigt idiotisk och livsfarlig bilresa.

När stormen bedarrat och man kunde inventera skadorna stod det klart att över 50 000 skogsägare i främst Småland och Halland hade drabbats, somliga mindre, medan andra hade fått hela sina fastigheter förstörda.

Tiden efteråt blev i så måtto ännu värre, och det var egentligen då den stora utmaningen började. Under uppröjningsarbetet omkom ytterligare tolv personer. Det gjordes hundratals anmälningar om arbetsplatsolyckor kopplade till uppröjningen. Tusentals hushåll fick inte tillbaka el eller

telefon förrän efter kanske en eller två månader. Vägen tillbaka till ett normalt liv var lång och den mentala påfrestningen stor för många.

Men ur krisen och efter alla de uppoffringar som gjordes växte också en ny kunskap fram om hur skogen kan brukas för att minska stormskador, till exempel genom nya sätt att gallra och slutavverka. Stormen ledde också till en förändrad sammansättning av skogarna i de aktuella områdena. Skogen är just så fantastisk: Ur förödelsen, ur kaoset kan nytt liv och ny grönska växa fram.

Herr talman! Skogen är en av våra viktigaste resurser. Från norr till söder ligger stora kulturella och ekonomiska naturvärden i just våra skogar, vilket manar oss att föra en genomtänkt och väl avvägd skogspolitik. Vi i Sverigedemokraterna värnar skogsnäringen, som utgör en viktig hörnsten i den svenska exportindustrin och genererar betydande intäkter och arbetstillfällen i hela landet.

Vi ser inte nödvändigtvis en konflikt mellan natur och ekonomi. Enligt oss har vi ansvarsfulla skogsägare i Sverige, och ofta är det just den brukade och välskötta skogen som attraherar allt från svampplockare till jägare.

Sverigedemokraterna värnar skogsnäringen genom att avvisa förslag på vägsitageavgifter och andra landsbygdsfientliga åtgärder från den nuvarande regeringen. Vi vill att människor även fortsättningsvis ska kunna leva, verka och bo i skogens närhet.

Skötsel av skog är ett eftersatt område, och Sverigedemokraterna var det parti som budgeterade mest för detta ändamål. Däremot var vi mer återhållsamma än regeringen vad gällde att skapa nya naturreservat. Enligt oss beskär detta möjligheterna att bedriva ett aktivt jord- och skogsbruk. Skyddade områden kan också utgöra fredade zoner för skadeinsekter, ett potentiellt problem för kringliggande skogsfastigheter.

Vi vill också framhålla att enligt internationell standard undantas redan drygt en fjärdedel av Sveriges skog.

Det faktum att Sverige har mycket välskötta skogar anser vi hänger samman med att vi i Sverige har engagerade, kunniga och arbetsamma skogsägare. Vi vill fortsatt stärka skogsägarens ställning gentemot andra näringsidkare, som ibland kan missbruka allemansrätten. Vår skogspolitik omfattar även åtgärder för att stimulera en ökad skogsröjning och minskad byråkrati i skogen, till exempel ökad möjlighet till dispens för dikning. Enligt oss är detta väl avvägda åtgärder som ökar skogens både värde och produktion.

Den bästa skogspolitikerna uppnås, enligt oss, genom frivillighet och kunskap snarare än genom detaljstyrande lagar och regleringar. Ett nationellt skogsprogram med en långsiktig och tydlig framtidsstrategi bör därför arbetas fram gemensamt med skogsnäringen.

Herr talman! Sverige har mycket stora arealer som är eftersatta och som behöver röjas. I dag finns 1,3 miljoner hektar skog med eftersatt röjning i Sverige – det så kallade röjningsberget. 360 000–380 000 hektar röjs varje år. När skogen röjs fördelas tillväxten på färre och grövre stammar, och då kan träden bättre stå emot påfrestningar i form av snö och vind. Röjningen ger en skog som när den gallras innehåller träd som är grövre. Den kan avverkas tidigare och därför ge bättre lönsamhet. Skogar som inte röjs ger många klena stammar där varje stam kostar lika mycket att avverka som grova stammar, vilket innebär att avverkningskostnaden

blir högre, att avverkningsförskjuts framåt i tiden och att skogens omloppstid förlängs.

Sverigedemokraterna anser att en väl utformad rådgivningsinsats i samarbete med skogsnäringen skulle öka skogsägarnas incitament för att öka röjningsinsatserna.

Herr talman! Innan man slutavverkar skog ska man enligt lag lämna in en avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen. Detta ska göras minst sex veckor innan avverkningspåkörningen. Ibland finns det anledning att påbörja avverkningspåkörningen innan dessa sex veckor har gått. I dessa fall kan man ansöka om dispens för att få påbörja avverkningspåkörningen tidigare, men då krävs att man anger skäl för detta. Vi i Sverigedemokraterna vill att möjligheterna att få dispens vid avverkningsanmälan ska kunna underlättas av till exempel ekonomiska skäl.

Herr talman! Skogsbranden i Västmanland var en av de största skogsbranderna i Sverige i modern tid. Branden drabbade enskilda personer hårt och krävde stora resurser från samhället. Ca 14 000 hektar skog ödelades, vilket innebär en minskning av skogsägarnas nettovärde med ca 100 miljoner kronor.

I dagsläget uppskattar försäkringsbolagen att kostnaden uppgår till 875 miljoner kronor, och siffran väntas stiga. Fortfarande väntar drabbade skogsägare på att eventuella stöd ska betalas ut. Sverigedemokraterna anser därför att nödvändiga åtgärder fortsatt bör vidtas för att stödja skogsägare och andra som drabbats av den stora skogsbranden i Västmanlands län.

Herr talman! Det är många som har åsikter om den svenska modellen för brukande av skog. Drygt hälften av Sveriges skogsmark ägs av 330 000 enskilda skogsägare med en känsla och ett ansvar för sin egen skog. Globalt ser man ett tydligt samband mellan brist på enskilt ägande och skogar som skövlas. Att bruka skogen skapar sysselsättning och gör det möjligt för många att bo, verka och leva på landsbygden.

Äganderätten är också ett viktigt fundament för vår historiska rättstradition, men den hotas i dag av organisationer och privatpersoner som utan att behöva ta det ekonomiska ansvaret kan kräva inskränkningar i brukandet av skogen. Sverigedemokraterna vill därför att äganderätten stärks när det gäller intressekonflikter med intresseorganisationer och andra sårbarheten, till exempel vid avverkningspåkörningar och annat skogsbruk.

Herr talman! I regeringens budgetproposition för 2015, utgiftsområde 23, anges att 10 procent av skogen är avsatt för naturvård. Skogsarealen skulle öka dramatiskt om man i stället använde internationell statistik som inkluderar skogsklädda impediment, mark som producerar mindre än en skogskubikmeter virke per hektar och år, så kallad lågproducerande mark. Med det synsättet skulle Sveriges totala skogsareal vara drygt 28 miljoner hektar, och den avsatta arealen för naturvård skulle i stället vara 25 procent av den totala skogsarealen.

Med anledning av detta anser vi i Sverigedemokraterna att det är problematiskt att regeringen använder en annan definition än den internationella och att den svenska definitionen av skog och skyddad skog därför bör utredas och kanske omformuleras.

Herr talman! Alla vill inte bo och verka i storstaden. Nästan 99 procent av Sveriges yta består av landsbygd. Det är ett fantastiskt land fyllt av djupa skogar, forsande bäckar, grönskande hagar, böljande åkrar, höga

berg och djupa dalar. Och att detta Sverige fortsätter att leva beror till stor del på att det finns människor som bor där – människor av kött och blod som använder all sin uppfinningsrikedom för att skapa sig sina liv i det som utgör ryggraden i Sverige, nämligen landsbygden. Då är skogen en viktig del. Skogens exportnäring, skogsbruket och sågverksnäringen är en viktig livsnerv för landsbygden. För oss i Sverigedemokraterna är det just möjligheten att leva, bo och verka på landsbygden som verkligen betyder något, för det är skogspolitik på riktigt.
(Applåder)

I detta anförande instämde Mikael Eskilander, Runar Filper och Heidi Karlsson (alla SD).

Anf. 27 KRISTINA YNGWE (C):

Herr talman! Framtiden byggs av den gröna kolatomen. Ni kanske undrar vad den gröna kolatomen är, och jag ska förklara vad jag menar.

Vårt samhälle har under lång tid byggt vår tillväxt och vår ekonomi på den svarta kolatomen, det vill säga det som kommer från olja och kol, de fossila bränslena. Men för att vi ska kunna skapa en långsiktigt hållbar tillväxt i framtiden och möta de utmaningar vi har framför oss när det gäller miljö och klimat måste vi hitta den väg som vårt samhälle ska ta. Där spelar den gröna kolatomen från åkern men framför allt från skogen en otroligt central roll. Med den gröna kolatomen från skogen kan vi nämligen bygga i stort sett allt som vårt samhälle behöver. Vi kan göra drivmedel, byggmaterial, kemikalier, målarfärg, tyg – ja, i princip allt som man kan tänka sig att vi kommer att behöva.

Herr talman! Skogen är något som ligger oss i Centerpartiet väldigt varmt om hjärtat. Vi tror på skogen och på dess potential. Därför har Centerpartiet under tiden i alliansregeringen arbetat mycket med skogens utveckling. Förutom den skogspolitiska propositionen, *En skogspolitik i takt med tiden*, har vi arbetat med regelförenklingar, stormstöd, miljödialog, förbättrade sätt att avsätta skog till naturvård, regler för att bekämpa illegal avverkning i Sverige och i andra länder med mera.

Under Centerpartiets tid i regeringen tog vi också initiativ till visionen om skogsriket, en vision som sedan har legat till grund för det nationella skogsprogram som riksdagen beslutade om i fjol. Ur Centerpartiets perspektiv finns det många utmaningar att beakta i den dialog som ska föras inom ramen för det nationella skogsprogrammet. Hur säkerställer vi till exempel kompetensförsörjningen? Skogsentreprenörerna vittnar om att det är svårt att få tag i kompetent arbetskraft. Hur ökar vi jämställdheten i en sektor där jämställdheten i dag är ett problem?

Vi i Centerpartiet ser också behovet av ett nationellt skogsprogram som även adresserar målkonflikter och underlättar avvägningar. Därför menar vi att det är mycket viktigt att arbetet med att ta fram ett nationellt skogsprogram, och den dialog som däri sker, inte ska förekommas av andra processer, utredningar eller översyner.

Ska dialogprocessen vara meningsfull måste alla skogens aspekter kunna behandlas inom ramen för det nationella skogsprogrammet och bör därför inte kringgå av parallella utredningar och processer.

En sådan process är till exempel regeringens aviserade översyn av skogsvårdslagen. Vi i Centerpartiet ställer oss kritiska till att en sådan

översyn ska inledas. Dels riskerar den att vingklippa den viktiga dialog som måste ske inom det nationella skogsprogrammet, dels har frågan om en översyn behandlats tidigare, till exempel i Miljömålsberedningen inför propositionen om biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Inte någonstans har behovet av en översyn lyfts fram.

För oss i Centerpartiet är äganderätten en grundmurad rättighet och en vägledande princip. Det man äger vårdar man också. Att skogspolitiken bygger på frihet under ansvar anser vi därför är en stor styrka. Skogsbruk är nämligen en mycket långsiktig verksamhet. Det våra föräldrar planterade kommer generationer efter oss att få nytta av. Det kräver en politik som värnar långsiktighet, varsamhet, förutsägbarhet och framför allt ansvar.

I många fall gör skogsägaren, som ofta är en familj eller en privatperson, långt mer än vad lagen kräver, baserat på frivillighet och intresse.

Senast för några dagar sedan presenterades en studie från SLU och Skogsstyrelsen som visar att skogsbrukets totala miljöhänsyn är nästan dubbelt så stor som man tidigare har trott. Ungefär 8 procent av arealen lämnas av hänsyn direkt vid slutavverkningen.

Studier visar även att principen frihet under ansvar har skapat en positiv utveckling i miljöer i skogen som är värdefulla för den biologiska mångfalden. Arealen gammal skog och äldre lövrik skog samt mängden hård död ved har fördubblats under de senaste 20 åren. Även mängden ädellövskog och gröna lövträd har ökat markant.

Samtidigt finns det utmaningar i skogsvården, till exempel vad gäller kvaliteten på den lämnade hänsynen, markskador och vattenkvalitet. Detta menar vi löses bäst i dialog inom ramen för det nationella skogsprogrammet, inte genom ytterligare byråkrati eller regleringar för skogsägarna. Sådana åtgärder tror vi snarare skulle skapa mer jobb i Myndighetssverige än lösa några problem i verkligheten. Regleringar och regelverk finns det tyvärr redan mer än gott om för våra skogsägare.

Som jag nämnde tidigare arbetade alliansregeringen med regelförenklingar för landets företagare på olika sätt, så också för våra skogsföretagare. Men detta arbete måste fortsätta. Därför uppmanar Alliansen den rödgröna regeringen att titta vidare på fler förenklingsförslag.

Jag står givetvis bakom alla våra reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall bara till reservation nr 10.

Herr talman! Att skogen är vårt gröna guld är ett ganska slitet uttryck. Men det finns en anledning till det, för det stämmer faktiskt. Den gröna kolatomen från skogen kommer att vara en ovärderlig byggsten i framtiden. Därför är det viktigt att vi tar vara på den möjlighet som den produktiva skogen ger oss. Det kommer att skapa jobb och tillväxt, inte bara ute i skogen utan för hela Sverige.

(Applåder)

Anf. 28 EMMA WALLRUP (V):

Herr talman! Naturhänsyn och produktionsintressen ska sedan 1993 väga lika i skogsvårdslagen. Många skogsbrukare brinner för att vårda skogen, särskilt de mindre skogsbrukarna som exempelvis familjeskogsbrukare. Samtidigt ser vi gigantiska hyggen sprida ut sig över

stora områden i till exempel Dalarna. Enorma körskador lakar ut marken, och det kommer tungmetaller till vattendragen, som försuras. Det är ett jätteproblem.

37 procent av avverkningarna 2011 var inte godkända. 37 procent av avverkningarna överträdde alltså naturhänsynen. Det är ganska allvarligt. Frihet under ansvar har för vissa bolag blivit frihet utan ansvar.

Det är dags att vi ser naturen på ett annat sätt. Vi börjar känna av klimatförändringar på grund av ett för högt resursuttag från många av våra naturresurser. Vi håller på att överskrida naturens gränser.

Det är dags att vi börjar hitta gränserna som naturen sätter och att vi börjar bruka tillsammans med naturen. Vi måste börja använda de ekosystemtjänster och processer som finns i naturen så att vi brukar på ett balanserat sätt.

För att lyckas med detta krävs att vi utvecklar metoder för forskning och att vi har tydliga sanktioner när någon bryter mot naturens gränser och våra lagar. Därför vill Vänsterpartiet att det ska finnas tydligare sanktioner. Eftersom vår motion inte tillstyrktes yrkar jag bifall till den reservation vi har om detta.

Det är viktigt att vi både sätter gränser och utvecklar brukandet så att vi får ett finare brukande där man använder mer kunskap i stället för att se skogen som en industriell produkt och till exempel anlägga granplantager som lätt blåser ned vid stormar som Gudrun.

Det är bättre med blandskog. Inslag av lövträd som björk höjer bördigheten långsiktigt. I Norrland är det problem med bördigheten, särskilt när det gäller föryngring. Blandar man in björk och det är rätt pH i marken kan man höja bördigheten väsentligt. På så sätt ökar man biologisk mångfald, stormfasthet och bördighet samtidigt. Det är sådana här smarta lösningar vi behöver komma fram till.

Därför vill Vänsterpartiet att det ska utvecklas nya skötselmetoder, såsom kontinuitetsskogsbruk, blandskog och så vidare.

Vi vill också ha ett tydligt skydd av nyckelbiotoper och att det skapas utbredda naturreservat där det behövs. Vi vill att Sveaskog går före och skyddar sina nyckelbiotoper. Mellan dessa värdekärnor där biologisk mångfald kan utvecklas och andra skogsområden är det viktigt att ha korridorer för att bibehålla artrikedomen.

Kontinuitetsskogsbruk är då alldeles ypperligt eftersom man undviker att fragmentera landskapet i de enorma hyggen vi ser i dag. Också av denna anledning vill vi gynna kontinuitetsskogsbruk. Detta främjar också turismen, som är en av Sveriges största näringar.

Låt mig också säga något om kilometerskatt. Det är en reform som vi behöver för att ställa om åkerinäringen, som sedan några år står för den största utsläppsökningen. Det måste vi komma till rätta med. Vi vill dock se över möjligheten att göra undantag för skogsbilvägar i Norrland. Vi vill utreda om man kan göra vissa undantag där det inte finns järnväg för att balansera det hela. Vi tänker alltså inte enkelspårigt, utan det är viktigt att hitta en balans.

Men vi måste ställa om, för vi har en klimatutmaning som vi måste ta på allvar. Enligt forskarna har vi ett tidsfönster på tio år för att vända utsläppstrenden. Det är alltså viktigt att vi agerar, och då behövs kilometer-skatten.

Vi står bakom alla våra reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall endast till reservation 12.
(forts. § 8)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.57 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

§ 7 Frågestund

Anf. 29 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras av klimat- och miljöminister Åsa Romson, utrikesminister Margot Wallström, statsrådet Sven-Erik Bucht, statsrådet Isabella Lövin och statsrådet Åsa Regnér.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Klimat- och miljöminister Åsa Romson besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde. Frågor till övriga statsråd förutsätts beröra deras ansvarsområden inom regeringen.

Mänskliga rättigheter i Kina

Anf. 30 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Jag har en fråga till utrikesministern.

I helgen ska statsministern besöka Kina. Både statsministern och utrikesministern har varit tydliga med att mänskliga rättigheter är en fråga som prioriteras i utrikespolitiken.

I ljuset av besöket och de brister som finns inom mänskliga rättigheter i Kina är min fråga till utrikesministern: Vilka frågor tycker utrikesministern att statsministern ska ställa och ta upp vid besöket i Kina?

Anf. 31 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman, ärade ledamöter! Statsministern kommer att delta i Boao Forum for Asia, som ofta beskrivs som Asiens Davos. Under besöket kommer han att träffa både Kinas president och Kinas premiärminister.

Vad jag vet kommer överläggningarna att handla om de bilaterala relationerna, ekonomiska och handelsrelaterade frågor, aktuella frågor på den internationella agendan och utvecklingen i Kina respektive i Sverige.

Vår möjlighet att påverka Kina i den riktning vi önskar går via samtal och erfarenhetsutbyte. Så skedde senaste gången en svensk statsminister var på besök i Kina, 2009. Svenska regeringsföreträdare tar konsekvent

Anf. 32 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Jag tackar utrikesministern för svaret.

Det gäller att vara tydlig. Det finns brister inte minst när det gäller rättsväsendet, användandet av dödsstraff och bristen på yttrandefrihet. Det finns också skäl att ta upp frågan om Tibet och dess ställning.

Jag vill försäkra mig om att utrikesministern ser till att statsministern är tydlig och rak och passar på att ta vara på detta viktiga tillfälle att diskutera hela den bilaterala relationen med Kina och också ta upp frågor där vi ska vara tydliga kring bristen på mänskliga rättigheter.

Anf. 33 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Jag kan bara upprepa det jag sa förut. Regeringsföreträdare, i det här fallet statsministern, kommer självfallet att beröra respekten för de mänskliga rättigheterna i Kina.

Sverige stod bakom det uttalande som antogs när det gäller ingripanden mot kvinnliga MR-aktivister och så vidare. Detta finns alltså på dagordningen.

Hotet från den våldsbejakande islamismen

Anf. 34 MARKUS WIECHEL (SD):

Herr talman! Min fråga går till Åsa Romson och rör Säkerhetspolisens årliga rapport, som än en gång slår fast att det allvarligaste hotet mot Sverige i dag är den så kallade våldsbejakande islamismen.

Stort fokus i Säpos arbete de senaste åren har varit svenska medborgare som åker till konfliktzoner för att ansluta sig till islamistgrupper. Skillnaden mellan nu och förr är dock att det rör sig om hundratals personer och att rekryteringen ser ut att vara ”exceptionellt omfattande”.

Utöver det faktum att många åker iväg finns det runt hundra personer som har kommit tillbaka till Sverige och som utgör ett hot. Säkerhetspolisen anser att många har både intentionen och möjligheten att begå terrorhandlingar i Sverige, och de har enligt egen utsago mycket svårt att hantera detta.

Vid Säpos presentation lyfte bägge talesmännen fram den förda migrationspolitiken som ett enormt säkerhetsproblem. Min fråga till ministern är: Vad avser hon att göra för att Säpo ska kunna göra sitt jobb?

Anf. 35 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Frågeställaren undrar över hur vi kan säkerställa att Säpo men också, tror jag, andra delar av samhället kan jobba tydligare för ett minskat terroristhot. I detta ligger våldsbejakande islamism liksom andra våldsbejakande tendenser såväl i det svenska samhället som i andra länder.

Det har varit väl rapporterat i svensk press under de senaste månaderna att regeringen gör ett antal aktiviteter. Vi jobbar inte minst med att aktualisera och bygga på den förra regeringens terrorismstrategi med bland annat ytterligare åtgärder när det handlar om personer som åker från Sverige till länder för att strida med terrorgrupper.

Detta aktualiserar att vi i Sverige kan göra mycket mer för att minska både det våld som sker i de länderna och det som riskerar att leda till terrorism här hemma.

Anf. 36 MARKUS WIECHEL (SD):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret.

Eftersom frågan är mycket aktuell diskuterar Nordiska rådet nu radikaliseringen och terrorrekryteringen i Norden, vilka som sagt har ökat exceptionellt.

Man diskuterar även samverkan för att man ska kunna fortsätta att resa fritt mellan våra nordiska grannländer. Med tanke på Sveriges extrema migrationspolitik är detta hotat.

Utöver återvändande jihadister har det kommit rapporter om terrorister i flyktingströmmar som aktivt reser hit för att få asyl. Tanken är att de i framtiden ska kunna bedriva terrorverksamhet. Flera har kopplingar till massförstörelsevapen. Även detta är något som Säpo har väldigt svårt att klara av då de, enligt egen utsago, inte kan kontrollera alla asylsökande.

Min följdfråga till ministern är: Avser hon att strama åt invandringen till Sverige, eller föredrar hon ökande problem som en följd av islamismen samt stängda gränser till våra grannländer?

Anf. 37 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag konstaterar att de terrorincidenter som funnits i Norden och som vi också sett i vår omgivning i Europa till stora delar har handlat om individer som är uppväxta i våra samhällen och som är medborgare eller haft en lång vistelsetid här. Det finns också inslag av kontakter med grupper, vilket är en anledning till rekryteringsbasen till våldsamheter i andra länder.

Som jag sa pågår ett aktivt arbete, inte minst utifrån att Sverige har mycket erfarenheter att ta del av, till exempel från Danmark. Inrikesministern med flera deltog också i möten i USA tidigare under våren för att ta del av hur man har jobbat i andra länder som har kommit längre när det gäller människor som åker från ett samhälle och deltar i handlingar och sedan kommer tillbaka samt hur man kan minska riskerna både i vårt samhälle och globalt, vilket är väldigt viktigt.

Uranprospekteringen i Sverige

Anf. 38 PER ÅSLING (C):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till Miljöpartiets språkrör Åsa Romson.

Vad tycker språkröret om den uranprospektering som sker i landet i dag, och tycker hon att det kan finnas behov av att förändra lagstiftningen när det gäller uranverksamhet?

Jag har erfarenheter av verksamhet i Jämtland, där jag har följt vad som sker i första hand i Ovikenområdet, men också erfarenhet härifrån huset när det gäller att den lagstiftning vi har på området inte är tillräcklig.

I dagsläget börjar det Australienbaserade bolaget Aura återigen att rulla ut båttriggare i Oviken, nära Storsjön. Kanadabaserade CPM har tillstånd att göra provbrytningar och har i pressmeddelanden under senare tid

Anf. 39 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Det är tydligt från regeringens sida att vi inte ska ha uranbrytning i Sverige. Det är en uppfattning som vi delar med människor kring till exempel Oviken, som nu ser en oro och flaggar för det. Vi har varit väldigt tydliga med de intentionerna i regeringsförklaringen och de budgetrapporter som vi skriver.

Det pågår ett arbete i Regeringskansliet med att titta över på vilket sätt vi ytterligare kan tydliggöra att det inte ska vara uranbrytning i Sverige. I det arbetet avser vi att fatta några slags beslut under innevarande mandatperiod.

Såvitt jag förstår är detta en fråga som har legat på flera regeringars bord, även den där riksdagsledamotens parti deltog aktivt under åtta år tidigare. Kom man inte till en tydligare lagstiftning då hoppas jag att man kan titta vidare på saken som det ser ut nu.

Anf. 40 PER ÅSLING (C):

Herr talman! Tack för svaret! Det är just med anledning av att det finns behov av att skärpa lagstiftningen som Centerpartiet har väckt en motion. Den motionen behandlades i näringsutskottet förra veckan, och där stod vi ensamma mot alla övriga partier när det gäller kravet på lagstiftning.

Jag tycker att det är otillräckligt att göra som utskottsmajoriteten och statsrådet och Miljöpartiets språkrör gör, relatera till den regeringsförklaring som har gjorts där man säger att det inte är aktuellt. Men det gäller ju nu.

För att inte lägga sordin över bygder som Oviken tror jag att det är viktigt att lagstiftningen tydliggörs. Framtidstron naggas i kanten. Varken hushåll eller företag är beredda att investera. Dessutom säger utskottsmajoriteten, med Miljöpartiet, att man tycker att en prospekteringsverksamhet som sker inom ramen för nuvarande lagstiftning är bra, underförstått att det är bra att det prospekteras i Oviken.

Anf. 41 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Först och främst förutsätter regeringen att den lagstiftning som gäller nu också är den som implementeras, och det är också de kraven vi ställer.

Jag kan också påminna om att det är precis den lagstiftning som den tidigare regeringen, där Centerpartiet ingick, hela tiden stod bakom. Såvitt jag vet pågick aldrig något arbete under den förra regeringen om att förtydliga den lagstiftningen på något sätt. Vi har ambitionen att titta på denna fråga och kommer under mandatperioden att fatta beslut.

Den oro som människor i Oviken känner inför att uranbrytning är något som skulle ha enorma miljökonsekvenser för vårt land är en oro som vi delar, och vi kommer att säkerställa att den kan mötas.

Anf. 42 ISAK FROM (S):

Herr talman! Min fråga går till miljöministern och vice statsministern Åsa Romson.

Den 31 juli förra året startade något som skulle komma att bli den största skogsbranden i Sveriges moderna historia. Branden fick svåra konsekvenser för dem som bodde i området. Hundratals personer deltog i räddningsarbetet, och tyvärr fick också en person sätta livet till i det arbetet. Konsekvenserna och känslorna för skogsägarna, som såg sitt kapital och sitt arv försvinna, går inte att beskriva.

Naturen har en förmåga att återhämta sig från en katastrof som en skogsbrand, och skogsbränder har också visat sig vara nyttiga för den biologiska mångfalden.

I dag har miljöminister Åsa Romson meddelat att stora delar av detta område kommer att bli naturresevat. Därför skulle jag vilja att miljöministern förklarar och förtydligar syftet med det.

Anf. 43 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Tack för frågan!

På regeringens sammanträde i morse kunde vi fatta beslut om det köp och den byteshandel som behöver ske för att vi ska kunna tillfredsställa naturvårdens intressen av att ta till vara några unika marker. Skogsbränder är oerhört jobbiga för många, och många i Sverige följde den här branden med stor oro och skräck, för här gick virkesmaterial och stora värden för enskilda personer upp i rök, och det är också en förstörelse av skogen.

Men rent biologiskt är det en process som också skapar mervärde, med den brandved som finns. Därför kan man göra en mycket bra vinn-vinn-lösning, där man kan byta, så att markägare som vill ha produktiv skogsmark kan byta mot att vi från naturvården kan skydda.

Nu kommer man att skydda ca 57 procent av området i olika typer av naturresevat. Ett beslut för att möjliggöra detta tog vi nu på morgonen. Det gäller Hälleskogsbrännans naturresevat.

Anf. 44 ISAK FROM (S):

Herr talman! Tack för svaret, miljöministern!

Vi har också sett stora anslagsnedskärningar under de borgerliga regeringsåren. Nu aviserar S-MP-regeringen en stor satsning på 4,3 miljarder på skydd av natur. Jag och många med mig som har besökt några av de naturvårdsområden som finns – i mitt län Västerbotten finns det till exempel 267 – vet att många av de områdena är kraftigt eftersatta.

Jag skulle vilja fråga miljöministern hur friluftslivet och besöksnäringen kan gynnas av ökade satsningar på naturskyddsområden och naturresevat.

Anf. 45 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Det är uppenbart att ett värde med att skydda områden inte bara ligger i värdet för våra kommande generationer att också ha en stark naturresursbas, att få ett fungerande ekosystem, utan också finns för oss här och nu och alla besökare, att kunna ta till vara den

rekreationsupplevelse eller pedagogiska verksamhet som flera förskolor i dag bedriver i utomhusmiljöer.

För detta behöver vi en infrastruktur i skogen, för att tillgängliggöra. Det behövs vandringsleder, upprustning och utmärkning. I dag finns det naturreservat på kartan som inte finns utmärkta i verkligheten, på grund av att man inte har haft pengar.

Jag var väldigt ledsen att riksdagen i höstas skar ned anslagen till biologisk mångfald och det arbete som friluftsliv- och naturintressena står för i Sverige med 43 procent jämfört med regeringens förslag. Nu är jag glad att vi i vårändringsbudgeten kan ta ett första steg för att återställa detta, för att nästa år komma upp i de anslagsnivåer som krävs för att enskilda skogsägare ska få betalt när vi skyddar marker men också för att vi ska få ett friluftsliv som är värt namnet.

Vattendirektivet och jordbrukets konkurrenskraft

Anf. 46 GUNILLA NORDGREN (M):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till landsbygdsministern.

Det är mycket diskussioner och oro ute i landet angående arbetet med vattendirektivet. Risken är att uppemot 80 procent av kostnaderna får bäras av lantbruket. Vid alltför höga ambitioner riskerar vi att sänka konkurrenskraften för vårt jordbruk i tider där vi behöver förbättra den.

Min fråga är: Hur ser landsbygdsministern på risken att jordbrukets konkurrenskraft försvagas på grund av för höga kostnader för att genomföra vattendirektivet?

Anf. 47 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! För närvarande pågår ett samråd kring vattendirektivet. Det pågår till den 30 april i år. Efter det ska vattenmyndigheterna behandla det som har kommit in och ta fram ett förslag på en förvaltningsplan och en åtgärdsplan, som också ska gå till kommissionen. Den planen kan sedan också hänskjutas till regeringen, beroende på om det skulle vara aktuellt att bedöma stora samhällsintressen.

Anf. 48 GUNILLA NORDGREN (M):

Herr talman! Tack för svaret!

Det gäller också att se hur andra länder implementerar vattendirektivet, så att vi inte gör det mer än vår omvärld och därmed försämrar konkurrenskraften. Det är det min fråga gäller.

Hur ser landsbygdsministern på risken om vi tar i för mycket, att vi då samtidigt försämrar konkurrenskraften för vårt jordbruk? Är man enig i regeringen om hur man ser på detta?

Anf. 49 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Det är givetvis väldigt viktigt att inte försämra konkurrenskraften för vårt jordbruk. Vi vet också att jordbruket i många stycken är hårt ekonomiskt pressat i dag. Den här frågan måste givetvis bevakas.

Nu är processen lagd så att politiken inte går in i den. Det var faktiskt alliansregeringen som valde att lägga ut detta på myndigheter och fråntog

sig stora delar av ansvaret. Vi får givetvis följa upp processen och se om det behöver läggas en politisk aspekt på detta. Men den process som är igång har faktiskt alliansregeringen stått för.

FN:s humanitära stöd i Syrien

Anf. 50 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr talman! Jag skulle vilja börja med att tacka dig, Margot Wallström, för ditt mod och för ditt ställningstagande för kvinnors rättigheter. Det är länge sedan en kvinna och en utrikesminister har jobbat så starkt här hemma och i världen. Du ska veta att vi är miljoner kvinnor i världen som stöder dig.

Jag skulle vilja ställa min fråga till Isabella Lövin. Enligt de senaste beräkningarna lever ca 5 miljoner syrier i områden där FN:s humanitära stöd har svårt att nå fram eller inte kommer fram. Trots tre resolutioner från FN:s säkerhetsråd uppfyller FN:s organ inte sitt humanitära mandat när det gäller att fortsätta be Syriens regering om lov att komma in i dessa områden.

Vad tänker Sverige som en stor humanitär givare göra för att se till att de specifika FN-organen faktiskt tar sitt ansvar med stöd av de tre resolutionerna och ser till att ca 5 miljoner syrier får det stöd som de så desperat behöver – mat, vatten, medicin etcetera?

Anf. 51 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Sveriges regering har nyligen beslutat om en ny biståndsstrategi för Syrien som är ett nytt instrument som vi tidigare inte har haft och som har mycket större flexibilitet i fråga om Sveriges bistånd till regionen än tidigare. Vi har tidigare haft en Mellanösternstrategi och en Nordafrikastrategi. Men denna strategi är mer inriktad på att vara flexibel utifrån de skiftande förhållanden som nu råder.

Den stora humanitära katastrofen är dels inne i Syrien, dels i Syriens grannländer där majoriteten av flyktingarna just nu befinner sig. Denna strategi är också ämnad att hjälpa värdländerna i grannområdet – Libanon, Turkiet, Irak och så vidare – som i dag har många miljoner flyktingar från Syrien på grund av krisen. Det handlar om att stödja sjukvård, skolor och så vidare.

Anf. 52 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr talman! För cirka en och en halv vecka sedan hade vi ett seminarium med FN:s sändebud Staffan de Mistura. Enligt honom är många organisationer, till exempel Rädda Barnen och Röda Korset, mycket oroade över de ca 5 miljoner människor som är i desperat behov av hjälp. FN:s organ är tröga, och detta funkar inte. Han bad därför oss ledamöter att trycka på genom vår regering och genom FN, så att dessa tröga organ inom FN ska kunna sättas igång för att få detta att funka. Det är nödvändigt. Han betonade också Sveriges roll, eftersom Sverige är en stor humanitär givare.

Jag vill ta upp denna fråga på grund av att både han och våra humanitära organisationer på plats i Syrien säger att regimen där inte tillåter att organisationerna kommer dit för att hjälpa till utan tillstånd.

Anf. 53 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Det är riktigt att Sverige är en av de absolut största kärnstödsgivarna och humanitära givarna i området. I och med den nya strategin för Syrienkrisen kommer vi att avsätta 1 ½–1,7 miljarder kronor fram till 2020. Men det är klart att Sveriges egen strategi inte räcker. Vi måste jobba genom FN-organen.

Jag är också medveten om de koordineringsproblem som finns mellan de olika FN-organen i regionen. Det gäller koordineringen av insatser för det humanitära och akuta biståndet och även de mer långsiktiga strategierna, som till exempel gäller utbildning och sjukvård. Sverige är mycket aktivt i dessa frågor.

Jag tackar ledamoten för att hon påpekar detta ännu en gång. Vi ser mycket allvarligt på detta och vet att Sverige har en nyckelroll i denna fråga. Vi tar detta på stort allvar.

Förändringen av ROT- och RUT-avdragen

Anf. 54 MATS PERSSON (FP):

Herr talman! Jag ställer min fråga till Åsa Romson.

I veckan har den rödgröna regeringen meddelat att man kommer att försämra ROT-avdraget. Tidigare har regeringen aviserat att man kommer att försämra RUT-avdraget. Detta gör man trots att både Socialdemokraterna och Miljöpartiet före valet lovade att man inte skulle röra dessa avdrag. I Miljöpartiets fall var det dessutom så att man inför valet lovade att utvidga ROT, men nu i regeringsställning gör man precis tvärtom.

Både RUT och ROT har varit viktiga för att skapa nya jobb. De har varit en viktig del i återhämtningen i svensk ekonomi och en viktig del i de nya jobb som har vuxit fram. Undersökningar visar att uppemot 30 000 nya jobb har skapats via RUT och ROT. En viktig del i detta har varit att göra svarta jobb vita.

Min fråga till ministern är därför om regeringen bedömer att den föreslagna förändringen kommer att leda till fler svarta arbeten. Om ni inte gör det undrar jag varför.

Anf. 55 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Ändringarna av ROT-avdraget handlar om att vi minskar den andel som man kan få i rabatt på arbetskostnaderna, från 50 procent till 30 procent. Däremot sänks inte taket, vilket gör att de allra flesta kan fortsätta att få ROT-avdraget.

Jag såg att en av Skatteverkets jurister i en av morgontidningarna i dag uttalade att det är en mycket god rabatt man får på ett renoveringsarbete av köket eller en annan ombyggnation som man gör av sin villa eller bostadsrätt.

Samtidigt ser vi att kostnaderna för ROT – subventionen från skattebetalarna och staten – har skenat de senaste åren. De ökade med 2 miljarder bara under 2014 och är nu uppe på 17 miljarder.

Att från detta ta 6 miljarder för att i stället satsa på byggnation av nya bostäder uppfyller nog inte bara socialdemokratiska och miljöpartistiska vallöften utan också vallöften från många politiker som i valrörelsen lovade våra bostadslösa ungdomar att de skulle få någonstans att bo.

Anf. 56 MATS PERSSON (FP):

Herr talman! Jag konstaterar att ministern inte svarade på min fråga. Hon säger att regeringen ökar beskattningen med 6 miljarder kronor. Det gör ni för att kunna finansiera subventioner, trots att fastighetsägarna inte har efterfrågat den typen av subventioner.

Jag noterar att Skatteverket, när de har utvärderat RUT- och ROT-avdragen, har konstaterat att dessa avdrag har inneburit att tidigare svarta jobb har blivit vita. I en kommentar till regeringens förslag, som man kunde läsa om i tidningen i dag, gör Skatteverket bedömningen att regeringens förslag kommer att leda till ökat svartarbete.

Därför undrar jag vad det är som regeringen vet och som Skatteverket inte vet.

Anf. 57 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag håller inte med om att Skatteverkets samlade bedömning är att denna ändring av ROT-avdraget från 50 till 30 procent skulle leda till ett ökat svartarbete, snarare tvärtom. Den vinst man har gjort genom att ha ROT-systemet när det gäller just problematiken med svartarbete kommer att bestå. Det visar de underlag som vi hade som grund för att fatta dessa beslut. Det betyder att svartarbetet i och med denna ändring inte kommer att öka. Inte heller kommer jobben att minska, för de byggjobbare som i dag bygger om eller renoverar behövs också för att bygga de nya bostäderna. Det är oerhört viktigt.

Detta är subventioner vad vi än kallar dem. Antingen subventionerar vi ombyggnationer och renoveringar i villor och bostadsrätter med upp till 17 miljarder, eller också låter vi en del av dessa miljarder subventionera byggandet av små och billiga hyresrätter, precis det marknadssegment som byggbolagen i dag inte klarar av att leverera på dagens bostadsmarknad. Sådana hyresrätter behövs när ungdomar och andra söker bostad, inte minst i storstadsorterna.

Stödet till det ekologiska jordbruket

Anf. 58 STINA BERGSTRÖM (MP):

Herr talman! Jag har en fråga till landsbygdsministern.

I budgetpropositionen i höstas lovade regeringen att stärka förutsättningarna för det ekologiska jordbruket i Sverige. Att öka den ekologiska livsmedelsproduktionen är också en viktig del i den nationella livsmedelsstrategi som regeringen har tagit initiativ till.

Men trots detta minskar nu det statliga stödet till ekologiska lantbrukare. I det nya landsbygdsprogrammet som nyligen presenterades

är några stöd helt borta och andra neddragna. Stödet till ekologiskt jordbruk har minskat med 15 procent.

Därför vill jag fråga landsbygdsministern: Hur rimmar detta med regeringens ambitioner att öka den ekologiska produktionen av livsmedel i Sverige?

Anf. 59 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Jag tackar för frågan.

Regeringen har definitivt ambitioner att öka den ekologiska produktionen. Den frågan tror jag kommer att vara mycket aktuell, inte minst när vi diskuterar den nationella livsmedelsstrategin.

Regeringen har faktiskt förstärkt budgeten när det gäller ekologisk produktion med 200 miljoner i landsbygdsprogrammet i förhållande till det program som kom från alliansregeringen i juni 2014. Detta är alltså en förstärkning.

Vi ser också att efterfrågan på ekologiska produkter ökar dramatiskt hos konsumenterna; under 2014 hade vi 38 procents ökning. Det är klart att det är viktigt att vi stimulerar fram en produktion som kan motsvara konsumenternas efterfrågan, så vi har sett till att det blir pengar där.

Anf. 60 STINA BERGSTRÖM (MP):

Herr talman! Ja, jag tror att det är väldigt viktigt att vi stöder den ekologiska produktionen i Sverige så att den ökade konsumtionen inte bara tillgodoses av import.

Det finns dock något annat i det här som är oroande, och det är EU-kommissionens förslag till en förordning om vilka krav som ska ställas på ekologiskt jordbruk i Europa. Det är ett förslag som, om det blev verklighet, skulle vara mycket problematiskt för våra ekologiska lantbrukare i Sverige. Syftet med den nya förordningen var ju att främja det ekologiska jordbruket, men som förslaget ser ut nu är det så hårda krav på mycket för att det ska få kallas ekologiskt att det riskerar att få flera av våra ekologiska jordbrukare att helt enkelt sluta eller gå över till konventionellt jordbruk.

Jag vill därför fråga landsbygdsministern hur han arbetar för att EU inte ska sätta krokben för en ökad ekologisk produktion i Sverige.

Anf. 61 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Det förslag EU-kommissionen lade fram fick väldigt stor kritik av ett flertal länder, även av Sverige. Frågan har under min tid som statsråd varit uppe till diskussion vid ett flertal tillfällen.

Vi har hävdat att de undantag kommissionen avser att ta bort skulle kunna slå ut stora delar av den ekologiska produktionen, och så har också många andra länder gjort. Vi har givetvis drivit den linjen mycket hårt. Det handlar om att undantaget måste få vara kvar när det gäller avhorning, och undantaget om blandjordbruk måste också finnas kvar. Det gäller även undantagen för användning av konventionellt utsäde och icke-ekologiska avelsdjur.

Vid den senaste förhandlingen vi hade i förra veckan – eller om det var två veckor sedan – fanns det med att dessa undantag ska få behållas. Vi är dock inte färdiga än, utan beslutet tas den 16 maj.

Anf. 62 ANNIKA ECLUND (KD):

Herr talman! Jag har en fråga som riktar sig till vice statsminister Åsa Romson och som gäller fjärrundervisning.

Fjärrundervisning kan ibland vara den enda vägen att ge elever den undervisning de har rätt till, och det gäller oftast modersmålsundervisning. För små kommuner med ett litet elevunderlag eller för kommuner med stora avstånd kan fjärrundervisning vara den enda möjligheten att erbjuda undervisning.

Den tidigare alliansregeringen beredde det lagförslag som underställdes riksdagen förra veckan, men i propositionen från regeringen saknades viktiga delar. Beslutet innebär att kommuner endast kommer att få bedriva fjärrundervisning i vissa ämnen inom den egna kommunen. De får däremot inte hjälpa grannkommunen genom att erbjuda undervisning på entreprenad, vilket i praktiken innebär att elever kan bli utan undervisning.

Hur ser vice statsministern på möjligheten att öppna upp för kommuner att sluta avtal med andra kommuner för att kunna bedriva fjärrundervisning?

Anf. 63 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag tackar frågeställaren. Jag förstår att det är ett angeläget ämne, inte minst för att våra barn och elever ska få den allra bästa undervisningen i de svenska skolorna.

Jag är inte bekant med detaljerna i det lagförslag som bereddes av den tidigare regeringen eller detaljerna i diskussionen alldeles nyligen, så jag får i så fall återkomma till det i en senare vända. Intentionen från regeringen är dock att säkerställa att vi har ett regelverk där det för skolorna blir tydligt vad som gäller. Det ska vara tydligt för att skolorna ska kunna ge alla barn undervisning med kvalitet. Det ska samtidigt vara en bra dialog mellan skolhuvudmännen och de centrala skolmyndigheterna, för att säkerställa att kvaliteten kommer ut.

Anf. 64 ANNIKA ECLUND (KD):

Herr talman! Jag tackar vice statsministern för svaret. Problemet finns ju här och nu, i dag. Redan i november förra året kunde vi läsa om hur Skolinspektionen kritiserade Ådalsskolan i Kramfors för att de köpt fjärrundervisning från Språkskolan i Uppsala. Anledning var att Ådalsskolan ville säkra elevers möjlighet till modersmålsundervisning, och fallet har varit uppe flera gånger i medierna.

Det känns helt fel att rektorn på den här skolan tvingas bryta mot lagen om fjärrundervisning för att uppfylla en annan lag, nämligen lagen om allas rätt till modersmålsundervisning. På vilket sätt tycker vice statsministern att rektorn ska agera i det här fallet?

Anf. 65 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag håller helt med om att det är ett angeläget fall. Vi ska säkerställa att vi har undervisning med god kvalitet där elever har rätt till modersmålsundervisning; det vill jag verkligen understryka. Vi måste

också säkerställa att vi har regler som på ett bra sätt ser till att alla skolor har samma regler att rätta sig efter. Just i det enskilda fallet kan jag dock som minister naturligtvis inte uttala mig.

Utvinning av naturresurser i konfliktdrabbade länder

Anf. 66 FINN BENGTTSSON (M):

Herr talman! Jag har en fråga till bistandsminister Isabella Lövin.

OECD har en del väldigt viktiga nätverk, och ett jag tycker är mycket intressant är nätverket till stöd för konfliktdrabbade och sviktande stater. Inom ramen för det har man Internationella dialogen för freds- och statsbyggande, där vi från svenskt håll är mycket glada att vi har fått ordförandeskapet via Isabella Lövin. Det är alltså ett nätverk som hjälper ungefär 1 ½ miljard människor i de allra fattigaste länderna.

Man har bland annat sagt att ett sätt att komma ur fattigdomen är det faktum att länderna är väldigt rika på naturtillgångar, inte minst mineraler, olja och andra naturresurser. Min fråga är hur ordföranden i denna dialog ser på eventuell utvinning och brytning av de naturresurser dessa länder har tillgång till för att de ska kunna stärka sitt oberoende.

Anf. 67 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Det är roligt att ledamoten uppmärksammar Sveriges medordförandeskap i Internationella dialogen för freds- och statsbyggande. Det är ju så att vi i takt med att världens låginkomstländer långsamt går över till att bli medelinkomstländer har ett antal länder som befinner sig i konflikt eller postkonflikt lämnats efter. Det är så kallade sviktande stater, det vill säga sköra stater som har oerhört stora problem. Tillsammans med Sierra Leones finansminister leder jag den här dialogen.

När det gäller naturresurstillgångar är det sant att det finns oerhört stora naturresurser i många av de här länderna. Ofta är de då också en källa till konflikt, vilket är viktigt att ta med sig. Det är inte alltid så att exploatering av naturresurserna leder till utveckling och social inkludering, vilket är en viktig grundpelare i den här dialogen, utan ofta är det så att inkomsterna flyttas ut ur länderna och inte kommer dem till del. Det är oerhört viktigt att vara medveten om detta i dialogprocessen.

Anf. 68 FINN BENGTTSSON (M):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Om man läser på hemsidan för den här viktiga dialogen ser man att det ju finns en strategi som faktiskt föreslår att naturresurserna ska kunna utnyttjas just för att skapa ett oberoende. Jag förstår vad ministern säger, det vill säga att det också kan vara en grund för konflikter. Det är väl så att Miljöpartiet, som ministern företräder, generellt sett inte är särskilt positivt till utvinning av naturresurser av den här typen – i alla fall inte i i-länder.

Nu gäller det dock att rädda fattiga länders möjlighet att komma ur sin fattigdom, och då är frågan naturligtvis: Om man inte är beredd att realisera de stora resurser som finns i dessa länder för att skapa ett oberoende, på vilket sätt tänker sig Isabella Lövin som ordförande för dialogen att man ska skapa det välstånd som krävs för att dessa fattiga

länder – som faktiskt hårbärgerar mer än hälften av världens fattiga – ska kunna ta sig ur fattigdomen? Vilken typ av resurser och vilken typ av tillväxt ska man skapa om man inte utnyttjar de naturresurser som finns?

Anf. 69 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Dialogen för freds- och statsbyggande bygger på fem grundpelare som givarländerna och de sviktande staterna gemensamt har kommit överens om. De är

1. inkluderande samhällen
2. säkerhet
3. rättssamhällets principer
4. ekonomisk tillväxt
5. stabila statsinstitutioner.

Alla dessa fem pelare är helt avgörande i bygget av stabila samhällen där rättsstaten fungerar.

Princip nummer ett, det inkluderande samhället, är kanske mer avgörande än någon av de andra. Om man inte inkluderar hela befolkningen i en fredsprocess eller en stabilitetsprocess har man nämligen fortfarande inneboende konflikter i de här samhällena. Oavsett hur man vill utnyttja naturresurser är det därför oerhört viktigt att det sker på ett sätt så att hela samhället inkluderas. Man ska inte skapa större klyftor där vissa blir rikare och andra blir fattigare. Det är svaret.

Etablering av serverhallar i Sverige

Anf. 70 MATTIAS BÄCKSTRÖM JOHANSSON (SD):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Åsa Romson.

En stark utveckling inom den digitala industrin har bidragit till en utveckling som leder mot ständigt ökande behov av lagringskapacitet. För det krävs en god it-infrastruktur. Bedömningen är att det kommer att etableras närmare 200 serverhallar i Europa före år 2020.

Bland länderna i Europa har Sverige, tack vare vårt klimat, vår infrastruktur och vår stabila kraftförsörjning, goda konkurrensfördelar som gör det lämpligt med etableringar just här. Trots det har Sverige svårt att hävda sig i den internationella konkurrensen. En betydande andel av denna industris driftskostnad består av kostnaden för energi och energiskatt, vilket utgör det främsta hindret för tillväxt i Sverige för denna näring.

I Sverige omfattas serverhallarna av normalskattenivån i skattelagstiftningen, vilken är högre än i våra grannländer. Jag vill därför fråga statsrådet om man från regeringens sida har för avsikt att vidta några åtgärder för att Sverige ska kunna konkurrera på lika villkor.

Anf. 71 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Det är en intressant fråga. Jag delar helt åsikten att Sverige har en sådan potential. Sverige ska fortsätta att vara ett it-föredöme. Vi har en befolkning som är väldigt sugen på att testa nya

landvinningar på it-området, men det gäller, precis som frågeställaren tar upp, att få fler it-företag att anlägga en del av sina serverhallar och sin infrastruktur här.

Däremot delar jag inte helt åsikten att enda sättet att konkurrera inom it-sektorn är att ha så låga energiskatter som möjligt för just den särskilda sektorn. Jag tror inte att vårt skattesystem mår bra av att ha alltför många undantag för olika sektorer. Det finns redan många undantag på olika håll, vilket vi ibland debatterar i skattesammanhang.

Snarare tror jag att det finns bra lösningar att hitta genom lokalt samarbete. När till exempel serverhallar byggs lokalt kan man kanske tanka en del av den värme som kommer ut på fjärrvärmenätet, och därmed får man en mycket billig biprodukt.

Anf. 72 MATTIAS BÄCKSTRÖM JOHANSSON (SD):

Herr talman! Tack för svaret! Om man får någon annan avsättning för den elenergi man betalat för minskar man givetvis kostnaderna totalt sett, men det blir ändå energiskatten som blir den stora skillnaden, beroende på var man väljer att etablera sig. Det är bara att konstatera att vi i Sverige har en betydligt högre energiskatt än våra grannländer. Länder som Storbritannien och Irland har till exempel gjort förändringar i sin beskattning, vilket leder till att de stärker sin konkurrensförmåga.

Etableringar sker hela tiden, och vi förlorar dem till följd av att vi inte har den konkurrensfördelen i skattelagstiftningen. Det säger jag mot bakgrund av att Sverige samtidigt har ett stort överskott av elenergi som i dag exporteras till andra länder, vilka då kan använda den energin för exempelvis serverhallar.

Sverigedemokraterna tycker att det vore en mer rimlig ordning att vi kombinerade Sveriges goda konkurrenskraft med en rättvis beskattning. Det kunde skapa konkurrens på lika villkor, och branschen skulle inte ha den stora nackdelen, detta med beaktande av att ju högre avsättning man får för energin till andra näringar desto mer minskar konkurrensförmågan.

Anf. 73 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag inser att det från en enskild bransch som har en del energikostnader finns propåer om att just de ska få undantag i energiskattelagstiftningen, men som jag sa finns det problem med det, eftersom det skulle bli alltför mycket av en schweizerost vad gäller energibeskattningen.

Snarare finns det andra bra lösningar och fördelar för it-företag att lägga serverhallar och inte minst teknisk utveckling i Sverige. Men det kräver att vi har ett bra utbildningssystem och att vi har en lukrativ marknad där de kan få avsättning. Det krävs också en del lagstiftning, inte minst på integritetsområdet, som jag tror är viktigt för att sätta en bra global standard.

När det gäller konkurrensen med andra länder, särskilt länder i vårt närområde och inom EU, är det viktigt att Sverige står upp internationellt och inom EU för att vi inte ska få alltför mycket av den skattemässigt oheliga konkurrens som det blir om man ger undantag för särskilda branscher för att locka dem till sig vid olika tillfällen. Då blir konkurrensen, precis som frågeställaren sa, inte helt jämlik.

Anf. 74 YASMINE LARSSON (S):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Åsa Regnér.

Jag hade möjlighet att delta i det första nationella dialogmötet som regeringen hade om socialtjänsten och den sociala barn- och ungdomsvården. Det är ett viktigt och alldeles nödvändigt initiativ. Flera av landets socialchefer deltog, likaså SKL, Barnombudsmannen med flera.

Socialtjänsten är i en mycket utsatt situation. Det behövs bättre introduktion för nya medarbetare inom socialtjänsten, och arbetsbelastningen måste minska. Det var några av de frågor som det rörde total enighet om när regeringen bjöd in till dialogmötet.

Jag vill därför fråga statsrådet Åsa Regnér, som är ansvarig för frågorna: Vad planerar regeringen att göra för att följa upp dialogmötet om socialtjänsten och den sociala barn- och ungdomsvården?

Anf. 75 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Herr talman! Frågan om den ansträngda socialtjänsten, framför allt när det gäller barn och ungdomar, har regeringen arbetat med från dag ett. Den tidigare regeringen tillsatte en nationell samordnare för området. Hennes uppdrag har regeringen skärpt sedan hon tillträdde, vilket innebär att hon ska rapportera oftare till regeringen och också komma med förslag. Hon besöker kommunerna och lyssnar på vad de relevanta aktörerna säger om de här frågorna.

Vi kommer därför att följa upp det nationella mötet, som var det första i sitt slag någonsin, och tillsammans med den nationella samordnaren ta fram förslag på olika nivåer för att få till någon form av överenskommelse mellan de aktörer som deltog i dialogmötet. Det var stor enighet om att det är viktigt att alla tar sitt ansvar och går vidare. Vi ska nu systematisera det arbetet.

Anf. 76 YASMINE LARSSON (S):

Herr talman! Tack för svaret! Vi har ett allvarligt läge, och därför är jag glad över att det nu arbetas vidare med denna fråga.

Introduktion var en av de saker som togs upp på mötet. Alla som börjar sin yrkesbana inom socialtjänsten är beroende av en bra yrkes- och arbetsplatsintroduktion. Deltagarna i den nationella dialogen var också eniga om att arbetsbelastningen för medarbetarna i socialtjänsten är helt ohållbar. Mängden ärenden är för stor, och de administrativa förutsättningarna brister, till exempel vad gäller it-stödet.

Myndigheter som Socialstyrelsen, IVO, Arbetsmiljöverket med flera behöver få i uppdrag att verka utifrån perspektivet arbetsbelastning, samordna sina kompetenser och ha en tydlig rådgivande roll. Det är helt nödvändigt med en kraftsamling kring socialtjänsten.

Anf. 77 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Herr talman! Jag delar uppfattningen att det är viktigt att jobba med dessa frågor systematiskt. Mötet avspeglade en insikt om den arbetsinsats som kommer att krävas, och det finns beredskap för det.

Jag vill säga att flera också lyfte fram goda exempel ute i landet. De tyckte att det var viktigt att föra fram dem, och därför vill jag nämna det.

Vi kommer som sagt att gå vidare med förslag om introduktion; fack och arbetsgivare var överens om just den frågan. Möjligen kan regeringen stödja dem i det arbetet. Det finns olika konkreta steg som kan tas redan nu. Vi kommer att samla ihop förslag. Samordnaren kommer med en första rapport i juni. Då är det ett bra tillfälle att se vad mer som behöver göras på de olika nivåerna.

Vattenfalls brunkolsverksamhet i Tyskland

Anf. 78 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Min fråga går till klimat- och miljöminister Åsa Romson. Ett av Miljöpartiets viktigaste vallöften var att avveckla Vattenfalls brunkolsverksamhet i Tyskland. Vattenfall har inlett en försäljningsprocess vad gäller just brunkolsverksamheten.

Tidigare har Miljöpartiet krävt att en försäljning förutsätter restriktioner på den nya ägaren om att inte utöka verksamheten. I Dagens Industri framkommer i dag att sådana krav inte finns med från den rödgröna regeringen. Min fråga är därför:

Kommer regeringen att godkänna en försäljning som inte innehåller restriktioner på att öppna nya brunkolsgruvor och utöka Vattenfalls brunkolsverksamhet i Tyskland?

Anf. 79 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Frågor om Vattenfall, som är ett statligt ägt bolag, är alltid stora. Det finns väl ingen regering i modern tid som haft ett lätt jobb med att styra det bolaget. Vi har ett antal affärer bakåt i historien som tyder på att ägarstyrningen av Vattenfall behöver skärpas. Det arbetet har regeringen inlett. Det finns också aviserat i de handlingar som går ut till årsstämman som äger rum inom kort.

Vi vill tydliggöra att man ska ha en formell ägarstyrning. Det betyder att det vore oansvarigt av regeringen att, när det gäller så stora frågor som en eventuell försäljning eller den typen av stora överlåtelse, i förväg uttala sig om hur man ställer sig till affären eller hur affären ska se ut. Det är något som bolaget har att sköta. Vi har inte gett några uppdrag om godkännande eller icke-godkännande av sådana affärer.

Anf. 80 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Jag kan konstatera att miljöminister Åsa Romson, tillika vice statsminister och Miljöpartiets språkrör, inte vill eller inte kan svara på frågan. Jag ger henne därför en ny möjlighet och omformulerar frågan. Står Miljöpartiet fast vid sitt krav på att en försäljning endast får genomföras om särskilda krav på att inte utöka kolverksamheten ställs på den nya ägaren?

Anf. 81 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag uppfattar att det svar jag gav nyss inte riktigt gick fram, så jag omformulerar det.

När det gäller regeringens formella styrning av det statliga bolaget Vattenfall är det oansvarigt att uttala sig i förväg om frågor som ska hanteras inom ramen för en formell ägarsamordning. Det är någonting som näringsministern har varit tydlig med här i kammaren och i näringsutskottet. Om och när en sådan formell ägarsamordning för en eventuell affär äger rum kommer han att informera näringsutskottet, eftersom det handlar om betydande värden i ett av våra statliga bolag.

Jag har nu formulerat svaret ännu tydligare. Någon sådan formell ägarsamordning har ännu inte skett med Vattenfall.

Regionalpolitiska hänsyn vid nedläggning av skattekontor

Anf. 82 PER-INGVAR JOHNSON (C):

Herr talman! Skatteverket gav i tisdags besked till sina anställda på nio orter i landet om att deras jobb ska försvinna från orten. Ca 500 anställda berörs. Alla Skatteverkets jobb försvinner från nio orter: Enköping, Hudiksvall, Ludvika, Lycksele, Mariestad, Simrishamn, Vetlanda, Värnamo och Ängelholm. De här jobben är mycket värdefulla för respektive kommuner. Jobben flyttas till nio stora orter, och jobben har inte alls samma betydelse för de nya kommunerna, vilka redan har skattekontor. De tidigare orterna blir dock helt utan skattekontor.

Är det inte dessutom så, Sven-Erik Bucht, ansvarigt statsråd för regional utveckling och tidigare kommunstyrelseordförande i Haparanda, att 60 jobb i Haparanda är sju gånger viktigare än 60 jobb i Luleå för respektive kommun, eftersom Luleå är sju gånger större? På samma sätt är som jag ser det 30 jobb på skattekontoret i Lycksele tio gånger viktigare än samma antal jobb i Umeå. Ur mitt skånska perspektiv är 60 jobb i Simrishamn och 60 jobb i Ängelholm viktiga.

Anser inte regeringen att statliga myndigheter ska ta regionalpolitiska hänsyn i sin verksamhet?

Anf. 83 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Det är intressant att en centerpartist tar upp den här frågeställningen, med tanke på att Centerpartiet under åtta år satt i en regering som kallades alliansregeringen. Under den tiden placerade man 32 av 55 myndigheter i den stora staden Stockholm.

Det som Per-Ingvar Johansson tar upp handlar om en inomregional fördelning. Så länge vi har nu gällande regelverk har jag förtroende för att myndigheterna styr det här. Redan 1987 sattes det regelverket på plats; myndigheterna fick då väldigt stor frihet att organisera sin verksamhet. Sedan kan det finnas anledning att se över det regelverket, men det får vi i så fall återkomma till.

Anf. 84 PER-INGVAR JOHNSON (C):

Herr talman! De nio orter där det försvinner jobb har i dag i genomsnitt ungefär 30 000 invånare, medan jobben flyttas till orter som har 105 000 invånare i genomsnitt. Väger man betydelsen för orterna kan man säga att

jobben är tre gånger viktigare för de orter varifrån de försvinner än för de orter dit de kommer.

Om statsrådet kunde ta upp den här frågan i regeringen vore det naturligtvis viktigt. Är statsrådet beredd att ta upp frågan om nedläggning av nio skattekontor?

Anf. 85 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Som jag sa i mitt förra anförande: Så länge vi har nu gällande regelverk, som kom till 1987, kan jag som statsråd inte säga annat än att jag har förtroende för hur myndigheten hanterar frågan inom ramen för regelverket.

Men jag välkomnar att Centerpartiet nu har väckts ur sin åttaåriga sömn. Man har centraliserat och centraliserat de statliga jobben. Riksdagens utredningstjänst gjorde för ett och ett halvt år sedan en utredning som visade att 7 500 nya jobb gått till den stad vi nu befinner oss i. Välkommen, Centerpartiet, till en diskussion om detta!

Handeln med konfliktmineraler

Anf. 86 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr talman! Vi lever i en värld där det tyvärr finns ett antal väpnade konflikter. Det är konflikter som präglas av dödande och terrorism och som naturligtvis måste finansieras. En av finansieringskällorna till dessa konflikter är brytning och försäljning av mineraler. Man kallar dem konfliktmineraler.

Om man kunde minska hanteringen av och handeln med konfliktmineraler skulle det alltså vara ett väsentligt sätt att stoppa finansieringen av många av de illdåd som begås runt om i världen. Jag undrar därför vad utrikesministern kan säga om regeringens och möjligen EU:s arbete för att minska spridningen av och handeln med konfliktmineraler.

Anf. 87 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Det finns egentligen tre utmaningar med det som brukar kallas konfliktmineraler – man brukar lyfta fram fyra olika mineraler. För det första handlar det om att göra det lättare att spåra mineralerna genom konsekvensanalyser. För det andra ska de som importerar konfliktmineraler ta större ansvar. För det tredje ska den illegala handeln med konfliktmineraler minska.

Efter många år, i själva verket fyra år efter det att USA antagit en lagstiftning som reglerar det här, kom äntligen EU-kommissionen med ett förslag till förordning. Den här regeringen vill skärpa det förslaget. Vi arbetar nu för att föra fram argumenten, både gentemot Europaparlamentet, där vi tror att man kan få draghjälp och större förståelse, och framför allt i de arbetsgrupper som nu förbereder ett förslag från rådets sida. Vi hoppas att EU ska få ett ambitiöst förslag om konfliktmineraler.

Anf. 88 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr talman! Jag tackar utrikesministern för svaret och för att regeringen är pådrivande i EU. Jag har en följdfråga.

Jag tror att EU-parlamentet går att övertyga, men jag anar att det bland de 28 medlemsstaterna kan finnas sådana som inte är lika lätta att övertyga. Vilken är utrikesministerns bedömning – kan vi ändå få ett bra och progressivt beslut i EU?

Anf. 89 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Ärade ledamöter! Dessvärre kom vi in väldigt sent i processen. Förslaget från EU-kommissionen var redan presenterat och arbetet påbörjat. Vi skulle helt och hållet skifta position. Vi ansåg inte att det var ambitiöst nog att föreslå en helt frivillig självreglering. Har ni hört talas om något liknande på något annat område? Vi tror inte att det har så stora utsikter att lyckas. Därför försöker vi förstås övertyga med goda argument och framför allt goda exempel, inte minst från USA:s sida. Vi bygger det på OECD:s regelverk. Vi tycker att man kan göra det obligatoriskt och att det i alla fall är ett steg i rätt riktning.

Det här är otroligt viktigt för att förebygga till exempel sexuellt våld i områden med krig och konflikt, framför allt i Kongo och dess grannländer. Vi har fortfarande en förhoppning om att vi ska kunna driva det här förslaget i rätt riktning – en mer ambitiös riktning.

Klimatfrågorna vid regeringens Kinabesök

Anf. 90 SOFIA ARKELSTEN (M):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Åsa Romson.

I helgen besöker statsministern Kina. Senare i år hoppas vi alla på ett globalt och ambitiöst klimatavtal. Kommer regeringen vid mötet med det kinesiska ledarskapet att fortsätta Sveriges linje att lyfta klimatfrågorna? I så fall, vilka klimat- och miljökrav kommer Stefan Löfven att ställa vid mötet?

Anf. 91 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Jag delar frågeställarens uppfattning att ett globalt och ambitiöst klimatavtal skulle vara ett väldigt viktigt steg i rätt riktning för att få hela världen att kunna möta klimathotet på ett bättre sätt. Sedan finns det också alltid åtgärder vi måste vidta lokalt och hemma, men att få ett globalt regelverk skulle vara viktigt.

Där är naturligtvis Kina en jätteviktig aktör. Det går inte i dag att prata med den kinesiska regimen på något annat sätt. I år är klimatfrågorna oerhört viktiga, och Kina har en viktig position, till stor del därför att deras inhemska utsläpp är så stora, även om det har hänt saker; till exempel minskar kolutsläppen just nu i Kina, vilket är intressant.

Statsministern gör ett ganska kort besök, precis som utrikesministern här tidigare redogjorde för. Han kommer att ta upp ett antal frågor på handelsområdet, det ekonomiska området och, som vi alltid gör,

situationen för mänskliga rättigheter. Detta besök kommer att följas upp av ett besök i Kina av mig senare. Då kommer klimatfrågorna att stå i fokus.

Anf. 92 SOFIA ARKELSTEN (M):

Herr talman! Tack för svaret! Då blev det ännu mer intressant. Miljöpartiet har tidigare drivit linjen att man ska ta in konsumtion i beräkningen av svenska utsläpp. I realiteten betyder det att Sverige också ska ta ansvar för andra länders utsläpp om produkterna konsumeras i Sverige. Min fråga till statsrådet är då inte om Stefan Löfven tar upp frågan utan om statsrådet själv kommer att ta upp frågan i sitt möte i Kina.

Anf. 93 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag kommer att i mitt möte på kinesisk mark också tala om de ekonomiska frågorna och handelsutbytesfrågorna, som är viktiga, och mänskliga rättigheter. Men jag kommer också att ha ett fokus på klimat och träffa den nya klimatministern i Kina.

Jag ser flera viktiga anledningar till det. En är att få ett tydligare ledarskap internationellt för ett globalt avtal. Det är viktigt att det avtalet bygger vidare på de premisser som finns från Kyotoavtalet. Där vet ledamoten att det sättet att redovisa klimatutsläppen är ett utsläppsperspektiv, det vill säga man signalerar att man redovisar utsläppen där produktionen sker.

Miljömålsberedningen sitter just nu och tittar på hur vi ska utforma ett klokt och ambitiöst regelverk i Sverige för klimatfrågorna. Vi tror att varje land måste fundera på hur man kan medverka till att hjälpa andra länder att minska utsläppen genom att se att man också har ansvar i andra länder, till exempel genom sättet att konsumera.

Anf. 94 ANDRE VICE TALMANNEN:

Därmed är dagens frågestund avslutad. Jag vill tacka deltagande statsråd och ledamöter.

§ 8 (forts. från § 6) Skogspolitik (forts. MJU11)

Anf. 95 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Emma Wallrup har i sitt inlägg bland annat sagt att det är extremt stora hyggen nu för tiden. Jag misstänker att hon har sett någon reklamkampanj från Naturskyddsföreningen. Snittytan på en avverkning i ett hygge är i dag tre hektar.

Körskador uppmålas också som allvarliga. Har man följt skogsbruket vet man att på senare år har det hänt otroligt mycket. Jag kan dela Emma Wallrups uppfattning att det tidigare har varit så och så. Men i dag sker det en väldigt tydlig planering där man till och med har olika modeller för hur man kör ut virket för att minimera skador.

Låt oss också påminna om en annan sak när det gäller blandskog. Det var inte så länge sedan det var påbjudet att man skulle spruta bort alla löv i skogen med Hormoslyr. Tack och lov har det funnits privata skogsägare som har haft en annan modell. De blev ibland nästan hotade med både böter och fängelse om de inte gjorde som Skogsstyrelsen har gjort och sagt att de skulle göra.

Min fråga till Emma Wallrup är: Hur ska det kunna bli bättre om man blir ännu snävare i möjligheterna att göra saker med frihet under ansvar? Det har gjort det möjligt att vi har den mångfald som vi har i skogen i dag. Skogsbolagen röjer många gånger på ungefär samma sätt. De har blivit mycket bättre att ta hänsyn till avsättningar. Men i just det privata skogsbruket har man mångfald eftersom det finns så många olika tankesätt.

Anf. 96 EMMA WALLRUP (V) replik:

Herr talman! Det är viktigt att se över reglerna och till exempel gynna kontinuitetsskogbruk och olika metoder så att vi får att skogsbruk som efterliknar naturens naturliga dynamik där det brinner ofta, sällan eller aldrig, vilket påverkar ekosystemen i hög grad. Det är bra att ha en variation i landskapet. Då är det bra med olika brukningsmetoder. Det bör vi gynna lagmässigt så att det är okej att också ha kontinuitetsskog.

Det är viktigt att inte bara tänka gran och pappersindustri, som många har gjort, utan att vi jobbar mer med andra trädslag överlag. Det måste finnas med i idéerna. Sedan måste vi ha sanktioner och gränssättning mot ett överuttag. Det är en sorts tonårsfas som vi är inne i som kultur där vi överexploaterar överallt utan att ha några som helst gränser, också inom skogsbruket.

Det gäller särskilt stora bolag. I till exempel i Dalarna är det enorma hyggen. Men också ut över Sveriges landskap finns det ganska många områden där det är enorma hyggen. Sedan finns det andra områden där det inte är det. Det finns dokumenterat väldigt noggrant.

När det gäller avverkningar och körskador har man börjat skörda på sommaren på grund av de stora vinstintressena i skogsbruket. Förut skördade man bara på vintern. Men nu åker man också med större skotare, så det blir väldigt stora körskador. Skogsbruket självt erkänner att det är ett problem.

Jag ser verkligen fram emot att man tittar på det, går åt rätt håll, och utvecklar ny teknik. Man kanske använder mindre skotare och kanske också kör med häst i skogen och plockar ut träd på ett sätt som är gynnsamt både för biologisk mångfald och för trä, som vi gärna får bygga i mer. Det är också bra med kontinuitetsskog. Då växer träet lite långsammare och är lämpligt att bygga med.

Anf. 97 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Jag har trott att vi talade om modernt skogsbruk och inte om hur det var för 100 år sedan när man använde häst och företrädesvis

körde på vintern av naturliga skäl. Det var mycket lättare att få ut virket när det fanns snö och man kunde köra med den typen av transporter.

Jag måste nog tycka att vi ska hålla oss till dagens moderna skogsbruk. Jag vill också påminna oss om att det aldrig har funnits så mycket skog som det finns i dag i Sverige. Vi avverkar inte ens årsproduktionen av skog. Den svenska skogen är i väldigt gott skick, skulle jag vilja påstå.

Hyggna hemma i Dalarna vet jag inte riktigt var de här. Det är klart att det finns ett och annat. Men jag har också sett att det första kalhygget för 80 år sedan till viss del till och med har slutaavverkats igen, och där har skogen kommit upp. Är inte Lübeckmodellen tillåten i dag? Jag har levt i den tron. Då kan man göra på ett visst sätt med lite bladhuggning.

Jag vill ställa en fråga om kilometerskatten, som var en sådan fantastisk uppfinning enligt Emma Wallrup. Hur kan det bli bättre om man lägger en stor avgift på att transportera skogen? Det går inte att ha ett undantag. Jag kan garantera att det kommer att strida mot statsstödsreglerna.

Dessa pengar ska användas för att bygga järnväg från Stockholm och söderut så att stockholmare, göteborgare och malmöbor kan åka snabbare mellan huvudstaden och våra största städer. Det ska Norrlands inland betala, och skogsbruket kommer att stå för en stor del. Hur kan man befolka Norrlands inland med en sådan skatt?

Anf. 98 EMMA WALLRUP (V) replik:

Herr talman! Vi ska framför allt bygga järnväg i hela Sverige för att via infrastrukturen fördela resurserna mer jämlikt än vad vi tidigare har gjort när vi bara satsat på storstadsregionerna. Det är en sak som är viktig för Norrland.

När det gäller kilometerskatten vill vi titta seriöst på om man kan göra undantag för skogsbilvägar i vissa områden. Vi tycker att det är en viktig fråga att utreda. Ibland måste man kanske våga lite och inte ducka för EU hela tiden. Den borgerliga regeringen ville väldigt ofta vara bäst i klassen och gick längre än vad EU krävde.

Här är det viktigt att titta på vad vi kan göra för att få en bra balans. Det är viktigt att ställa om klimatet. Vi har tio år på oss att vända utvecklingen. Nu planar växthusgaserna ut globalt sett, vilket är väldigt positivt. Men de måste minska 80–90 procent till år 2050. Vi har jättemycket kvar att göra.

Vi måste agera där utsläppen är som störst. Det gick för ungefär tio år sedan 1 000 lastbilar utanför ett fönster i Gävle. Det är så många mängder lastbilar på våra vägar. Det är något som vi helt enkelt måste styra på ett bättre sätt.

Sedan vill vi titta på en balans.

När det gäller körskador är det så att när man tar ut mer biobränsle från skogen och groten har man mindre material att lägga under när man kör. Det bidrar också till körskador. Det finns alltså ganska mycket att titta på som man behöver utveckla för att undvika detta, för det är ett jätteproblem i dag för våra skogsvatten.

Anf. 99 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag vill först ställa ett antal frågor till Emma Wallrup. Du nämner i ditt anförande att vi ska nyttja skogen i balans, och det är väl gott och väl. Du tar upp de så kallade enorma körskadorna och säger att de bidrar till näringsläckaget. Det är inte sant. Körskadorna bidrar endast där de ligger, och i så fall om det rinner ut i vattendrag. Det är då vi har ett näringsläckage.

Man kan diskutera huruvida det är stora kalhyggen. Det har redan Ulf Berg så förnämligt nämnt.

Du talade också om granplantager. Min fråga till Emma Wallrup är: Är det du som ska bestämma vilken planta jag som skogsägare ska plantera? Vem ska i så fall göra det? Jag anser att det är skogsägaren som är den bäst lämpade i det fallet. Skogsägaren kan ta den lämpliga hänsyn som krävs. Detta är faran med att ha ett parti som kanske har svårt med det här med äganderätten. Det kanske inte är den starkaste sidan hos Vänsterpartiet. Det kan bero på historiska eller ideologiska tankemönster, vad vet jag.

Vi måste också diskutera hur till exempel en kilometerskatt kan hjälpa landsbygden, och då talar vi inte bara om att eventuellt utreda ett undantag för skogsbilägare i inre Norrland. Norrland är i och för sig en viktig del av Sverige, men det är inte hela Sverige.

Den fråga jag vill ställa till dig är alltså: Hur avser Wallrup att vi ska bestämma vilken planta vi ska plantera?

Anf. 100 EMMA WALLRUP (V) replik:

Herr talman! Framför allt är det genom forskning och utveckling så att vi har skogsbruksmetoder där man jobbar med ekosystemtjänsterna. Det innebär bördighet, biologisk mångfald, ett rikt djurliv och så vidare – sådant som ger oss någonting tillbaka. Vi ska bygga upp den resursbas som naturen erbjuder oss i stället för att utarma den. Vi ska hamna på plus i stället för på minus när vi brukar långsiktigt. Detta gör man genom att utveckla metoder.

Sedan ska vi ha sanktionsmöjligheter när man går utöver våra lagar och avverkar på ett sätt som inte är lagmässigt hållbart. Där kommer vi kanske inte att ha blandskog som en lag, utan det är mer av rådgivning, metodutveckling och forskning och skapandet av en kultur inom skogsbruket, där vi gynnar ett intresse för olika metoder genom att jobba mer med kunskapen om ekosystemtjänster i landskapet. Jag tror att många skogsbrukare redan i dag är jätteintresserade av detta. Det är mycket detta det handlar om.

Anf. 101 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Emma Wallrup för svaret. Du nämnde detta, och det är gott och väl. Vi kan dra de här grejerna. Men du talar om sanktioner. Och vilka är ”man”? Vilka är de som gör dessa ohyggliga överuttag? Som redan har nämnts växer det mycket mer skog än vad vi avverkar i dag i Sverige. Detta är alltså inte sant. Vad är överuttaget? Överuttag är det möjligtvis om man ser skogen och avverkningen just det år där

vi är nu. Men man måste se skogen i en längre cykel, kanske 60 eller 70 eller upp till 100 år. Då måste man se på hela delen.

Man kan notera att du talar om att detta finns dokumenterat. Vilka dokument? Om man läser vad till exempel Skogsstyrelsen säger eller för den delen andra dokument, forskningsrapporter och så vidare, visar de ganska tydligt att vi har ett bra skogsbruk i dag. Det finns givetvis saker att förbättra, men jag är ganska övertygad om att det är bra i dag.

För att återknyta till den fråga jag ställde när det gäller vem som ska beställa vilken planta som ska planteras: Är det politiken här i riksdagen som ska göra det, eller är det skogsägaren som ska göra det valet ute på sin plantering? Det är egentligen den viktigaste frågan, och frågan är om Vänsterpartiet ställer upp på den delen. Ställer ni upp på äganderätten? Ställer ni upp på att skogsbrukarna själva kan göra detta val?

Anf. 102 EMMA WALLRUP (V) replik:

Herr talman! Det är inte det som jag vill detaljstyra via lag. Det handlar inte om vilka trädslag man har. Det gäller snarare att gynna kunskaper om hur mycket det kan ge tillbaka till skogsbruket om man blandar trädslag, om man har rätt trädslag på rätt marker och så vidare. Så kan man undvika stormskador med mera.

Anders Forsberg menar att vi inte har problem med skogsbruket i dag. Den siffra som visar att andelen underkända avverkningar har ökat till 37 procent år 2011 om man jämför med perioden 1998–2001, då det var 23 procent, talar sitt tydliga språk. Det är ett överutnyttjande, särskilt på vissa marker, där man tar ut stora hyggen och begår överträdelser av de regleringar som finns för att iakttä miljöhänsyn. Det är tydligt.

Vi har mycket skog i Sverige. Men det är mycket granplantage – unga granplantager med väldigt liten biologisk mångfald. Jag vet inte om du har varit och gått i en granplantage som är tätt odlad. Det är sterilt på marken. Det är bara barr, och inte en enda art. Detta är utarmande, och det isolerar andra landskapsfragment från varandra. Det blir svårt för arter att förflytta sig i landskapet. Det blir helt enkelt en sorts fragmentering av landskapet när man har stora ytor av sådana granplantager. Det finns jättemycket att göra.

Det här är inte bra för skogsbruket i sig, eftersom det utarmar marken. Om man odlar gran under lång tid på mark minskar bördigheten. Marken blir sur, och näringsämnen bibehålls inte. Det är bara dåligt för skogsbrukaren själv långsiktigt.

Det är mycket information och forskning, men det blir sanktioner när man gör regelöverträdelser.

Anf. 103 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! Nu har vi gått över till skogspolitik från jakt och viltvård. Man kan säga att båda två handlar om att bo och leva på landsbygden, samtidigt som vi talar om stora nationella värden för Sverige. De hänger alltså ihop på sitt sätt.

I betänkandet har Folkpartiet tillsammans med övriga allianspartier två reservationer. De handlar om inriktning av det nationella skogsprogrammet och om regelförenkling. Jag väljer att yrka bifall till reservation nr 10 om regelförenkling.

Vi kan diskutera hur skogar ska se ut, var de ska vara och vad man ska göra med dem. Men vi kan ändå utgå från att för oss som svenskar är skogen en självklarhet. Det är självklart att vi har den omkring oss och att vi har olika typer av skogar. Vi utnyttjar den kanske inte dagligen, men jag tror att de flesta på ett eller annat sätt är i skogen åtminstone någon gång i veckan eller månaden. Vi skattar detta högt, och vi har vår fritid i skogen. Inte minst uppskattar vi den biologiska mångfald som finns. Det har nämnts här förut att vi plockar bär, svamp och annat så att vår samlargen får sitt, så att säga. Skogen innehåller denna del.

Det är också mer eller mindre bevisat att grönska i sig ger välbefinnande med blodtryckssänkning och så vidare. Jag tror att de flesta känner när man är i skogen ett tag att blodtrycket sjunker ganska kraftigt. Detta har man utvecklat genom att upplevelseturismen har blivit en allt starkare näring i Sverige. Skogen kommer att ha även denna roll alltmer i framtiden.

Skogen är dock så mycket mer än att vi bara ska gå omkring och trivas i den. Man kan utan att överdriva säga att skogen gör oss rika. Jag tro att det var någon som talade om att den är vårt gröna guld, och det stämmer bra. Om man tittar på vår export från Sverige ser man att exportvärdet år 2013 av skogs- och skogsindustriprodukter låg på 119 miljarder kronor. Det är en sådan där summa som kanske är svår att greppa, men det är 11 procent av den totala exporten som kommer från skogen. Jag tror att det är den största enskilda posten.

Skogen kommer förmodligen att få en allt större betydelse. Om vi ser det ur klimatsynpunkt är det alldeles uppenbart att det i den svenska skogen för tillfället, och även framgent enligt de prognoser vi har, finns ett kraftigt nettouttag av koldioxid.

Vi har också sett att om man översätter skogen till långlivade träprodukter, typ att man nu får bygga trähus i flera våningar, är den en väldigt långlivad så kallad kolsänkare.

Herr talman! Folkpartiet instämmer helt i utgångspunkten att skogspolitiken ska utgå ifrån två jämställda mål, miljömålet och produktionsmålet. Traditionella skogsprodukter kan vara sågat trä, papper och biobränsle. Vi har ju eldat med ved i alla tider. Men nu blir skogen en alltmer viktig råvara till kemi- och textilindustrin. Man kan också producera drivmedel av skogen till vår fordonspark.

Det är en spännande utveckling som vi ser framför oss. Jag är från västkusten, och där finns det ett kemikluster i Stenungsund. Det samspel som har inletts mellan skogsindustrin och kemiindustrin är också spännande.

Kemiklustret i Stenungsund har lanserat visionen Hållbar kemi 2030. Den går helt enkelt ut på att man ska ersätta den fossila råvarubasen med förnybar biobaserad råvarubas. Denna satsning är väldigt viktig för

Sveriges konkurrenskraft och för att skapa arbetstillfällen. Man har den enkla utgångspunkten att kemiindustrin inte jobbar med fossila källor, utan den jobbar med molekyler. Då kommer vi tillbaka till Kristina Yngwes gröna kolmolekyler. Sådana kan man göra det mesta av.

Ett nationellt skogsprogram måste utgå ifrån en balans mellan produktionsmålet och miljömålet. Det arbetet påbörjades av alliansregeringen, och det är viktigt att det fullföljs. Då måste man se till alla aspekter, ekonomiska, sociala och inte minst miljömässiga aspekter. Man brukar använda uttrycket biobaserad samhällsekonomi. Det kan ju låta lite kryptiskt, men vi pratar då om gröna kolatomer. Det är precis samma sak. Det bygger på kemiindustrin och så vidare.

Herr talman! För att utforma detta skogsprogram är det grundläggande en dialog där alla berörda parter – inte minst skogsägarna – är inblandade för att skaffa sig en gemensam bild av skogen och skogsbrukets betydelse utifrån miljömässiga, ekonomiska och sociala hänsyn.

När det gäller sociala hänsyn kommer jag tillbaka till de enskilda människornas behov av skogen för friluftsliv och naturupplevelser.

Skogen har också en väldigt stor betydelse för att uppfylla vissa miljökvalitetsmål. Vi har Levande skogar, Begränsad klimatpåverkan och Ett rikt växt- och djurliv samt friluftslivets mål. Friluftslivets mål är ju inte ett miljökvalitetsmål, men det finns mål också för friluftslivet.

Herr talman! När det gäller arbetet med skogsprogrammet är det en annan viktig utgångspunkt att vi skaffar oss balans mellan tydliga regelverk och frivillighet. Bara med en grundläggande dialog och om alla tar sin del av ansvaret kommer vi att nå ganska långt just för att skapa denna balans.

Beträffande förenklingar har vi från Folkpartiet och Alliansen reserverat oss för ett tillkännagivande till regeringen om att det är viktigt att fortsätta med detta. Men det är ju bara ett förslag om ett tillkännagivande, och sedan får vi se hur riksdagen beslutar.

Svaret på vår reservation är att det pågår arbete och beredning i Regeringskansliet. Ja, det gör det, men man hänvisar till två förenklingsförslag som togs fram under alliansregeringens tid. Det är ju inte de förslagen vi pratar om, utan vi pratar att man måste fortsätta arbetet med att ta fram ytterligare förenklingsförslag för företag på landsbygden som kan få större förutsättningar att jobba vidare med skogen.
(Applåder)

Anf. 104 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr talman! Vi debatterar nu miljö- och jordbruksutskottets betänkande om skogspolitiken.

Ibland tänker jag att skogen har en central roll i svenskens medvetande. En del kanske minns Skogsmulle och någon annan kanske har varit med i scouterna, som jag själv har varit med i. Någon minns familjeutflykten när man lekte kurragömma bakom trädstammarna. För mig, när jag är hemma på min gård i Ödeshög i Östergötland, är skogen en speciell plats där man får inandas lugn och harmoni. Att en vinterdag gå i skogen som är helt tyst eller att en tidig vårdag bara känna dofter och höra fåglar kvittra eller en gök som gal, det, mina vänner, är riktigt härlig känsla!

Samtidigt har skogen varit en viktig del av vår ekonomi. Sveriges starka ekonomi hade inte varit där den är utan skogens bidrag. Över hälften av den svenska nettoexporten kan fortfarande härledas från skogen.

Med detta vill jag bara visa att det som vi brukar kalla skogens jämställda mål, det vill säga miljömålet och produktionsmålet, i själva verket är något högst påtagligt för de flesta i vårt land. Jag vill också betona att i dessa två mål finns en önskan om balans och harmoni. Vi ska värda våra skogsmiljöer, samtidigt som vi – med respekt för denna miljö – fortsätter att utveckla de näringar som har bidragit till vårt välbefinnande.

Herr talman! Det är därför som vi från Alliansen har ett särskilt yttrande om ett nationellt skogsprogram. Vi menar att en hållbar skogsskötsel, ökad export och nya biobaserade produkter och tjänster är viktiga framtidsområden och att skogen är viktig för biologisk mångfald. Den ger möjligheter för friluftsliv och turism, och den bidrar med andra, minst 20, viktiga värden. Vi kristdemokrater och Alliansen menar därför att det är viktigt att den tidigare regeringens påbörjade arbete med att inrätta ett nationellt skogsprogram fortsätter i samma anda.

Vi nås av oroande signaler från den nuvarande regeringen om att man tänker gå vidare med en förändring av skogsvårdslagen. Detta blir en sorts parallellspår till det pågående nationella skogsprogrammet och riskerar att underminera det senare. Det vore djupt olyckligt, och vi kristdemokrater sätter oss emot detta.

Jag tror att vi i Sverige överlag börjar inse att även de bästa intentioner riskerar att kvävas om vi har onödiga detaljregleringar. Detta gäller även på skogsområdet. Sverige behöver sina entreprenörer och företagare. Det är de som skapar arbete och tillväxt, inte mängden lagparagrafer. De förenklingar för skogsföretagare som alliansregeringen fattade beslut om behöver därför följas upp.

Herr talman! Vi kristdemokrater värnar om äganderätten. Vi tror på att skogsägarna kan arbeta med frihet under ansvar.

För de flesta skogsägare är skogen något man förvaltar några år, för att ge den vidare till nästkommande generation. Det är förvaltarsskapstanken som vi kristdemokrater har som en hörnsten i vår ideologi.

Vi har en fantastisk resurs i skogen, något som vi kan se med tillförsikt framöver. Det är också viktigt att inse att stora förändringar sker inom skogsnäringen. Det gäller till exempel pappersindustrin där många arbetstillfällen har gått förlorade, och tyvärr riskerar ytterligare några arbetstillfällen att försvinna.

Det är viktigt att Sverige fortsätter att vara ett land som arbetar med att ta fram nya spännande, innovativa produkter. Det finns så mycket mer vi kan göra av skogen, till exempel ta fram plast och mycket mer. Här måste Sverige stå på tå så att vi kan möta framtidens skogsnäring.
(Applåder)

Anf. 105 ISAK FROM (S):

Herr talman! Vi debatterar miljö- och jordbruksutskottets betänkande MJU11. Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på motionerna.

I betänkandet behandlar vi 27 motionsyrkanden om skogspolitik från den allmänna motionstiden. Motionerna tar upp allt från ett nationellt skogsprogram, frivilliga avsättningar, skydd av naturvärden, en nationell målsättning för ett hyggesfritt skogsbruk, användning av främmande träslag, äganderätt, skogs- och miljöcertifiering, regelförenkling och insatser för att öka andelen röjd skog till sanktioner.

Herr talman! Skogen finns i våra hjärtan på ett eller annat sätt, oavsett om det handlar om strövtåg, vandringar eller jägarens väntan och spänning. Vi är många som har skogsproduktionen att tacka för det lönekuvert vi får.

Jag tänkte länge bli skogsarbetare. När jag var åtta år gammal kom en uppjagad granne på besök. Det var någonting som hände. Stora maskiner var på gång. Det var maskiner som skulle ta bort jobben för skogsarbetarna. Nästa morgon var jag som traktorintresserad liten kille mycket nyfiken. Jag sprang kilometern bort till den stora avverkningsplatsen. Då fick jag se inte bara en stor traktor utan tre sådana. Efter ett tag fick jag också följa med upp och titta på alla spakar, och det var fruktansvärt fascinerande och spännande.

När det kvadratkilometerstora hygget var klart var det inte lika kul. Så var det på många platser på 70-talet. Något oväntat ledde det också till att älgstammen växte explosionsartat med stora betesskador som följde.

Herr talman! Möjligheten till omställning har alltid varit Sveriges styrka. På 70- och 80-talen tog jättemaskinerna bort många tunga arbeten som ledde till förslitningsskador och för tidig död för skogsarbetarna. Nu går faktiskt skogsavverkningen mot mindre maskiner och ökad kunskap. Det behövs variation. Allt behöver inte göras lika. Hänsyn måste tas till

vatten och vegetation. Död ved måste sparas, och känsliga platser där skogen måste få vara i fred måste också vara en naturlig del i skogsbruket.

Sverige är till 70 procent täckt av skog. Skogsnäringen är en av de viktigaste basnäringarna och skapar direkt jobb åt 60 000 personer. Tillsammans med sina underleverantörer bidrar skogsindustrin till uppemot 200 000 arbetstillfällen.

Herr talman! En stor del av dagens betänkande handlar om det nationella skogsprogrammet. Det handlar om hur arbetet att utforma det fortsatta nationella skogsprogrammet ska se ut, hur vi ska uppnå ekonomiska, sociala och miljömässiga värden, hur vi ska få politiken att syfta till att skogens hela värdekedja ska tas om hand och att skogen ska bidra till att fortsätta utvecklingen mot ett hållbart och fossilfritt samhälle med en växande biobaserad samhällsekonomi. I betänkandet behandlas också flera naturskogar som ska skyddas och ökad naturvårdshänsyn i den brukade skogen.

Därför känns det underligt att läsa de borgerliga partiernas reservation. Man har på något underligt sätt valt att reservera sig mot sin egen politik. Jag kan inte förstå det på annat sätt. För oss socialdemokrater var det nationella skogsprogrammet välkommet och något som vi hade efterlyst under den borgerliga alliansregeringen. Nu har man i brist på annat reserverat sig för något som vi har för avsikt att fortsätta med. Det framstår som mycket underligt, och ingen har hittills lyckats förklara detta annat än att i reservationen lyfter man upp att programmet ska fortsätta i Alliansens anda. Det kan vara lite svårt att bygga politik på ”andar”.

Det är med stor tillförsikt som jag ser att den nya samarbetsregeringen satt skogen och det nationella skogsprogrammet högt på agendan. Men det finns anledning att reagera, och programmet kommer säkert att plocka upp saker. Jag ska ta upp några saker. Det gäller bland annat de stora bristerna i järnvägskapaciteten. Nu råder sänkt hastighet på Norra stambanan. Det planerade underhållsarbetet har skjutits upp, vilket är en direkt följd av att Sverigedemokraterna valde att stödja Alliansens budgetförslag. Trafiken på järnvägen i dag är att jämföra med Sverigedemokraternas politik, det vill säga osäker.

Det råder också osäkerhet på fler banor än Norra stambanan. Banan Mellerud–Bengtsfors och banan i norra Ådalen, Ångermanland, är banor som har varit föremål för kraftigt nedsatt trafik på grund av eftersatt underhåll.

En annan sak som oroar mig är kompetensbristen. Färre söker de praktiska programmen på gymnasieskolan. Det hotar både produktionskapacitet och biologisk mångfald. Redan i dag ser vi en kraftig prispress och kvartalskapitalism gå före långsiktiga avtal, kompetens och ordning och reda. Med ökad stress och prispress riskerar vi fler misstag med mark- och vattenskadorna som direkt följd.

Herr talman! Det råder en skriande bostadsbrist i Sverige. Här kan skogen bidra till nya bostäder i hela landet samt arbetstillfällen och företag nära råvarukällan. Skellefteå och Växjö är städer som är värda att lyfta fram, eftersom där sker ett aktivt arbete med den inriktningen. Även

bostadsbolag som till exempel Folkhems byggen i den här regionen är värda att lyfta fram. Här är den kommunala planeringen nyckeln. Det behövs fler bostäder, gärna i trä, men det behövs också fler tillgängliga skogsområden i anslutning till de bostadsområdena. Det är därför också extra roligt att regeringen har aviserat kraftiga satsningar på nybyggnation av lägenheter.

En faktor som man kanske inte tänker på när det gäller svensk skogsproduktion är att vi har kommit långt tack vare hård miljölagstiftning. Det har gynnat den skogstekniska verkstadsindustrin som gör att det i dag finns en skogsteknisk verkstadsindustri som inte hade funnits med samma regelverk som i många andra länder. Då hade det varit stora amerikanska maskiner i stället. Nu har vi förmånen att kunna utveckla svenska maskiner som vi kan ha i skogen. Det bör lyftas fram. Skärpt miljölagstiftning är inte av ondo utan skapar också arbetstillfällen.

Skogsstyrelsen har klassat 647 000 hektar som områden med mycket höga naturvärden. Övriga områden klassas som utvecklingsmark eller områden med högt värde. Detta måste vi ta fasta på. Områden med skyddad skog är ojämnt fördelade. Mycket mark, 46 procent, har skyddats i den fjällnära skogen, men i resten av landet är bara 3 procent formellt skyddad. Här måste fördelningen bli jämnare. Det finns anledning att ansvariga myndigheter funderar på biologisk mångfald ur ett bredare perspektiv.

Herr talman! Skogen och träfibern har tjänat oss väl. Därför anser vi socialdemokrater att skogen är nyckeln till det fossilfria samhället. Därför kommer vi socialdemokrater med stort engagemang att fortsätta att följa arbetet och utforma det nationella programmet med den nu redovisade inriktningen.

Anf. 106 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Ett förtydligande så att även Isak From förstår vår reservation: Vad vi är oroliga för är det faktum att Socialdemokraterna har hamnat i lite dåligt sällskap. Får det partiet genomslag är vi inte säkra på att produktionsmålet och miljömålet kommer att vara likvärdiga.

Detta har vi utvecklat i ett särskilt yttrande där det står helt klart vad vi tycker: Låt arbetet med det nationella skogsprogrammet bli färdigställt! Sedan ser man över vilka lagar och förordningar man eventuellt behöver ändra. Det är vår önskan så att man inte kör i olika parallellspår, för det nationella skogsprogrammets arbete känns som något slags terapiarbete om det ändå görs om någon annanstans. Vi vill att det här ska genomföras på ett seriöst sätt och i dialog med dem som berörs.

Jag har en fråga om järnvägar. Kilometerskatt ska införas. Det kommer inte att gå denna mandatperiod, men man beräknar att det ska ge en intäkt på 4 miljarder.

Alliansregeringen har sett till att väg och järnväg har fått betydligt mer pengar.

Hur får järnvägen i Norrland mer pengar genom att man bygger järnväg söderut till Malmö? Regeringen har ju klart deklarerat att det är så man ska

använda de här 4 miljarderna som man tror att man får in på kilometerskatten. Men det kommer att slå mot Isak Froms väljare och industrin i Norrland. Förklara hur den ekvationen går ihop!

Anf. 107 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Ulf Berg, för frågorna! Tack för förtydligandet!

Förtydligandet kan nästan översättas till att ni inte är speciellt oroliga för Socialdemokraterna men att ni reserverar er mot Miljöpartiet. Men det får du ta i replik med Miljöpartiet, Ulf Berg.

Vår ambition är att fortsätta det nationella skogsprogrammet med den inriktningen. Det är klart att det är deltagarna i det nationella skogsprogrammet som formar det. De delar man kommer överens om, där aktörerna i det nationella skogsprogrammet är överens, kommer regeringen självklart att ta till sig. Då är det en styrka för regeringen att det nationella skogsprogrammet kan putta på för eventuella förändringar.

Sedan vet vi inte vart det här tar vägen. Vi har inte avisat något slut på det eftersom vi inte vet hur lång tid det tar. Det får programmet successivt jobba fram. Det är någonting som vi får återkomma till.

Det är väldigt spännande varje gång samtliga allianspartier och -ledamöter tycks veta precis hur en kilometerskatt eventuellt kommer att slå, direkt och indirekt.

Vi har sagt att vi vill utreda en kilometerskatt. Vi har varit tydliga med att vi vill satsa mer på infrastruktur. För att vara trovärdig är det också nödvändigt att man har finansiering för att kunna satsa på ny infrastruktur – i hela landet.

Nu råder ju Alliansens budget med stöd av Sverigedemokraterna, vilket har gjort att man har tvingats skjuta viktig underhållsverksamhet på framtiden. Det är något som direkt skadar skogsnäringen, Ulf Berg. Det bör man ha med sig.

Jag tror inte att Ulf Berg behöver vara så orolig. Jag ser att vi i huvudsak är överens om både det nationella skogsprogrammet och behovet av nya pengar.

Sedan är det väl så att i opposition måste man hitta någonting hos regeringen att peta på.

Anf. 108 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! En sak som är viktig för oss moderater och jag tror hela Alliansen är att den politik vi för i opposition, den för vi betydligt hellre i majoritet. Då kan vi få genomslag.

Det är helt riktigt att jag skulle kunna säga att jag inte är speciellt orolig för Socialdemokraterna. Men i dag måste jag erkänna att jag är det. Om vallöfte efter vallöfte har S gjort helt om – ROT, RUT, ekonomimål och liknande. Och före valet var skogsindustrin det som skulle rädda Sverige. Den skulle satsas på och vara en otroligt viktig näring. Gäller det löftet, eller gäller det inte? Kommer det att bli ytterligare ett löfte som man överger?

Jag ska be att få återkomma till kilometerskatten. Det blir ju inga pengar i Norrland av de 4 miljarderna. Det har man till och med budgeterat för när man var i opposition. Sedan har man inte kunnat genomföra det i praktiken eller få finansiering tidigare. Men då har man från regeringens sida sagt: Vi måste låna pengar så att vi kan börja göra investeringar i järnväg söderut. Det är uppgifter som regeringen har lämnat. Det är ingenting som jag har hittat på. Men man kanske inte ska lita på regeringen där heller.

Jag tror att Isak From och jag är fullständigt överens om att järnvägen inte är lösningen för Norrlands inland. Lösningen där är 74-tonslastbilar. Det är En trave till, det vill säga längre lastbilar som kan dra mer. Det går åt mindre bränsle och det blir klimatsmartare och ökad lönsamhet. Jämför man dagens lastbilmotorer med dem för 15 år sedan ser man att det är helt andra utsläpp. Låt tekniken vara det som för oss framåt, inte förbud och skatter!

Anf. 109 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Ulf Berg! Naturligtvis är det så – det går ingen järnväg ut på skogsskiftena. Lastbilarna kommer för all framtid att vara nödvändiga för skogsbruket. Självklart är det så.

Det är därför vi vill se över det här innan vi presenterar ett färdigt förslag. Men nu gissas det vilt i samtliga allianspartier om vad en kilometerskatt skulle kunna innebära.

Återigen: Vi har lovat att vi ska satsa på ny infrastruktur. Vi har lovat att vi ska satsa på vägunderhåll. Vi har lovat att vi ska satsa på tjälsäkring. Det kommer naturligtvis att ta ett tag, men vi måste ju få nya intäkter så att vi trovärdigt ska kunna säga att vi satsar.

Anf. 110 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Jag fortsätter på ett liknande tema som det Ulf Berg tog upp.

Jag tycker att vi en gång för alla måste slå fast att järnvägen i Sverige lider av årtionden av eftersatt underhåll. Ofta hänförs det till alliansregeringens tid, men det blir nästan patetiskt i sammanhanget. Det var ju under alliansregeringens tid som man ökade drift- och underhållsavgifterna till järnvägen.

Om vi räknar i 2013 års penningvärde – jag brukar säga det så att man inte börjar prata om inflation – låg anslaget på 4,2 miljarder år 2006. År 2014 låg det på nästan 9 miljarder. Det torde vara ungefär en fördubbling. Det är klart att det är väldigt långsiktigt.

Det finns en tydlig plan för i vilken ordning man ska underhålla saker och ting. Det är inte så att Norra stambanan är uttagen ur detta, oberoende av de här 1,24 miljarderna. De har blivit något slags universalgrepp för hur man skulle ordna detta, men så hänger det ju inte ihop.

Det gäller att titta trafikslagsövergripande. Jag ska inte ta upp kilometerskatten, för den har ni diskuterat. Men om vi går över till de tunga och långa lastbilarna finns det definitivt meningsskiljaktigheter inom

regeringen. Därför vill jag fråga Isak From om han ser något slags tidsplan och när det kan komma beslut om att det kan bli tillåtet i Sverige. Det har gjorts en del utredningar, men när kommer det att bli tillåtet?

Anf. 111 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Lars Tysklind, för frågeställningarna!

Ja, vi tror att längre och tyngre fordon kan vara en möjlighet. Men vi ser också att det svenska vägnätet i dag inte klarar det fullt ut på alla vägar. Det är någonting som man måste ta hänsyn till. Man måste också ta hänsyn till skattelagstiftning och andra sådana grejer. Det här tror vi kan vävas ihop med en eventuell kilometerskatt till en samlad helhet.

Som Lars Tysklind säger kan miljöpåverkan bli lägre med längre och tyngre fordon, speciellt med moderna nya lastbilar. Där är det viktigast att vi har en politik som uppmuntrar nya miljövänliga lastbilar i stället för att vi får hit tredjehandslastbilar från andra länder, som alltför länge har fått köra fritt i Sverige.

Det är också en aspekt – att få ordning och reda på åkerimarknaden. Där tror vi att kilometerskatten, eller lastbilsskatten, kan vara en bidragande faktor till att uppnå rättvis konkurrens inom åkerinäringen.

Anf. 112 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Det är ju tillfredsställande just på den sista punkten som nämndes, ordning och reda i åkeribranschen. Där är vi nog helt eniga.

Det har tagits en del steg. Det senaste är väl att det ska vara hindrande av fortsatt färd om man begår brott mot reglerna. Det är oftast det som det handlar om. Problemet är inte att vi har dåliga regler i Sverige, men det gäller att följa de regler som finns.

När det gäller de tunga fordonen har det gjorts en inventering. Det är precis som Isak From säger att det finns en och annan bro som inte har bärighet, men man skulle ganska snart kunna ta ut de stråk där man kan köra med tunga och längre lastbilar. De försök som har gjorts, bland annat det som Ulf Berg nämnde, En trave till, som man har gjort norr om Piteå, har visat att de lastbilarna ger betydligt mindre utsläpp. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det bra att det blir färre lastbilar även om de blir lite längre. I och med att de är specifika för svenska förhållanden lär de också vara nya lastbilar. Man kan ju inte komma hit med vilken lastbil som helst, utan här är det nya, moderna lastbilar vi talar om.

Om vi nu pratar järnväg igen har vi ju haft en diskussion om järnvägsutbyggnad i Norrland. När alliansregeringen presenterade Sverigebygget lyfte man fram just byggandet av järnvägar i Norrland och att man ska jobba vidare med det, för naturligtvis finns det behov av att även bygga ut nya järnvägar i Norrland.

Anf. 113 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Politikens syfte är att skapa förutsättningar så att man kan transportera timret kortast möjliga väg till omlastningscentraler för

järnväg. Då måste det också finnas järnvägskapacitet för det. Det gör det inte fullt ut i dag.

Jag tror att vi är helt överens när det gäller de långa och tunga lastbilarna. Det finns en hel del frågetecken som jag vet att samarbetsregeringen kommer att återkomma till.

Det är glädjande att vi socialdemokrater kunde putta Alliansen framför oss så att det till exempel till slut blev en proposition om klampning. Sedan var ju inte den tillräckligt bra, men vi fick nu möjlighet att skärpa den. Vi har nu fått en betydligt bättre lagstiftning än vi hade tidigare, då vi saknade lagstiftning.

(forts. § 11)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.52 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

§ 9 Beslut om ärenden som slutdebatterats den 25 mars

JuU13 2014 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU16 Polisfrågor

Punkt 2 (Lag och ordning i problemområden)

1. utskottet

2. res. 1 (SD)

Votering:

240 för utskottet

44 för res. 1

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 1: 44 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 7 (Brottsprovokation)

1. utskottet

2. res. 5 (SD)

Votering:

240 för utskottet

44 för res. 5

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 5: 44 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 23 (Synliga poliser)

1. utskottet

2. res. 11 (KD)

Votering:

251 för utskottet

14 för res. 11

19 avstod

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 89 S, 67 M, 43 SD, 21 MP, 17 V, 14 FP

För res. 11: 14 KD

Avstod: 1 S, 1 SD, 17 C

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 34 (Fristående nationell rapportör)

1. utskottet

2. res. 14 (C)

Votering:

267 för utskottet

17 för res. 14

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 44 SD, 21 MP, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 14: 17 C

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 36 (Fristående myndighet för hantering av brottsmisstankar mot poliser och åklagare)

1. utskottet

2. res. 16 (V)

Votering:

268 för utskottet

16 för res. 16

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 44 SD, 21 MP, 17 C, 1 V, 14 FP, 14 KD

För res. 16: 16 V

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Emma Wallrup (V) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Punkt 39 (Indragning av resedokument)

1. utskottet

2. res. 17 (M, C, FP, KD)

Votering:

172 för utskottet

112 för res. 17

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 44 SD, 21 MP, 17 V

För res. 17: 67 M, 17 C, 14 FP, 14 KD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 40 (Avveckling av Frontex m.m.)

1. utskottet

2. res. 18 (V)

Votering:

267 för utskottet

17 för res. 18
65 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 44 SD, 21 MP, 17 C, 14 FP, 14 KD

För res. 18: 17 V

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 44 (Skärpta straff för vapenbrott)

1. utskottet

2. res. 20 (SD)

Votering:

240 för utskottet

44 för res. 20

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 20: 44 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 61 (Tillstånd till offentliga danstillställningar)

1. utskottet

2. res. 24 (SD, FP)

Votering:

207 för utskottet

75 för res. 24

67 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 20 MP, 16 C, 14 KD

För res. 24: 44 SD, 17 V, 14 FP

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 5 MP, 6 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU17 Kriminalvårdsfrågor

Punkt 1 (Ändring av påföljdssystemet)

1. utskottet

2. res. 1 (M, C, FP, KD)

Votering:

172 för utskottet

112 för res. 1

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 44 SD, 21 MP, 17 V

För res. 1: 67 M, 17 C, 14 FP, 14 KD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 7 (Särskilda utslusningsåtgärder)

1. utskottet

2. res. 4 (M, C, FP, KD)

Votering:

172 för utskottet

112 för res. 4

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 44 SD, 21 MP, 17 V

För res. 4: 67 M, 17 C, 14 FP, 14 KD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 9 (Kriminalisera rymningar)

1. utskottet

2. res. 5 (SD)

Votering:

240 för utskottet

44 för res. 5

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 5: 44 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 10 (Kameraövervakning)

1. utskottet

2. res. 6 (SD)

Votering:

240 för utskottet

44 för res. 6

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 6: 44 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 15 (Villkorlig frigivning vid återfall i likartad brottslighet)

1. utskottet

2. res. 11 (S, MP, V)

Votering:

159 för utskottet

125 för res. 11

65 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 S, 67 M, 44 SD, 2 MP, 17 C, 14 FP, 14 KD

För res. 11: 89 S, 19 MP, 17 V

Frånvarande: 23 S, 17 M, 5 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Petter Löberg (S) anmälde att han avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 10 Beslut om ärende som slutdebatterats vid dagens sammanträde

MJU9 Jakt och viltvård

Punkt 4 (Miljöorganisationers talerätt m.m.)

1. utskottet

2. res. 3 (SD)

Votering:

240 för utskottet

43 för res. 3

66 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 67 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 3: 43 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 6 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 6 (Vildsvinsförvaltning)

1. utskottet

2. res. 5 (M)

Votering:

174 för utskottet

66 för res. 5

43 avstod

66 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 1 M, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 5: 66 M

Avstod: 43 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 6 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Punkt 12 (Terrängkörning vid jakt)

1. utskottet

2. res. 10 (M, SD)

Votering:

173 för utskottet

110 för res. 10

66 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 S, 21 MP, 17 C, 17 V, 14 FP, 14 KD

För res. 10: 67 M, 43 SD

Frånvarande: 23 S, 17 M, 6 SD, 4 MP, 5 C, 4 V, 5 FP, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

Skogspolitik

§ 11 (forts. från § 8) **Skogspolitik** (forts. MJU11)

Anf. 114 STINA BERGSTRÖM (MP):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag i detta betänkande om skogspolitik och avslag på samtliga reservationer.

Vi har flera stora miljöutmaningar framför oss. Klimatförändringarna är en av dem. Skogen är viktig om vi ska klara vårt miljömål om begränsad klimatpåverkan. Genom att bygga hus av trä, köra våra bilar på biodrivmedel från skogsråvara och tillverka saker av biomassa i stället för olja, kol och fossilgas minskar vi utsläppen.

Men våra skogar är också en stor kolsänka. Avskogningen i världen orsakar stora koldioxidutsläpp, både när regnskog avverkas och när vi kalhugger våra skogar här i Sverige. Växande träd tar upp koldioxid, men när skogen kalhuggs och jorden markbereds leder det till stora klimatutsläpp. Det är något som sällan nämns i skogsdebatten.

Detta är en anledning till att vi måste styra över till ett annat och mer hållbart skogsbruk. Vi måste minska skogsbrukets klimatutsläpp.

Det finns många andra argument för ett annat skogsbruk. Begränsad klimatpåverkan är bara ett av våra 16 miljömål. Vi har också mål om levande skogar, ett rikt djur- och växtliv, myllrande våtmarker och levande sjöar och vattendrag. Det är viktiga mål för en hållbar framtid.

Att skydda mer skog är en del av lösningen. I dag har regeringen presenterat en viktig satsning i vårändringsbudgeten: Man kommer i år att satsa ytterligare 250 miljoner kronor på skydd av skog. Det innebär att årets anslag ökar från 715 miljoner till 965 miljoner. Även anslaget för att sköta de naturreserverat och nationalparker vi redan har kommer att utökas med 110 miljoner. Det är mycket glädjande att några av de satsningar som Alliansen och Sverigedemokraterna stoppade i höstas nu ändå blir av i år.

Herr talman! Att skydda mer skog är viktigt, men också att öka naturhänsynen i skogsbruket och främja kalhyggesfria skogsbruksmetoder.

Sedan 50-talet är det kalhyggeskogsbruket som är den förhärskande normen i svenskt skogsbruk. Under de drygt 60 åren har majoriteten av våra mångfaldiga, naturliga skogar omvandlats till något helt annat, i värsta fall något som mer kan kallas trädplantering. Det är också något som allvarligt skadat artrikedomen i våra skogar.

Skogsstyrelsen skriver i en rapport: ”Slutavverkning är den skogsbruksåtgärd som mer än andra påverkar biologisk mångfald i skog.

Införandet av trakthyggesbruk i stor skala i Sverige från 1950-talet har medfört att ett stort antal skogslevande arter missgynnats, blivit ovanligare och i många fall rödlistats. Gemensamt för dessa arter är att de har speciella miljökrav som dåligt eller inte alls tillgodoses i modernt brukad skog.”

Totalt är över 2 000 skogsarter rödlistade i Sverige. 1 600 av dem bedöms vara kraftigt påverkade eller hotade av skogsbruket.

Men, herr talman, vad spelar det för roll om några arter av lavar, insekter, larver och fåglar raderas ut? Någon kanske tänker: Varför tar hon upp detta i skogsdebatten? Vad spelar dessa 2 000 arter för roll för oss människor och våra liv? Varför är det viktigt med biologisk mångfald?

Herr talman! Jag vill fortsätta att citera, den här gången EU-kommisionen som 2011 i strategin för biologisk mångfald i EU fram till 2020 skrev så här: ”Biologisk mångfald – denna fantastiska rikedom av ekosystem, arter och gener som omger oss – är vår livförsäkring som ger oss mat, dricksvatten och ren luft, skydd och medicin, mildrar naturkatastrofer, motverkar skadegörare och sjukdomar och bidrar till att reglera klimatet. Den biologiska mångfalden är också vårt naturkapital som tillhandahåller ekosystemtjänster som grundval för vår ekonomi. Förlusterna av biologisk mångfald är därför tillsammans med klimatförändringarna det allvarligaste miljöhotet i dag.”

Så långt EU-kommisionen. Allting hör ihop. Naturen, som vi är en del av, är en sinnrik väv. Varje tråd behövs för att den ska hålla ihop. Jag tycker att det är viktigt att ta avstamp i det när vi i dag debatterar det svenska skogsbruket och den svenska skogspolitiken.

Skogspolitik handlar om virke, papper, bioenergi, biodrivmedel och allt annat vi kan göra av träden. Men det handlar lika mycket om skogens alla djur och växter, om vattendragen och allas vår rätt att vistas i och njuta av skogen.

Herr talman! Dagens betänkande handlar bland annat om det nationella skogsprogrammet. Regeringen har nu startat arbetet och bjudit in företrädare för både skogsnäringen och naturvården. Ambitionen är att programmet ska utformas så att det bidrar till att skapa en gemensam bild av skogens och skogsbrukets betydelse för ekonomin, miljön och människors behov av friluftsliv och naturupplevelser.

Av Alliansens reservation och särskilda yttrande och Ulf Bergs tidigare inlägg här i debatten förstår vi att man inte är nöjd med regeringens ambition i skogsprogrammet. Det är inte tillräckligt mycket i Alliansens anda. Det verkar som att man inte riktigt gillar att samarbetsregeringen vill tala om båda de jämställda målen i dagens skogspolitik, inte bara om produktionen utan också om det andra målet, miljöhänsynen.

De borgerliga partiernas syn på skogens natur- och miljövärden blir också tydlig när man läser reservation 10 om regelförenkling i skogsbruket. Där föreslår partierna att tiden mellan att avverkningsanmälan lämnas in till att skogsmaskinerna får starta ska minska – detta trots att myndigheter och organisationer tycker att sex veckor, vilket är tiden som gäller i dag, är för kort för att förhindra att skyddsvärda skogar avverkas.

Skogsstyrelsen har utrett frågan. I sin rapport, som nyligen lämnades till regeringen, avrådde man från denna förändring. Trots detta vill allianspartierna att det ska göras.

Jag tycker att det skulle vara speciellt intressant att höra hur Lars Tysklind från Folkpartiet resonerar. Han tog nämligen upp detta i sitt anförande och tycker tydligen att det inte räcker med denna regelförenkling, utan det finns ytterligare regelförenklingar som han vill ska göras. Jag skulle väldigt gärna vilja höra vilka regelförenklingar det är.

Herr talman! Miljöpartiet ser nu fram emot att dialogen mellan skogsindustrin å ena sidan och naturvården å andra sidan inom skogsprogrammet blir mer fruktsam och jämbördig än den har varit inom det frivilliga certifieringssystemet FSC.

När vi köper FSC-märkta produkter tror jag att många av oss tror att de är producerade med miljömässigt högt ställda krav som naturvården och näringen kommit överens om. Men de senaste åren har den ena miljöorganisationen efter den andra klivit av den här organisationen i protest. Och även om politiken inte är med och styr FSC tar jag mig friheten att ställa mig frågande till en miljömärkning som inte miljöorganisationerna vill ställa upp på.

Som sagt: Jag hoppas på ett mer fruktbart och jämställt samarbete inom skogsprogrammet.

Miljöpartiet anser att politiken måste underlätta för de skogsägare som vill bedriva ett kalhyggesfritt skogsbruk och ta större naturhänsyn. Vi vill också att Skogsstyrelsen ska få ett utökat uppdrag och mer medel till att hjälpa skogsägarna med detta. Det var på gång i höstas, innan de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna fällde regeringens budget.

I dagens betänkande kan vi läsa att enligt en undersökning som Skogsstyrelsen har gjort har det kalhyggesfria skogsbruket inom det storskaliga skogsbruket vuxit från 17 000 hektar 2012 till 28 000 hektar 2013.

Göteborgs kommun är en av de skogsägare som nu ställer om till kalhyggesfritt skogsbruk. Jag har gjort ett studiebesök i en skog avverkad av Göteborgs kommun. Trots att de hade tagit ut 20 procent av virkesvolymen vid avverkningen några månader tidigare var det inget man tänkte på när man gick i skogen. Skogen fungerade fortfarande utmärkt för att bjuda människor och djur på andra tjänster. Den fanns kvar trots att den brukades. Den hade inte förvandlats till vare sig ett kalhygge eller en trädplantage.

Herr talman! Det är bra att offentliga aktörer på detta sätt går i bräschen för ett mer hållbart skogsbruk. Miljöpartiet menar att även Sveaskog bör göra det. Den skog som Sveaskog förvaltar, och som vi alla äger, utgör 14 procent av Sveriges skogar. Det är upprörande att Sveaskog i dag tillhör de bolag som avverkar skyddsvärda skogar. Jag tycker också att det är upprörande att bolaget går ut i debattartiklar i medierna och menar att det inte är skogsbruket det är fel på, utan det är miljömålen som är för högt satta. Det är något som får mig att dra slutsatsen att det snarare verkar vara kraven på Sveaskog som är för lågt satta.

Avslutningsvis, herr talman: Precis som vi på andra områden arbetar för att lämna över en hållbar värld till kommande generationer måste vi göra det när det gäller skogen. Vi måste skydda våra sista naturskogar, och vi måste bruka de andra skogarna hållbart och låta dem förbli just skogar. Det är för mig och Miljöpartiet en modern skogspolitik.

(Applåder)

Anf. 115 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Stina Bergström talade om alla viktiga produkter som skogen ska producera. Det är allt från textilier, kemiprodukter och fordonsbränslen till traditionella produkter som sågade trävaror, papper och sådant. Sedan gled Stina Bergström över på miljöfrågorna, vilket jag inte har någon synpunkt på.

Folkpartiet och de allra flesta andra partier i riksdagen står bakom att jämställa produktionsmål och miljömål. Nu undrar jag om Miljöpartiet inte står bakom att det är det som ska gälla i skogspolitiken och att vi måste ha den balansen. Vi kan ju inte prisa det vi kan få ut ur skogen och samtidigt skydda all skog. Vi måste ha en produktionsskog också.

Stina Bergström skildrade den svenska skogens stora utsläpp och kalhyggen, men i den svenska skogen finns de facto en kraftig nettoinlagring av CO₂. Ju mer vi kan utnyttja skogen och lagra in i långlivade träprodukter, desto större kolsänkor får vi. Här har skogen en viktig roll i klimatarbetet.

På Miljömålsberedningen i går fick vi veta att de nordliga skogarna till och med kompenserar för avskogningen i tropikerna. Det är givetvis inget skäl för att avskoga i tropikerna, men det visar vilka dimensioner vi talar om.

Hur ser Stina Bergström på produktionsmålet och miljömålet och balansen däremellan?

Anf. 116 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Jag tackar Lars Tysklind för frågorna.

De jämställda målen infördes i början av 90-talet, då man såg att det var för stor reglering av skogsbruket. Som skogsägare kunde man inte själv bestämma hur man ville avverka. Ville man till exempel ha björken kvar fick man inte det. Det var inte bra, och det vill vi inte gå tillbaka till.

I stället gjorde man ett handslag och sa att man skulle ha två jämställda mål, ett produktionsmål och ett miljömål. Man satte också en miniminivå för naturhänsynen i skogsbruket och menade att alla avverkningsändå skulle ligga över denna nivå.

Nu har man gjort en utvärdering för att se hur det blev, och då visar det sig att 37 procent av avverkningarna inte når upp till denna miniminivå.

Då drar Miljöpartiet och jag slutsatsen att Sverige inte har två jämställda mål. Produktionsmålet kommer på första, andra och tredje plats, och sedan börjar man fundera på miljömålet. Därför måste man ta ett omtag i denna fråga. Sverige måste få två jämställda mål. Miljö måste värderas lika högt som produktion.

Kolsänkor är en mycket intressant fråga. Jag sitter också i Miljömålsberedningen och såg underlaget om att våra skogar kan ta upp de utsläpp som orsakas av avverkningsändå av skogar i tropikerna. Ja, våra skogar kan göra det om de får stå kvar.

Anf. 117 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Det vi också fick se var att det var den växande skogen som tog upp detta. Så länge man inte återbördade kolet till kretsloppet utan det var låst i till exempel långlivade träprodukter fortsatte det att agera som kolsänka. Men den diskussionen får vi kanske ta i ett annat sammanhang.

Jag uppfattar det som att Miljöpartiet står bakom att produktionsmålet och miljömålet ska vara jämställda.

Stina Bergström lyfte fram hur Göteborgs stad valt att göra. Jag utgår från att det handlade om tätortsnära skogar och att man hade andra syften med detta också. Men det visar att systemet fungerar och att det är fullt möjligt att göra som Göteborgs stad gjorde. Det finns ingen lagstiftning som hindrar det.

I mitt anförande nämnde jag att vi alltid måste ha en balans mellan regelverket och frivilligheten. Göteborgs stad har valt *ett* sätt att bruka; andra väljer andra sätt.

Jag fick en fråga av Stina Bergström om förenklingar för företagandet. Det handlar om ett allmänt förenklingsarbete för alla företag, så det gäller ju skogsföretag också.

När det gäller det enskilda exemplet: Vår reservation handlar om att vi vill göra ett tillkännagivande till regeringen om att man måste fortsätta att titta på detta. Det har tittats på ett exempel. Det är klart att det bygger på att man skapar utrymme och rättssäkerhet. Det är inget självändamål att det ska ta sex veckor. Går det att fixa på tre veckor är det givetvis bra.

Anf. 118 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Ni får ursäkta att jag blev lite ivrig, men detta är frågor som engagerar mig mycket.

Låt mig avsluta diskussionen om kolsänkorna. Gör man ett kalhygge tar det 30 år innan den växande skogen kan kompensera för de utsläpp som blir till när man kalhugger och markbereder. Det finns forskare som säger att om vi ska klara klimatutmaningen på kort sikt borde vi låta all skog stå kvar. Det är inget som jag eller Miljöpartiet tror är realistiskt eller ens önskvärt, men det är intressant att det finns klimatforskare som menar det.

Miljöpartiet tror på två jämställda mål. Problemet är att de inte är jämställda.

När det gäller regelförenklingen och anmälningstiden säger Skogsstyrelsen att det inte blir rättssäkert om man kortar ned tiden. Majoriteten av remissinstanserna säger att de inte hinner reagera på detta. Skogsstyrelsen hinner inte åka ut och titta om det kan finnas biotoper och rödlistade arter som gör att skogen eller skiftet inte ska avverkas. Därför vill man inte förkorta tiden.

Trots det skriver Folkpartiet och de andra borgerliga partierna i sin reservation att det vill man visst göra, och man föreslår ytterligare förenklingar i regelverket.

Då blir jag orolig. Föreslår man en förenkling som så många remissinstanser har sagt nej till av miljöskäl, vad är det då för ytterligare saker man vill försämra för skogsbruket och den biologiska mångfalden?

Lars Tysklind har inga fler repliker, men vi kan kanske fortsätta debatten i utskottet.

Anf. 119 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag har ett antal funderingar. Stina Bergström nämner klimatförändringarna och tar upp de olika faror hon ser. Men ekvationen är svår att få ihop. Stina Bergström vill ta ut fler bräddor, mer energi, mer papper, mer bränsle och fler nya produkter. Det kommer att kräva en högre produktion i skogen och ett större utnyttjande. Hur ska vi nå det om vi har

större inskränkningar, fler naturreservat och fler styrande regler å la Miljöpartiet? Jag får inte ihop det. Stina Bergström kanske kan förklara för mig.

Apropå att unga granplanteringar skulle vara en steril miljö kan det nämnas att det i dessa finns till exempel blodrisk. På de så kallade kalhyggerna där det har varit slutavverkning kommer det en ny miljö och ny växtlighet.

Tidigare debatterades det om Miljöpartiet ställer upp på miljömålet och produktionsmålet. Det blev ganska tydligt att Miljöpartiet anser att miljömålet är viktigare än produktionsmålet.

Jag frågar: Hur får ni ihop ekvationen?

Anf. 120 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Jag tackar Anders Forsberg för frågan.

Jag vet inte om jag sa att jag tyckte att man skulle ta ut så mycket mer från skogen. Jag sa att vi kan och ska göra mycket av skogen, men vi ska också använda skogen på ett klokt sätt.

Den pappers- och biomassa som mina grannar och ibland också jag får i brevlådan, trots att det står "Reklam? Nej tack!" på våra brevlådor, och alla reklambroschyrer, för att inte tala om alla de tidningar som vi riksdagsledamöter får varje dag fast vi försöker undvika dem, tycker jag att man skulle kunna använda klokare. Man kan till exempel göra biodrivmedel, textilier och annat – kanske inte från pappersmassan, men från restprodukten när man gjort pappersmassa.

Visst, vi behöver ta ut så mycket som är hållbart från skogen och göra saker av det, men vi måste också tänka på att vi ska ha en skog kvar till kommande generationer, som också kommer att behöva dessa material.

Som Emma Wallrup nämnde i sitt anförande är den artrikedom som finns under en granplantering väldigt dålig jämfört med den som finns i en blandskog.

Anf. 121 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Stina Bergström för svaret.

När det gäller om vi ska ta ut de andra mängder vi pratar om kan vi inte ersätta reklamutskick med att börja producera till exempel cellulosabränsle i stor skala. Det är dessutom kanske en ren omöjlighet, om vi ska använda den skog vi har i Sverige.

Frågan är egentligen vad det är för skog Stina Bergström ser som inte jag kan se. När jag åker bil och rör mig i min skog ser jag inte en skog som försvinner utan en skog som växer. Det är så jag tror att majoriteten som lever och verkar nära skogen upplever det.

Detta handlar om en intressekonflikt och om hur man ser på skogen i Sverige – om vi ska bruka den eller ha den i reservat och låta den bli en risskog. Det finns ingen miljönytta i det. Sverigedemokraterna säger inte nej till att vi har naturreservat, men vi ska ha reservat som ger miljönytta tillbaka.

Stina Bergström nämnde Sveaskog och exemplet med kontinuitetsskogsbruk. Ja, det är intressant. Det finns intressanta exempel, men man måste också ta i beaktande att produktionskostnaderna är avsevärt högre. Dessutom finns det tveksamheter kring om man kan ha likadan produktion som i dag. Frågan är om till exempel Sveaskog ska

bedriva ett storskaligt kontinuitetsskogsbruk. Det är tveksamt, upplever jag.

Man diskuterar biotopskyddet och miljömålen. Skogsnäringen själv och även andra företrädare säger att utan mänsklig aktivitet skulle vi ändå inte nå upp till miljömålen om levande skogar.

Kan man, som sagt, både ha kakan kvar och äta upp den i Miljöpartiet?

Anf. 122 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Jag tackar för frågan.

Ja, vi har inget val. Om vi vill ha en hållbar framtid och ha hela ekosystemet kvar för kommande generationer måste vi klara det.

Det är klart att det är en tuff utmaning att lämna över en värld till våra barn med samma artrikedom och tjänster som vi hade när vi föddes. Men jag ser inte att vi har något val – vi måste klara det.

Det gör vi inte genom att bara bedriva ett kalhyggeskogsbruk, hugga ned alla skogar eller minska naturskyddet, utan det gör vi genom att lyfta blicken och se att vi måste kunna ställa upp både miljö och produktion som två jämställda mål när det gäller skogsbruket i Sverige.

Anf. 123 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD):

Herr talman! Jag går upp för att lyfta fram och förtydliga min motion 2014/15:1038.

Jag har motionerat om behovet av att tillåta markavvattnings, vilket i dagligt tal kallas för dikning. Dock är jag mycket fundersam över det svar utskottet har kommit fram till. Jag tycker nog att man i det här fallet kastar ut barnet med badvattnet utan att egentligen fundera över sakfrågan.

I svaret diskuterar man hur våtmarker ska bevaras och hur viktiga dessa är för miljön. Att det finns behov av att återskapa, restaurera och bevara våtmarker, som det beskrivs i svaret från utskottet, har väldigt lite med produktionsskog att göra.

Det finns ingen avvikande mening från någon om vikten av att bevara våtmarker, tror jag, men det som tas upp i motionen är inte våtmarker utan vad som brukar kallas för produktionsskog. Vi har i dag ett system i branschen där man delar upp skog i tre huvudkategorier. Man brukar prata om naturvård orört, naturvård skötsel och produktionsskog.

Våtmarker hamnar alltid under naturvårdskategorierna, då de har ett högt naturvärde. Däremot tycker jag att vi inte bara ska värna naturvården utan även våra produktionsskogar. Det är viktigt för hela samhällets ekonomi att våra produktionsskogar fortsätter att producera även i framtiden.

När vi pratar om den vanligaste typen av skogsmark – produktions-skogen, som oftast är granskog, åtminstone i de södra delarna av landet – vinner inte naturvården och våtmarkerna på att denna mark får en lägre produktion, tvärtom. Genom att hålla en hög produktion från våra produktionsskogar har vi råd med mer naturhänsyn utan att produktionen minskas. Det blir en så kallad vinn-vinn-situation.

Om vi tar en vanlig planterad, röjd granskog i våra sydligare län och den har något sämre markavvattnings än vad som vore optimalt för träden ger förbudet att dika bara resultatet att det området producerar lite mindre än vad det skulle göra om dikning tilläts. Någon egentlig miljövinna med

att marken producerar lite mindre finns inte. Det enda som händer är att träden växer lite långsammare, men faunan i en granskog är densamma.

Att träd växer snabbare är däremot gynnsamt ur många perspektiv: mindre areal behövs för att producera samma mängd, mer koldioxid binds i träden och omloppstiden kortas.

Det finns flera anledningar till att förbudet mot dikning i skogsmark bör tas bort och i stället ersättas med någon form av ansökan. Den främsta anledningen är att förbudet i många sammanhang är till direkt skada för naturvården. Man kan inte bara generellt säga att all dikning är skadlig oavsett omständigheter.

Ibland kan våtmarker gynnas av att man leder vatten från produktionsskogar till våtmarker och på så sätt även gör produktionsskogarna mer produktiva. Detta är i dag förbjudet.

Herr talman! Även vad gäller översvämningar är dagens förbud mot dikning ett problem. Många områden som drabbas av översvämningar kan slippa en del av dessa problem genom smarta förebyggande åtgärder som då främst består i att ändra diken och bygga upp vattensamlade system. Det förbud mot dikning som finns i dag är dock ett hinder för denna typ av lösningar.

Vid en dansk studie om översvämningar konstaterades att reglerna för dikning där var ett hinder för effektiva förebyggande åtgärder. Sveriges förbud utgör på samma sätt ett hinder för förebyggande åtgärder mot översvämningar här.

Ibland kan översvämningar vara positiva för naturen, men de översvämningar som vi såg i till exempel Malmö nyligen var knappast positiva ur miljösynpunkt. När städer drabbas av översvämningar skapas i stället stora utsläpp av giftiga kemikalier och andra föroreningar direkt i vattnet. Det borde ligga i allas intresse att översvämningar av städer och tätorter undviks så långt det är möjligt.

Herr talman! För att sammanfatta det hela har utskottet valt att tolka all markavvattnings som skadlig utan att se det ur ett större perspektiv. Någon skillnad mellan ren produktionsskog och våtmarker, eller marker med höga naturvärden, gör man inte alls.

Jag hoppas att någon, nästa gång det kommer på tal att förändra förbudet mot dikning, kanske har lyssnat och förstått att det faktiskt finns en avgörande skillnad mellan att tillåta dikning i viss produktionsskog och att dika ut våtmarker.

(Applåder)

I detta anförande instämde Anders Forsberg (SD).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 8 april.)

§ 12 Kulturarvsfrågor

Kulturutskottets betänkande 2014/15:KrU10
Kulturarvsfrågor
föredrogs.

Anf. 124 EVA LOHMAN (M):

Herr talman! Stenstaden i min hemstad Sundsvall är ett fantastiskt kulturarv, med otroliga historier om människor och händelser som vi som bor i Sundsvall är mycket stolta över. Det är en riksintressant kulturmiljö, en tät och påkostad stenstad, som berikar livet för oss Sundsvallsbor, som gör att vi förstår hur Sundsvall historiskt har förändrats och utvecklats, till glädje för turister, andra besökare och oss boende. Stenstaden är ett exempel på ett kulturarv som har bevarats och som bevaras omsorgsfullt i dag, och den används och utvecklas i takt med att Sundsvalls kommun utvecklas.

Det är också ett kulturarv som kommande generationer kommer att kunna glädjas åt. Sundsvalls stenstad och historien kring de människor som byggde de här stenhusen gör livet för oss som bor i eller besöker Sundsvall rikare. Det är en fantastisk livsmiljö som föder tankar om tidigare generationer och människor som har levt och arbetat i stenstaden. Det är alltså ett stycke lokalhistoria.

Enkelt uttryckt kan man säga att vi Sundsvallsbor är oändligt stolta över vår stenstad. Men så är det för oss alla: Var vi än bor i Sverige finns det historiska minnesmärken och värdefulla miljöer som bär på en intressant historia som är värd att bevara.

Men kulturarv är inte bara byggnader utan också berättelsen om alla aspekter av det mänskliga livet, allt det som har skapats eller förädlats av oss människor. Kulturarv kan också vara värderingar, ritualer, traditioner och kanske livsmönster för en grupp människor. Det ger mening åt tillvaron i ett samhälle eller för en grupp människor.

Kulturarv kan också vara traditioner: dans kring midsommarstången, julgranar, adventsstjärnor med mera. Nästa vecka firar vi påsk. Det är också ett kulturarv i många hänseenden. Språk, till exempel våra fem nationella minoritetsspråk, är också ett kulturarv. Dialekter och andra lokala och regionala språkvarianter är också kulturarv som vi ska vårda för framtiden.

Vi har konstnärliga verk och historiska lämningar både på land och under vatten. Vi har arkiv- och föremålssamlingar. Vi har konstmiljöer och historiska landskap som överförts från generation till generation. Våra kyrkor är både kulturarv och byggnadsminnen, och framtidens kulturarv kommer att inkludera fler trossamfund och deras kyrkor. Det blir nästa generations kulturarv.

De två hus som vi här har förmånen att arbeta i är ett annat exempel på kulturarv. Berättelserna om vad och vilka som har verkat i riksdagshuset finns bland annat på väggarna i form av konst.

Det är viktigt att värna kulturarvet och historien för framtiden. Dagens samhälle och det liv vi lever är det framtida kulturarvet. Det är det som vi lämnar till våra barn och barnbarn och till generationerna som kommer efter dem. Vi kan inte gå framåt om vi inte ser bakåt och förstår det som har varit bakom oss.

Väl omhändertagna kulturmiljöer berikar livet, bidrar till att skapa goda livsmiljöer och kan ge förutsättningar för utveckling av nya verksamheter och idéer i hela landet. Jag tänker på de kreativa och kulturella näringarna, som anses vara den bransch som kanske har de bästa framtidsutsikterna.

I dagens betänkande behandlas ett antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden som rör kulturarvsfrågor. En alliansmotion tar upp

en intressant fråga, nämligen förändringar i kulturmiljökraven och reglerna för arkeologiska undersökningar för att underlätta för byggande och behovet av att se över kostnadsansvaret vid arkeologiska utgrävningar.

Kulturvård är viktigt. Det ska vara ett skydd. Men bostadsbristen är också ett stort problem. Vi måste undanröja hinder och göra det enklare och snabbare att bygga nya bostäder. Här är en balansgång nödvändig som ser till både kulturvården och behovet av nya bostäder. Människor måste kunna flytta till jobb och studier. Därför anser vi att förändringar måste till i kulturmiljökraven och i reglerna för arkeologiska undersökningar. Det måste bli enklare och snabbare.

Många nyinvesteringar och företagsutvecklingar uteblir just på grund av kostnaderna eller att det tar orimligt lång tid från ansökan till genomförande om man ska bygga eller utveckla något.

Herr talman! Avslutningsvis yrkar jag bifall till reservation 1 och avslag på övriga motioner.
(Applåder)

Anf. 125 ANGELIKA BENGTTSSON (SD):

Herr talman! Jag vill yrka bifall till reservation 7.

I betänkandet berör vi kulturarvsfrågor. Det är ett område som är en av våra hjärtefrågor inom kulturen. Vårt kulturarv är ett minne från våra förfäder – det är ett faktum. Det är ett minne som de har bevarat, gjort om och fört vidare till det samhälle och de traditioner som vi har valt och väljer att föra vidare till kommande generationer. Detta är, förutom att vara ett traditionellt arv, i högsta grad också ett historiskt arv. Vi måste våga vara stolta över det.

Att inte vilja satsa och belysa hur det var förr har gjort att många inte ens vet om hur det var förr, hur vi levde, vår historia och varifrån våra traditioner kommer. Men jag tänker inte nämna mer än så om vårt kulturarv här i dag, för min kollega Runar kommer att tala om det senare i debatten.

Jag tänkte ägna några ord åt motioner som vi har yrkat bifall till i utskottet.

Först om god ortnamnssed: I våra fjäll har vi fantastiska vandringsleder som många svenska och utländska turister vallfärdar till. På kartorna ska enligt kulturmiljölagens 4 § god ortnamnssed iakttas. Jag citerar: ”Det innebär att hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl – – – namn på svenska, samiska, finska och meänkieli så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden.”

Detta har orsakat en hel del praktiska problem för turister, som har fått det svårt att hitta, men även för SOS Alarm, polis och fjällräddningen i området. Detta har vid akuta lägen bidragit till tidsförlust i räddningsarbetet, då man i nödsituationer inte har vetat var området är. Det är uppenbart att det råder brister i tillsynen och tillämpningen av de lagreglerade bestämmelserna kring god ortnamnssed.

Nästa motion handlar om svenskt fartygsvärn. Låt oss säga att vi har två båtar byggda samma år, ja, låt oss säga samma dag för exakt 100 år sedan, för enkelhets skull. Båda båtarna tar sig ut på havet samtidigt, men dessvärre sjunker den ena. Den andra är bevarad och flyter än i dag men är i riktigt dåligt skick. Enligt lagen är den ena båten klassad som

fornminne. Vilken det är kanske många undrar. Jo, den båt som ligger på grund är klassad och lagskyddad.

Här anser vi att regeringen borde utreda möjligheten att stärka lagskyddet för kulturhistoriskt skyddsvärda fartyg, precis som Norge har gjort. Norge är ett föredöme i det här fallet. Det kan inte vara rimligt att man har olika lagskydd för samma intresse, som detta är. Båten har i det här fallet ett historiskt värde med tanke på åldern, ett teknikhistoriskt intresse med tanke på utförandet av byggandet och ett industrihistoriskt värde, då man ofta kan se hur båtarna har utvecklats till vad de är i dag. Hur nyttjades båtarna under sina årtionden, och hur såg samhället ut då? Det är många frågor som är intressanta att ta del av och belysa för våra turister och medborgare.

När jag väl talar om båtar, herr talman, vill jag nämna en sista motion här i dag, om ett marinarkeologiskt museum. Motionären vill att regeringen utreder möjligheterna för ett marinarkeologiskt museum på Öland eller i Kalmar.

Herr talman! För att förstå motionären Mattias Bäckström Johansson vill jag berätta lite historia om händelser vid Öland och Kalmar. År 1563 sjösattes amiralsskeppet Mars. Året därpå sjönk dessvärre Mars under det nordiska sjuårskriget i slaget vid Ölands norra udde. Tack och lov hittades amiralsskeppet Mars 2011 som ett vrak vid Ölands nordöstra kust. Ungefär samtidigt hittades ytterligare ett vrak, närmare bestämt regalskeppet Svärdet, som sänktes 1676, samma dag som regalskeppet Kronan som var ett av världens största fartyg vid den tiden.

Från 1980 har man årligen gjort dykningar under sommaren vid vraket av Kronan. 30 000 föremål har bärgats från Kronan, och stora delar av detta arbete har bedrivits på ideell basis. Projektet har, sedan man 1980 började med dykningarna, kostat 120 miljoner kronor. Projektet har finansierats av privata bidrag, sponsorer och ideellt arbete. Projektet har delats upp i tre faser. Just nu är man inne i tredje fasen, det vill säga bärgning av babordssidan av Kronan.

Vid bärgningen kommer ett nytt marinarkeologiskt museum att krävas. Förhoppningsvis klarar man av att bärga vraket. Annars tvingas man täcka över vraket på havets botten, och det blir då liggande där långt ifrån oss och långt ifrån att någon kan ta del av en historisk händelse.

I detta anförande instämde Mikael Eskilandersson, Runar Filper och Jonas Millard (alla SD).

Anf. 126 PER LODENIUS (C):

Herr talman! Jag vill inleda med att yrka bifall till reservation 1 och avslag på övriga reservationer.

I dag ligger mycket av den nationella expertisen inom kulturområdet i storstäder eller i huvudstaden Stockholm. Vi missar massor av den talang och kreativitet som finns ute i landet och som borde komma fler till del. Detta är inte hållbart.

I stället bör vi hitta en modell som gör att vi lyfter fram spetskompetens där den finns på olika platser i landet. Det bör ske i samverkan mellan regionerna och staten. Vi skulle kunna kalla det för en ny modell av den nationella kulturpolitiken. Vad jag menar är att man borde bygga vidare

på de tankar som gjort samverkansmodellen så framgångsrik och göra en liknande modell för den nationella nivån.

Samtidigt behöver de statliga kulturinstitutionerna, exempelvis våra statliga museer och deras verksamheter, göras mer tillgängliga över hela landet. Det kan exempelvis ske genom att digitalt tillgängliggöra samlingarna och genom goda villkor för utlåning av museernas föremål.

Men det kan också handla om att institutionerna, museerna, får i uppdrag att sammanställa utställningar som kan turnera runt i landet. Varför kan man till exempel inte ordna föreläsningar och utställningar anpassade för bygdegårdar, nykterhetsloger och Folkets Hus runt om i landet? Det skulle ge fler möjlighet att ta del av våra statliga museers samlingar och kompetens samtidigt som det också skulle ge många andra fördelar. Exempelvis kan då skolor och andra kommunala institutioner, som äldreboenden och andra, få större möjlighet att ta del av kulturarvet och historien som i dag, som sagt var, ofta finns samlade i de stora städerna och inte minst i Stockholmsområdet. Man bör också se över möjligheten att förlägga statliga museers mer permanenta verksamheter till fler platser i landet.

Herr talman! I de nationella målen för kulturmiljöarbetet, som riksdagen antog 2012, tar man bland annat upp människors delaktighet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön. Kulturmiljön är också viktig för kunskap, bildning och upplevelser. Dessutom ska en mångfald av kulturmiljöer bevaras och samtidigt användas och utvecklas. Man ska främja en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen. Detta är viktiga mål.

Det är viktigt att också ordet ”användas” och ordet ”utveckling” finns med liksom att kulturmiljön ska tas till vara i samhällsutvecklingen. Som jag ser det handlar det om kulturmiljöer som lever och som används. Men självklart kan det uppstå konflikter och motsättningar mellan ett strikt bevarande och en ibland för kulturmiljön kanske för långtgående utveckling och förändring.

Vi behöver underlätta bostadsbyggandet i vårt land, då bostadsbristen är ett betydande problem. Byggprocessen behöver påskyndas i alla led för att underlätta och ge bättre förutsättningar för byggandet. Bland annat kan förändringar – moderniseringar – behöva genomföras i kulturmiljökraven och i reglerna för arkeologiska undersökningar för att underlätta för byggande.

Kulturvården är viktig; det vill jag understryka. Det är angeläget att skydda och vårda vår kulturmiljö. Samtidigt måste vi kunna möta dagens krav i samhället vad gäller byggande och tillväxt. Detta måste självklart ske med stor kunskap om den miljö man verkar i. Men samverkan mellan kraven som gäller både utveckling och bevarande av kulturmiljön kan bli bättre.

Herr talman! Än en gång yrkar jag bifall till reservation 1 och avslag på övriga reservationer.
(Applåder)

Anf. 127 ROSSANA DINAMARCA (V):

Herr talman! Detta är en intressant debatt. Det är nämligen svårt att definiera vilket kulturarv vi talar om. Vems eller vilkas kulturarv är det som vi talar om? Precis som med kultur är det svårt att göra en avgränsning

av vad som är det ena eller det andra, eftersom kultur hela tiden skapas över olika gränser och områdena hela tiden flyter in i varandra. Kulturarv är också utskurna bitar av det som lämnas vidare från en samtid till en annan, och varje samtid skapar sina egna bitar.

Vad som är kulturarv eller inte har hela tiden styrts av vilka som sitter vid makten. Det har gjort att till exempel ursprungsbefolkningen i många fall har osynliggjorts.

När jag har lyssnat på det tidigare anförandet från Sverigedemokraterna är det ganska tydligt att de har ett kolonialt förhållande till kulturarv. Det blir mycket tydligt när man läser motionen och reservationen om ortnamn. Sverigedemokraterna säger att de värnar sina förfäder, men där inbegrips tydligen inte till exempel samer. Det har vi i och för sig hört förut.

Genom att förstå och erkänna den historiska rasismen kopplad till kolonialismen förstår vi också bättre den rasism som finns i samhället i dag. Sveriges roll i den transatlantiska slavhandeln är någonting som knappt berörs i skolböcker i historieämnet. På universiteten och högskolorna behandlas detta knappt heller, och det finns mycket lite forskning på ämnet.

Därför anser Vänsterpartiet att regeringen bör ta initiativ till en vitbok om Sveriges roll i den transatlantiska slavhandeln och med utgångspunkt i denna förbereda en ursäkt för de handlingar som har begåtts.

Vi anser också att man bör införa en nationell minnesdag den 9 oktober för att hedra dem som föll offer under den transatlantiska slavhandeln. Därmed yrkar jag bifall till reservation 9.

Slutligen vill jag ta upp den bristande tillgängligheten som är ett lika stort problem inom kulturområdet som i samhället i övrigt. Även om en del har gjorts är funktionshinderperspektivet fortfarande osynligt i mängder av dokument och uppdrag med kopplingar till kultur och kulturpolitik. Av Myndigheten för delaktighets öppna jämförelser 2012 och 2013 framgår det att det på många av de centrala museerna kvarstår arbete med att undanröja hinder för funktionsnedsatta personer. Ingen av museimyndigheterna uppfyller samtliga 13 kriterier för grundläggande tillgänglighet. Av uppföljningen 2013 framgår dock att de statliga museerna arbetar bättre och mer systematiskt med tillgänglighet till lokaler, information och verksamhet än vissa andra myndigheter.

Vänsterpartiet vill att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag på hur museisektorn ska införa och tillämpa ett funktionshinderperspektiv inom sin verksamhet, på samma sätt som uppdrag getts om genusperspektiv.

Anf. 128 BENGT ELIASSON (FP):

Herr talman! Landskap, människor, djur och bebyggelse har genom årtusenden påverkat och format varandra. Spåren efter människans aktiviteter kan ses överallt i dagens landskap. En del områden är särskilt innehållsrika och utgör sammanhängande kulturmiljöer där historien är

överblickbar. Andra är svårtolkade och på olika sätt fragmenterade av tidens tand. Det är detta som är en av grunderna för ett levande kulturarv.

Oavsett om det gäller arkeologiska lämningar, torp, byar, stationssamhällen, industri- eller stadsmiljöer är frågan hur vi kan bevara dessa värden och förvalta dem för framtiden, samtidigt som byggandet av bostäder, infrastruktur och samhällsutveckling inte får försenas, avstannas eller hindras. Nu finns tekniker som gör att man väldigt ofta kan uppfylla båda sidors högst berättigade krav, men det behövs mer nationellt fokus på detta.

Det behövs mer inventeringar med de senaste teknikerna, mer bevarandeplaner som baseras på moderna bevarande- och byggtekniker och mer forskning och utveckling av byggande och investeringar. När gamla antikvariska värdegrunder eller bevarandeplaner upplevs som otydliga och icke-flexibla måste nya formuleras.

Herr talman! Det bör i debatten noteras att den totala arealen av kulturmiljöområden i Sverige är en ganska liten del av den totala ytan. Problemet är att miljöer som varit attraktiva för människor genom årtusenden fortfarande i mångt och mycket är det. Det är därför behovet av nya lösningar är akut. Det finns starka skäl att utpekade områden uppmärksammas, skyddas och varsamt utvecklas för att kunna bestå i framtiden och överlämnas till kommande generationer, samtidigt som byggande av attraktivt boende, modern infrastruktur och produktiva odlingsmarker inte hindras.

Herr talman! Jag yrkar bifall till allianspartiernas reservation 1, som berör betänkandets punkt 1.

Jag vill säga några ord om statligt stöd till vissa museer. Man kan konstatera, herr talman, att det finns ett antal områden inom vårt gemensamma kulturarv som inte kommer fram, som inte visas och som inte belyses. Bland motionerna i betänkandet vi nu behandlar vill jag särskilt lyfta fram två. Det är Eva Lohmans motion om kvinnomuseum och Robert Hannahs motion om hbtq-gruppens kulturarv i det som kallas The Unstraight Museum. Båda dessa motioner lyfter fram delar av vårt kulturarv som förnekats plats i vårt samhälle och i vår historiebeteckning.

Historiskt sett är det nämligen så, herr talman, att männens kulturarv och konstnärliga uttryck har varit normen på våra museer, medan kvinnorna har varit – och faktiskt fortfarande är – underrepresenterade. Kvinnornas historia och kulturarv har inte ansetts ha lika stort värde, och därför har det inte heller samlats in i samma utsträckning som männens. Dessvärre är kvinnors villkor och historia fortfarande dåligt belysta på dagens museer. Detta är ju, för att uttrycka det milt, rent bedrövligt.

Vi i Folkpartiet menar att det är viktigt att arbeta för att föra in genusperspektivet på de nuvarande museerna. Det arbete som förtjänstfullt har påbörjats ska fortsätta, och det ska stärkas. Det behövs fler kvinnomuseer – fler än det som har öppnat i Umeå – för en långsiktighet, en status och legitimitet i museivärlden, liksom en berättigad plats i kulturarvet.

Herr talman! Till sist tar jag upp hbtq-perspektivet, som är i behov av normalisering. Det är något som berör alla. Att vara homo-, bi-, transsexuell eller queer är inte att tillhöra någon sorts avart; det är att vara fullständigt normal. Det är heller ingenting nytt. Det har antagligen funnits så länge det funnits människor, vilket bland annat Historiska museets olika bidrag till just The Unstraight Museum visar. Det är dags att låta det märkas i våra gemensamma arkiv, samlingar och utställningar.

Herr talman! För Folkpartiet är det självklara målet att uppmärksamma alla människors lika rättigheter och det faktum att alla har samma rätt att ingå i vår gemensamma historieskrivning.

Med det yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkande KrU10, utom när det gäller punkt 1 där jag alltså har yrkat bifall till reservation 1.

Anf. 129 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Herr talman! När jag var åtta år fick jag en bok som är skriven av Tove Jansson. Hon berättar hur det lilla knyttet går på stranden alldeles ensam. Han plockar vackra stenar och lägger i en hatt, och när havet blir lugnt och det blir natt sätter sig knyttet ned och frågar sig: Hur kan det kännas sorgesamt fast allting är så bra? Sedan står det: Men vem ska trösta knyttet med att säga lilla vän, vad gör man med en snäcka om man ej får visa den?

Delad glädje är dubbel glädje, brukar det heta. Det stämmer. Det är när man får dela med sig av sin upplevelse, sina fynd och sina känslor med en annan människa det får verkligt värde. Tove Janssons berättelse sätter fingret på just det vi diskuterar här och nu, nämligen hur det gömda och glömda kulturarvet inte ska förlora sitt värde – för dig och för mig – på grund av att vi inte kommer i kontakt med det under vår livstid.

Vi ser i dag hur människor aktivt söker efter sätt att ta reda på sina rötter och sitt kulturarv. I ett av Sveriges mest populära tv-program, *Antikrundan*, får människor hjälp att ta reda på och förstå historien om sina klenoder. På sociala medier ser vi att grupper startas där människor samlas om en gemensam uppväxtort, och de delar sina erfarenheter och minnen.

Min mor släktforskade, och på väggen hemma i Örebro har vi fyra olika släkträd. Det äldsta är ett Järvsöträd som har sin början 1525. Intresset för just släktforskning ökar i dag lavinartat, över hela världen. Det vet vi, men man kan fråga sig varför. Jo, jag är övertygad om att det handlar om ett behov av att söka sina rötter och vår historia, som i dag har betydelse för oss och ger såväl mening i nuet som visioner för framtiden. Släkträden hemma på väggen ger oss i min familj ett viktigt sammanhang.

Herr talman! Kunskapen om det egna kulturarvet skänker människor trygghet i deras identitet, vilket är nödvändigt för att vi ska kunna möta och känna respekt för andra kulturer och traditioner. Kulturarvet är i ständig förändring och uppstår i mötet mellan det gamla och det nya. Vem kunde vid 1700-talets början tro att kåldolmen, när den kom till Sverige genom Karl XII:s vistelse i Osmanska riket, skulle tas om hand av Cajsa Warg och i dag betraktas som en självklar del av det svenska köket? Knappast någon, men så ser det faktiskt ut.

Genom att kulturarvet, liksom kåldolmen, formas i samspel med omvärlden blir det också ett viktigt vapen i kampen mot rasism och främlingsfientlighet. En kultur som värnar mångfald är förutsättningen för en positiv integration.

På Världskulturmuseerna finns tusentals föremål som svenska missionärer för över hundra år sedan tog med sig hem till Sverige. Syftet var att visa upp föremålen hemma och utbilda människor om andra kulturer. Dessa föremål bär på en enorm kunskap och berättelser som inte hörs tillräckligt mycket i Sverige eller i världen.

Som lilla knyttet känner jag också en sorg för vad värdet är av ett minne, en livsberättelse eller en klenod om de inte visas upp. Vad har de för värde för dig och för mig?

Sverige har en unik infrastruktur med över 200 museer spridda över hela landet, som i likhet med Örebro läns museum har samlat ett stort länsarv som syftar till att kultur ska komma medborgarna till del. Men många människor känner över huvud taget inte till att dessa museer finns. Det sägs att museerna visar upp omkring 1 procent av sina samlingar. Resterande 99 procent är magasinerade. Med hjälp av digitaliseringen har många museer via internet lyckats göra stora delar av sina samlingar tillgängliga. Det är mycket bra, men digitaliseringen av samlingarna kan inte ersätta värdet av den egna upplevelsen i en fysisk och social miljö.

Herr talman! Låt mig ge ett annat exempel. Bohusläns museum har det senaste året tagit med sig kulturen dit där människor finns. Läns museet visar upp bildspel med gamla foton i väntrummen på vårdcentralerna. Det har visat sig uppskattas så mycket att man nu utökat utställningsformen till att omfatta ytterligare 108 vårdcentraler i Västra Götalandsregionen. Det är mycket intressant.

I Marcel Prousts berömda roman *På spaning efter den tid som flytt* väcker doften av en madeleinekaka doppad i lindblomste en flod av barndomsminnen för huvudpersonen. På samma sätt kan kulturarvet placeras i människors egen miljö väcka minnen och skapa en samhörighet. Gemensamma upplevelser av kulturarv binder ihop det förflutna, samtiden och framtiden, och det behövs fler platser i samhället där dessa broar kan byggas.

Museer i Sverige har i dag ett uppdrag att visa upp så mycket som möjligt av det som finns, men det finns inget mål för hur stor andel av samlingarna som årligen ska visas upp. Jag tycker att det borde finnas sådana mål så att det inte blir så att vi aldrig får se 99 procent.

Herr talman! Jag har i en motion uppmärksammat Alfred Nobels museum Björkborn i Karlskoga. På Björkborns Herrgård finns den autentiska miljön, det viktiga testamentet, intressant internationell korrespondens och Nobels bevarade laboratorium i full funktion. Vi vet också att utan Björkborn hade Nobelpriset över huvud taget inte funnits.

Sverige måste slå vakt om detta internationellt intressanta kulturarv på ett mer rimligt sätt, balansera sina insatser mellan å ena sidan Nobelmuseet i Stockholm, som är ett bra initiativ, och å andra sidan Alfred Nobels

museum i Karlskoga. Låt oss bejaka den unika infrastruktur som museerna utgör runt om i vårt land. Där ingår Björkborn.

Herr talman! Jag yrkar bifall till reservation 1. För övrigt yrkar jag bifall till förslaget i utskottets betänkande.
(Applåder)

Anf. 130 ANNA WALLENTHEIM (S):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget i kulturutskottets betänkande KrU10 och därmed också yrka avslag på samtliga reservationer.

Jag har vid två tillfällen fått äran att träffa riksantikvarie Lars Amréus när han har citerat George Orwell med orden: ”He who controls the past controls the future.” Jag tycker detta citat är så passande och betydelsefullt att förstå i ett betänkande som det här, nämligen när vi ska diskutera kulturarvsfrågor.

Det är oerhört viktigt att vi förstår vilken betydelse vårt kulturarv har för vårt samhälle i dag. Vår historia visar oss hur Sverige har sett ut när det gäller både våra traditioner och hur landsbygden och städerna har utvecklats genom åren. Det är därmed också upp till oss att bevara dessa kulturskatter för kommande generationer.

Jag vill att mina barn, barnbarn och barnbarnsbarn ska ha samma möjlighet att få ta del av vår historia som jag. I och med detta är det såklart härligt att läsa alla de motioner som finns i det här betänkandet. Motionerna visar nämligen att det finns en stor samsyn i vår riksdag om att vi vill värna vårt kulturarv. Sedan har vi kanske lite olika syn på hur vi bäst ska ta vara på kunskapen och skatterna. Eftersom det finns en stor samsyn om att värna vår kulturhistoria är jag också säker på att vi tillsammans kan leva upp till de mål riksdagen har antagit.

I de nationella målen för bland annat kulturmiljöområdet, som en del motioner tar upp, kan vi till exempel läsa att miljöarbetet ska främja ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som ska bevaras, användas och utvecklas.

En vanlig missuppfattning som jag möter ute i samhället är att kulturarvet bara handlar om att bevara, men vi vill använda kulturarvet och utveckla det. I kulturmiljölagen framgår att ansvaret ligger hos oss alla. Det är meningen att alla människor ska skydda dessa skatter.

Herr talman! Våren 2013 kom det en proposition från den tidigare alliansregeringen om nya nationella mål för kulturmiljöarbetet som innebar vissa ändringar i lagen om kulturminnen med mera. Man ville bland annat förtydliga ansvaret. Det var en proposition som alla partier stod bakom. Det grundläggande syftet med lagändringen var att bestämmelserna skulle bli tydligare, enklare och mer förutsägbara – inte minst för företagen.

Dessa lagändringar skapar såväl en förenkling av processen som en effektivisering av bostadsbyggande och utveckling av företag, precis som efterfrågas i en motion.

När det sedan gäller brott mot kulturarvet, som lyfts upp i en annan motion, ser vi precis som motionären allvarligt på detta. När någon ofrivilligt eller med uppsåt skadar, förstör eller tar ett fornminne är det ett brott som drabbar oss alla. Vi socialdemokrater vill därför att både rättsvårdande myndigheter och kulturvårdande myndigheter ska jobba tillsammans för att bygga upp kunskap och verka förebyggande.

Det är viktigt att förstå att det största hotet mot vårt kulturarv tyvärr grundar sig i okunskap och ointresse. Personer som inte vet vad ett kulturarv är löper en högre risk att skada det.

Ska vi skydda vårt kulturarv är det tyvärr inte höjda straff som kommer att utgöra den avgörande skillnaden, utan det bästa skyddet är kunskap – kunskap och information om vårt kulturarv. Lyckas vi sprida detta har vi betydligt större chans att värna vår kulturrikedom.

Det är också med detta i tanken som jag förstår den motion som lyfter upp idén om ett svenskt kulturarvsår. Dock riskerar ett år att bli alldeles för kortsiktigt. Vi behöver tänka ut en strategi som långsiktigt arbetar för att främja ett levande kulturarv och där kunskapen också leder till ett större medborgerligt ansvar.

Herr talman! Lika viktigt som det är för oss socialdemokrater att sprida kunskapen om vårt kulturarv och våra miljöer är det att tillgängligheten finns för alla. För de allra flesta medborgarna i vårt land är det ett museum de vänder sig till när de ta del av vårt kulturarv.

Sedan jag kom in i riksdagen, hösten 2014, har jag påbörjat ett arbete med att besöka så många museer som möjligt. Jag måste erkänna att jag är fascinerad av hur museivärlden har utvecklats. I dag innehåller ett besök på ett museum så mycket mer än att i stillhet bara gå runt och betrakta. I dag får vi vara aktiva och vi får använda våra kunskaper genom lekar, spel och experiment. Vi får känna, vi får lukta, vi får höra och vi får ta del av de världar som lyfts fram. Många gånger lyckas också museerna att fånga hela familjens medlemmar. I dag har många museer till exempel barnrum där barn och unga inte bara får ta del av konsten utan också skapa själva. Dock är inte allt perfekt.

Ett viktigt kulturpolitiskt mål, om än kanske inte det viktigaste, är att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Enligt en utvärderingsrapport från 2014 konstateras det tyvärr att det finns mycket kvar att göra inom detta område, precis som en av motionerna lyfter fram.

Regeringen är dock medveten om detta problem, och man har redan aktivt börjat jobba med att öka tillgängligheten på våra museer och myndigheter. Detta framkommer också i de regleringsbrev som lades fram för 2015. Regeringen påpekar att samtliga myndigheter inom kulturområdet ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för till exempel personer med funktionsnedsättning.

Utöver detta tillsattes det 2014 en särskild utredare som ska göra en översyn av den statliga museipolitiken. Man ska bland annat föreslå hur kulturarvet och konsten i högre utsträckning ska göras tillgängliga för människor i hela vårt land. Det är ett uppdrag som ska redovisas senare i år.

Utöver det faktum att vi vill ha ökad tillgänglighet finns det en stor önskan om att vi ska vidga kulturarvet och synliggöra alla människors historia. Det innebär att vi behöver synliggöra hur historien har sett ut för till exempel människor med funktionsnedsättning, romer, kvinnor och personer inom hbtq-rörelsen.

Mellan åren 2010 och 2013 pågick ett samarbetsprojekt vid namn Handikapphistoria i kulturarvet, också kallat Haiku. Där lyftes detta perspektiv fram när det gällde att synliggöra funktionsnedsattas historia. Detta har i dag övergått i ett projekt kallat Fokus, där syftet är att utbilda museipersonal från olika delar av vårt land för att skapa ett nätverk för vidare diskussioner. Haikus resultat var mycket positivt, och det är därför oerhört viktigt att det arbete som nu har inletts får fortsätta och att museernas arbete med att vidga kulturarvet fortsätter.

Kulturarvet är allas kulturarv. Vi ska använda det för att bilda kommande generationer. Men jag anser att vi också bör kunna använda vårt kulturarv som en del i integrationsarbetet. Tänk att kunna använda våra kultur- och hemslöjdsföreningar för att skapa nätverk för alla de människor som har svårt att komma ut i vårt samhälle!

Vår historia är ju ett bevis på den mångfald av kulturer och etniciteter som har utvecklat vårt land genom århundraden. Jag tror att vi tillsammans kan arbeta för att nå målet att bevara, använda och utveckla våra miljöer.
(Applåder)

Anf. 131 NICLAS MALMBERG (MP):

Herr talman! Låt mig börja med ett litet tankeexperiment.

Tänk dig att du vaknar upp utan att ha någon som helst kunskap om varifrån du kommer, din bakgrund eller vad du har gjort. I övrigt är din tillvaro mycket angenäm – du har ett intressant och trevligt jobb, en bra bostad och ett rikt socialt umgänge.

Skulle du vara tillfreds med tillvaron? Nej, knappast. Vi lever i nuet, blickar mot framtiden och arbetar för en bra framtid. Men vi måste bottna i vårt förflutna för att känna oss tillfreds med tillvaron.

Det här går igen på många sätt. Vi har hört ett exempel här: släktforskning. Det är ett stort intresse hos svenskarna att forska i sin egen släkts historia. Vi ser ett stort intresse för historiska faktaböcker. På område efter område ser vi det här stora intresset.

Helt klart är kulturarvspolitik en viktig pusselbit i välfärdspolitiken.

Den som lär sig lite mer om kulturarv och kulturhistoria lär sig snabbt två saker.

Den ena är att vi genom historien alltid har haft en växelverkan mellan olika kulturer. Det finns inte något unikt svenskt kulturarv, något som skulle vara det ursvenska. Den som letar efter något sådant får leta förgäves. Det finns inget, för vi har i alla tider haft ett utbyte mellan olika kulturer.

Ju mer vi lär oss om och sprider kunskap om vårt kulturarv, desto bättre blir våra förutsättningar att motverka en tilltagande nationalism. Kunskap om kulturarvet kan motverka en tilltagande nationalism.

Det andra som tidigt står helt klart är att det inte finns någon skarp gräns mellan kulturarv och levande kulturyttringar. Det flätas samman. Traditioner från det förflutna är dagens kulturyttringar, och dagens kulturyttringar är naturligtvis morgondagens kulturarv. De som vill begränsa samtidskonstnärer och flytta över resurser från samtidskultur för att i stället värna kulturarvet begränsar samtidigt framtidens kulturarv.

I betänkandet hanteras en lång rad intressanta motioner. De motioner som kanske bäst återspeglar kopplingen mellan dåtid, nutid och framtid är de motioner som handlar om att stärka Forum för levande historia.

Det är en mycket viktig verksamhet som Forum för levande historia bedriver. Om vi inte ökar kunskapen om de värsta och mörkaste kapitlen i mänsklighetens historia, om vi inte förstår vad som har gått fel, då har vi också svårt att motarbeta att saker och ting upprepar sig. Ska vi få historien att inte upprepa sig måste vi ha utbredd kunskap om vad som har gått fel tidigare. De mörkaste kapitlen i mänsklighetens historia måste ständigt belysas.

Från Miljöpartiets sida vill vi därför stärka Forum för levande historia. Det är en budgetfråga som vi får återkomma till i budgetpropositionen.

Andra intressanta motioner är alla de som tar upp enstaka kulturarv och pläderar för att vi måste ha kraftsamlingar kring dessa. Tagna ur sitt sammanhang framstår varenda en av de här motionerna som oerhört angelägna att bifalla.

Vad vi kan göra från riksdagens sida är att upprätta riktlinjer för kulturarvspolitiken och anslå resurser. Men prioriteringar mellan de olika kulturarven måste göras av professionen. Formfrågan gör alltså att vi inte kan bifalla de motionerna.

Det finns tyvärr också en motion som jag inte tycker är lika bra. Det är de borgerliga partiernas motion om att på något sätt försvaga kulturarvet. Man säger att det finns problem med att vi inte tillräckligt snabbt får de bostäder som vi behöver. Det stora problemet orsakas inte av att vi har en stark kulturarvspolitik. Bostadsproblematiken måste vi komma till rätta med på andra sätt. Att värna kulturarvet är inget vi ska backa från på det sätt som de borgerliga partierna föreslår i sin motion.

Jag yrkar bifall till förslaget i kulturutskottets betänkande och avslag på samtliga reservationer.

Anf. 132 RUNAR FILPER (SD):

Herr talman! Vi har flera reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall endast till reservationerna 2, Kulturarvsbrott, och 10, Statligt stöd till vissa museer.

Kulturarvet är en gemensam skatt som bidrar till att skapa en inre sammanhållning i vårt land och gör det möjligt för enskilda att förstå och tolka sin historia.

Sverige har ur ett internationellt perspektiv ovanligt många välbevarade kulturhistoriska föremål, då vi under århundraden skonats från krig och andra katastrofer.

Detta tillsammans med den goda viljan att göra våra kulturhistoriska föremål tillgängliga för allmänheten gör tyvärr också Sverige till en lukrativ marknad för kulturarvsbrott.

Stölder av kulturföremål från kyrkor och museer, olaglig utförsel av föremål med exportförbud, plundring av fornminnen, illegal handel med arkeologiska föremål och vrakplundring är exempel på allvarliga brott mot vårt kulturarv. Brotten kan utföras av enskilda personer eller av organiserade ligor. När det gäller ekonomiska värden är kulturarvsbrott jämförbara med narkotikahandel, handel med illegala vapen och trafficking.

Det som skiljer brottskategorierna åt är straffvärdena, där de för kulturarvsbrott i jämförelse framstår som mycket lindriga. Detta gör kulturarvsbrott till en av de mest lukrativa branscherna inom den kriminella världen i dag. Denna typ av brottslighet hamnar tyvärr långt ned på polisens och åklagarnas prioriteringslista, och alltför många brott klaras aldrig upp.

En naturlig följd av vår ambition att stävja denna typ av brott blir att höja straffvärdena och förlänga preskriptionstiden för kulturarvsbrott.

Herr talman! Kulturarvsbrott är ett allvarligt och till synes växande problem vars effekter på samhället Brottsförebyggande rådet har beskrivit på följande sätt:

”Det är genom fornlämningarna som vi får kunskap om vår historia. Det samlade fornlämningsbeståndet kan liknas vid en gigantisk historiebok där varje enskild fornlämning utgör en sida. Försvinner en fornlämning eller ett fornfynd utan dokumentation förloras viktiga pusselbitar i kartläggningen av vår historia. Det är som att riva ut en sida ur en bok som det bara finns ett enda exemplar av.”

En liten, men ändå inte obetydlig, faktor i arbetet med att stävja kulturarvsbrott är att det finns ett fungerande system för att belöna den som upptäcker ett fornfynd och väljer att lämna in det till staten snarare än att behålla det själv eller sälja det. Att detta system i dag inte fungerar på ett tillfredsställande sätt är således ett allvarligt problem i sammanhanget. I ett remissvar från 2011 skriver Statskontoret följande:

”Det är ett faktum att omhändertagandet av fornfynd länge har släpat efter vid Riksantikvarieämbetet. Så väl värdering av fyndigheterna som utbetalning av inlösen går långsamt. De stora balanserna är en källa till oro och riskerar att påverka allmänhetens förtroende för myndigheten negativt. Det är generellt viktigt att myndigheter fullgör sina uppdrag på ett effektivt sätt och det är därför rimligt att skärpa kraven på att Riksantikvarieämbetet handlägger sina ärendebalanser inom rimlig tid. I förlängningen av detta kan långa handläggningstider indikera att en myndighets verksamhet, organisation eller styrning behöver utvecklas eller ges en mera ändamålsenlig form.”

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen snarast möjligt bör återkomma med förslag om hur omhändertagandet av fornfynd ska kunna förbättras.

Herr talman! Sverige är ett land med en rik historia, vilket bland annat avspeglar sig i våra fornlämningar. Genom åren har Riksantikvarieämbetet kartlagt och registrerat nästan en miljon fornlämningar. I de allra flesta fallen vilar ansvaret för fornminnesvården på markägaren. Den statligt finansierade fornminnesvården har under lång tid varit kraftigt underfinansierad. Den nationella överblicken över tillståndet bland våra fornminnen lämnar också en hel del övrigt att önska. Det har tidigare konstaterats att Riksantikvarieämbetet haft mycket dålig uppfattning om hur det ser ut med tillgängligheten till landets fornminnen. Först när man fått fram ett system för uppföljning av tillgänglighetsarbetet kan man få den överblick över arbetet i länen som i dag saknas.

För att komma närmare målet om en god fornminnesvård och ett kulturarv som är tillgängligt för alla medborgare är det uppenbart att det förutom ökade statliga resurser till fornminnesvården också krävs ökade insatser för att öka omfattningen av den ideella fornminnesvården.

På flera håll i landet bedrivs redan i dag lokala och regionala projekt där enskilda medborgare, skolklasser och föreningar erbjuds att adoptera ett fornminne eller att bli fadder för ett fornminne. Som fornminnesfadder får man genomgå en kortare utbildning, ofta i länsstyrelsens eller länsmuseets regi, i vård och skötsel och åtar sig sedan att göra fornminnet tillgängligt genom att röja bort sly, kontrollera informationsskyltar samt regelbundet kontrollera och rapportera eventuella skador på fornlämningen.

För till exempel en skolklass kan uppdraget som fornminnesfadder innebära ökade möjligheter till meningsfull utomhusvistelse, bättre känsla för historien samt ökad närhet och förståelse för hembygden och dess landskap.

Vår bedömning är att det fortfarande finns en relativt stor outnyttjad potential inom den ideella fornminnesvården och att staten med relativt små medel i form av förbättrad marknadsföring och ökad information skulle kunna uppnå stora vinster för fornminnesvården och tillgängligheten till kulturarvet.

Med anledning av ovanstående föreslår vi att riksdagen bör tillkännage för regeringen att man snarast möjligt bör återkomma med förslag om hur omfattningen av den ideella fornminnesvården ska kunna öka.

Herr talman! Sverige har en mer än tusenårig kristen historia. Kristendomen och Svenska kyrkan har haft en mer djupgående inverkan på vår kultur än någon annan idé och institution. Förhållandena, förutsättningarna och kulturen i vårt land har gjort att den svenska kristendomens historia innehåller vissa särdrag i jämförelse med andra kristna länder.

De kristna högtiderna och traditionerna är fortfarande en självklar del av vår nationella kultur och utgör viktiga inslag även i många icke-troendes liv. Att känna till och förstå det svenska kristna kulturarvet är således en viktig nyckel till att förstå vårt lands historia, kultur och samtid.

De kyrkliga kulturminnena utgör den största samlade delen av det materiella svenska kulturarvet. I samband med åtskiljandet av kyrkan och

staten inrättades den så kallade kyrkoantikvariska ersättningen, där staten åtog sig att bära en betydande del av kostnaderna för bevarandet av framför allt de kulturhistoriskt värdefulla kyrkobyggnaderna.

Tyvärr har staten inte fullt ut levt upp till sina åtaganden. Detta i kombination med en ökad beskattning av kyrkan, ökade kostnader för kulturminnesvården på grund av klimatförändringar och förändrade uppvärmningssystem i kyrkobyggnaderna samt kyrkans stadigt vikande medlemsantal har gradvis urholkat kyrkans förmåga att bevara och synliggöra det kristna kulturarvet.

Den ansträngda ekonomiska situation som råder i många stift och församlingar i kombination med det ökade hotet från en organiserad brottslighet som specialiserat sig på att stjäla våra kristna kulturskatter har också resulterat i ett minskat öppethållande i många av landets kyrkor och därmed en minskad tillgänglighet till det kristna kulturarvet.

De brister som föreligger när det gäller bevarandet av kyrkobyggnader är tyvärr också ännu större när det kommer till föremålsvården och bevarandet av det immateriella kristna kulturarvet. Då behovet av en liknande institution är stort även i Sverige bör regeringen utreda möjligheten att i samarbete med Svenska kyrkan upprätta ett nationellt kyrkohistoriskt museum.

Slutligen vill jag påpeka att det som Angelika Bengtsson talade om, svensk ortnamnssed, handlade om att skyltar och kartor skulle innehålla både svenska, samiska och finska namn. Vi vill bevara och levandegöra även det samiska kulturarvet och även stärka samernas modersmålsundervisning. Hur Rossana Dinamarca kunde få detta till rasism är för mig helt obegripligt och pinsamt för henne.
(Applåder)

Ersättningsrätt och
insolvensrätt

I detta anförande instämde Angelika Bengtsson och Mikael Eskilandersson (båda SD).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 8 april.)

§ 13 Ersättningsrätt och insolvensrätt

Civilutskottets betänkande 2014/15:CU9
Ersättningsrätt och insolvensrätt
föredrogs.

Anf. 133 CARL-OSKAR BOHLIN (M):

Herr talman! Jag skulle vilja börja med att yrka bifall till den moderata reservationen, reservation 1, om särskild avhysning och handräckning. Motivet till det är att det är en fråga som i grunden handlar om rättsstatens funktionssätt – att ha rätt och att få rätt.

Att ha rätt är inte mycket värt om man inte kan tillförsäkra sig att också få rätt. Jag talar naturligtvis om enskilda markägare som får sin äganderätt kränkt genom att till exempel illegala bosättningar etableras på marken och att man sedan inte upplever att man har möjlighet att få rättsstatens hjälp att avhysa den eller de som bosätter sig på marken. Därför är detta en viktig principiell reservation.

Jag tänkte inte orda så mycket mer om detta eftersom jag vet att motionären själv kommer att föredra motionen och reservationen mer utförligt. Därför går jag över till att tala lite mer om det särskilda yttrande som hela Alliansen har i det här betänkandet. Det handlar om att se över reglerna för företagsrekonstruktion.

Företagsrekonstruktion kan låta som något torrt och tråkigt, men det handlar i grunden om något väldigt viktigt, nämligen förutsättningarna för att driva företag i Sverige.

Det handlar ytterst om vår konkurrenskraft. Hur lätt är det att rekonstruera ett företag som har en god affärsidé och som har en god verksamhet men som på ett eller annat sätt har kommit på obestånd?

Sverige har vid ett flertal tillfällen kritiserats för att vi har ett för högt risktagande förknippat just med att driva företag. Det hänger samman med att vi har högt ställda krav på skuldsanering för enskilda företagare som tidigare har drivit företag men sedan blivit försatta i konkurs, liksom vi har regler för att rekonstruera ett företag, vilket alltså är motsvarigheten till skuldsanering för en juridisk person.

Anledningen till att vi har det särskilda yttrandet är de frågor som väcks av det faktum att regeringen i februari valde att lägga ned kommittén för förbättrat klimat för entreprenörskap och innovativt företagande. Vi frågar oss: Varför valde man att lägga ned den kommittén? Den kommittén hade uppdraget att titta just på reglerna för företagsrekonstruktion, bland annat.

Därefter tillsatte regeringen en ny utredning, en ensamutredare, med ett snarlikt namn, lite som för att kamma över att man hade lagt ned en utredning tillsatt av den tidigare regeringen. Problemet är bara att direktiven till den nya utredningen närmast får uppfattas som politiskt snömos i jämförelse med den gamla utredningen. Jag hade en interpellationsdebatt i detta ämne med näringsministern. Hans svar var i grunden lika intetsägande som de direktiv som man gett den nya utredningen.

Jag hoppas att vi får ett klagörande från Socialdemokraternas sida. Hur ser man på den här frågan? Hur ser man på vikten av att se över det här regelverket och att återkomma?

Den tidigare utredningen skulle leverera sitt slutbetänkande i augusti. Den tidsfristen har man nu skjutit fram till oktober. Och i stället för att leverera ett ordentligt betänkande kommer man att redovisa delar av den nya utredningen i form av tematiska seminarier på Regeringskansliet. Vilka är det som blir inbjudna till de tematiska seminarierna, och hur seriöst känns det? Det hoppas jag att företrädare för regeringspartierna kan svara på.

Vi kommer att bevaka den här frågan noga, och vi kommer att återkomma i det fall vi märker att det inte händer någonting.

Anf. 134 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD):

Herr talman! Jag tänkte börja med mitt yrkande, så att jag inte glömmer bort det. Jag yrkar bifall till reservation 2 om avhysning och särskild handräckning.

Jag kommer att ägna i stort sett hela mitt anförande åt tältläger och de problem som har uppstått kring dessa.

Herr talman! Det finns två partier i Sveriges riksdag – Sverigedemokraterna och Moderaterna – som har reservationer när det gäller avhysning och särskild handräckning. Övriga partier är tydligen nöjda med dagens sätt att hantera detta växande problem.

Likabehandlingsprincipen är viktig i en rättsstat. Att alla följer samma regler borde vara en självklarhet. Så är det uppenbarligen inte i Sverige. Är man inte svensk medborgare kan man bryta mot ganska många regler utan att behöva oroa sig för några följder.

Det är mängder med regler och lagar, som jag snart kommer att räkna upp, som människor bryter mot när de kommer hit och bosätter sig i tältläger och liknande, i eller omkring våra städer. Trots det står vi närmast handfallna och vet inte hur det ska hanteras. Det logiska och mest naturliga i en rättsstat, där äganderätt råder, vore naturligtvis att polis omedelbart skulle ingripa om någon börjar sätta upp tältläger på någon annans mark. Det verkar dock finnas en politisk vilja från sjuklövern att polisen inte ska ingripa, och det är det egentliga problemet.

Herr talman! Problem uppstår när människor kommer till Sverige utan att ha tillgång till bostad eller inkomst. Anledningen till att de reser hit är ofta att de ska titta, men en del kommer säkert med förhoppningar om jobb. Oavsett hur det är blir resultatet detsamma.

Dessa personer bryter medvetet mot mängder av regler och lagar i Sverige. De slår upp tältläger för att ha någonstans att bo billigt medan de vistas i Sverige. Det sker på platser där de mycket väl vet att det är olagligt att campa. Oftast är det inom tätbebyggda områden, där lokala ordningsregler förbjuder camping. Flera problem uppstår då dessa platser inte är avsedda för camping och det saknas både toaletter och sophämtning.

Dessa människor kommer från andra EU-länder – därför kallas de EU-migranter. I de länder som de kommer från finns det lagar mot nedskräpning och mot att campa inom tätbebyggda områden, liksom vi har regler i Sverige. En del av de länder som de kommer från har direkta förbud mot tiggeri. Det är inte heller tillåtet att använda parkerna i Rumänien som toaletter. Därmed kan man förutsätta att de människor som kommer hit vet eller åtminstone bör vara medvetna om att deras sätt att leva här troligen bryter mot något regelverk.

Herr talman! Vårt regelsystem i Sverige bygger på att människor i grunden är ärliga och vill göra rätt för sig. Det finns mängder av regler som gör det helt omöjligt att skapa ett så kallat tältläger i Sverige.

För det första får man inte tälta mer än en natt, enligt det vi kallar för allemansrätten. Allemansrätten har under senare tid alltmer ifrågasatts, framför allt av markägare som känner att den blir en allt större belastning

då den missbrukas på det här sättet. Vill vi bevara allemansrätten långsiktigt måste markägare känna att de har några rättigheter i fråga om sin egen mark.

För det andra måste det finnas tillgång till toalett och någon form av omhändertagande av fekalier för att man ska kunna bo på en plats en längre tid utan att bryta mot diverse miljöregler. Det är inte heller särskilt trevligt för den stackars privata markägare som tvingas städa upp det här efteråt. Det borde självklart ligga på den som smutsar ned att städa upp efter sig, men så är det inte i sjuklöverns Sverige.

För det tredje är det olagligt att skräpa ned rent allmänt. Det är inte bara avföring som sprids runt tätlägren. Diverse annat skräp brukar skapa enorm oreda och stora kostnader för den markägare som ska städa. Det är mycket märkligt att vissa människor helt ska undantas från regler om sophämtning och nedskräpning, medan man i normalfallet knappast ens tillåter sommarstugor att vara utan sophämtning.

För det fjärde ska byggnader inte tillåtas utan bygglov. Man kan börja hänvisa till frigebedsregler, men de gäller först om det finns en huvudbyggnad på tomten. Varför bygglov helt plötsligt inte behövs, när det slås upp tätläger runt om i landet, kan man också fråga sig.

För det femte är dessa människors försörjning, om den sker genom tiggeri, olaglig i de flesta större tätorter i Sverige, eftersom de har inskrivet i sina lokala ordningsstadgor att man ska ha tillstånd för insamling av pengar. Så står det även i Stockholms ordningsstadga, till exempel. Om denna hade följts hade tiggarna inte varit här från första början, förutsatt att de inte fått tillstånd, givetvis.

Herr talman! Det hänvisas till besittningsrätt och till att Kronofogdemyndigheten ska hantera detta efter anmälan från markägaren. Det är något som kostar markägaren 300 kronor i anmälningsavgift och 600 kronor per individ som sedan ska avhysas. Det är ett rent ut sagt löjligt sätt att hantera tätläger på – det tycker nog de flesta markägare i alla fall. Det blir också orimligt för markägare som har ständiga problem med människor som sätter upp tätläger på deras mark, då det blir en ständigt återkommande kostnad.

Varför ska markägare betala för människor som begår regelbrott och i det närmaste ockuperar deras mark? Hur kan man få besittningsrätt när man olagligt sätter upp något på någon annans mark? Det finns ingen logik i detta. Det är bara ett resultat av alltför mycket byråkrati från människor som lever långt borta från andra människors vardag. Sverige kommer att byråkratisera ihjäl sig om man fortsätter att göra krångligast möjliga tolkning av varje lag.

Besittningsrätten finns till för att de som hyr en bostad eller en markbit inte omedelbart ska bli av med den om de av någon anledning inte har betalat sin hyra i tid. Att däremot tolka lagen så att det blir en avhysning för att någon olovligen satt upp ett tält eller enklare skjul på någon annans mark och sedan bosatt sig där är en direkt horribel tolkning. Givetvis borde aldrig någon kunna få besittningsrätt om det inte finns ett avtal eller en hyresuppgörelse från början.

Polisen är hopplöst bakbunden av sjuklöverns politiker och mediernas förvrängning av sanningen. Det är den egentliga anledningen till att detta plötsligt blir en fråga för Kronofogdemyndigheten. Polisen vill helt enkelt inte ingripa mot utländska människor som bryter mot våra regler, eftersom de vet att både ledande politiker och medier kommer att anklaga dem för allt från rasism till organiserad förföljelse. Då blir det lätt för polisen att i stället prioritera andra brott. När svenska uteliggare i Malmö gjorde ett tältläger var dock ingripandet omedelbart, helt i linje med hur det alltid borde fungera.

Om man nu inte ska göra skillnad på människor utifrån var de är födda kan man verkligen förundras över den enorma dubbelmoral som vårt samhälle visar upp. Det enda som egentligen behövs för att få bort tältlägren är samma snabba ingripande vid alla försök att bygga tältläger, inte bara om de byggs av svenska uteliggare.

(Applåder)

I detta anförande instämde Runar Filper (SD).

Anf. 135 JOHANNA HARALDSSON (S):

Herr talman! Vi debatterar i dag civilutskottets betänkande 9, *Ersättningsrätt och insolvensrätt*. I mitt anförande tänker jag beröra frågan om rätten att teckna personförsäkring, möjligheten till en andra chans för seriösa företagare och även avhysning.

Jag vill börja med att yrka avslag på reservationerna och bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Herr talman! För företag som har drabbats av betalningssvårigheter finns det möjlighet att beviljas företagsrekonstruktion. Syftet är att ge en andra chans till företag i kris, samtidigt som borgenärerna oftast får bättre utdelning på sina krav än om företaget försätts i konkurs. Genom att livskraftiga företag rekonstrueras kan stora värden och många arbetstillfällen räddas.

Trots detta är antalet företagsrekonstruktioner som beviljas och genomförs litet i förhållande till antalet konkurser. Att fler livskraftiga företag i kris inte genomgår en företagsrekonstruktion beror bland annat på att en rekonstruktion kräver mycket tid, energi och pengar från både gäldenärer och borgenärer.

En annan viktig anledning är att det i dag saknas samordning mellan reglerna för rekonstruktion och konkurs. Det finns till exempel inte någon möjlighet för en rekonstruktion att direkt övergå i en konkurs.

Det pågår, precis som Carl-Oskar Bohlin påpekade, en utredning som ska genomlysna reglerna för företagsrekonstruktion och lämna förslag på de förändringar i lagen som behövs. Utredaren ska även titta på hur samordning av rekonstruktion och konkurslag kan bli bättre. Översynen görs för att ge fler livskraftiga företag med betalningssvårigheter möjlighet till en andra chans.

Carl-Oskar Bohlin frågar varför man har ändrat på utredningen. Men det är egentligen inget konstigt att en ny regering ger ett nytt uppdrag eller

lägger ned en utredning och startar en ny. Nu kommer det att dröja två månader extra innan den nya utredningen kommer med besked, så jag tycker inte att det är några konstigheter. Vi har samma inriktning och vill att det ska bli enklare för företag att få en andra chans.

De flesta jobb växer fram i små och medelstora företag, och för att fler ska våga satsa bör förutsättningarna vara så goda som möjligt för dem som startar och driver dessa företag. Företagare kan precis som andra råka ut för sjukdom, skilsmässa eller andra livskriser som påverkar deras liv och arbete. Det medför ett risktagande att starta och driva företag, men skydds nätet är ofta mycket svagare.

Trots att man i förarbetena till den nuvarande skuldsaneringslagen framhöll att fler företagare skulle kunna bli beviljade skuldsanering är det mycket svårare för svenska företagare än företagare runt om i Europa att få sina skulder avskrivna.

I utredningen *F-skuldsanering – en möjlighet till nystart för seriösa företagare* föreslår man en särskild typ av skuldsanering för just företagare för att ge dem möjlighet till en andra chans. Det skulle också göra förutsättningarna för företagande mer lika i Sverige jämfört med övriga Europa.

Det pågår en hel del arbete och initiativ för att förnya och skapa mer av en andra-chans-kultur inom svensk insolvensrätt, både för löntagare och för företagare. Regeringen arbetar med en strategi mot överskuldsetting, och det är en prioriterad fråga för oss socialdemokrater.

Vi tycker att tillgången till de allmänna försäkringssystemen också ska göras mer likvärdiga mellan löntagare och företagare. Högre ersättningsnivåer i a-kassan skapar också en större trygghet för både företagare och arbetare. Vi vet att trygga människor vågar mer.

När de allmänna försäkringssystemen och välfärdssystemen försämrats söker sig de som har råd till privata lösningar, herr talman, och skaffar sig ofta privata person- och sjukförsäkringar.

Vi vill se tillräckligt starka trygghetssystem som gör att skillnaderna mellan grupper i samhället inte blir för stora. Vi vet att ojämlikhet i sig skapar social stress och ohälsa. Vi vill att tillgången till välfärdstjänster och de allmänna försäkringarna ska vara tillräckligt bra och ges efter behov, inte efter betalningsförmåga. Ersättningsnivåerna i de allmänna försäkringarna ska ge ett så bra grundskydd som möjligt.

Herr talman! De allmänna försäkringarna ska vara en bra grund som ger förutsättningar för trygga och fria medborgare. Men det är också viktigt att vi har en fungerande försäkringsmarknad och att människor kan försäkra sig, sin familj och sitt hem för en större trygghet när olyckan väl är framme.

På en fungerande marknad är premierna rimliga och försäkringarna ger ett bra ekonomiskt skydd. Marknaden bör regleras på ett sätt som jämnar ut maktförhållandena, där försäkringstagarna är den svagare parten som sällan har den juridiska kompetensen att förstå villkor och liknande.

Herr talman! De privata försäkringarna fyller en viktig samhällelig funktion som ett komplement till de allmänna försäkringarna. Den så

kallade kontraheringsplikten innebär att alla har rätt att teckna personförsäkring. Civilutskottet har tidigare följt upp lagen och då speciellt för barnförsäkringar.

Sent omsider gav även den förra regeringen en särskild utredare i uppdrag att följa upp försäkringsbolagens tillämpning av kontraheringsplikten. Det är viktigt att se ifall försäkringsbolagen tillämpar den på rätt sätt, att riskbedömningarna är individuella och så vidare.

Försäkringsbolagen bör också följa med i den medicinska utvecklingen på ett bra sätt. Forskning och utveckling går framåt, och om nya behandlingsmetoder gör att sjukdomar och tillstånd som tidigare sågs som en stor risk numera kan behandlas eller förebyggas ska också bolagen ta hänsyn till det i sin riskbedömning.

Herr talman! Det finns två reservationer i betänkandet, från Moderaterna och från Sverigedemokraterna, som berör svårigheten för markägare att avhysa personer som olovligen uppehåller sig på deras mark samt förslag på förenklingar av regelverket.

Det är givetvis väldigt besvärligt för markägare att människor uppehåller sig under lång tid på deras mark, och det medför en hel del arbete och kostnader som jag tror att vi kommer att få tydliga redovisningar av även framåt.

Det är besvärligt att få till stånd en avhysning. Det kan vara så att man behöver se över vilken myndighet som ska ha ansvaret för avhysningen. Förenkling av reglerna kanske också blir aktuellt, men det är viktigt att den utredning som ska göra en översyn av utsökningsbalken och anslutande regler får tid till översynen och att den nationella samordnaren för utsatta EES-medborgare får redovisa sitt uppdrag.

Därför bör inte riksdagen föregå arbetet med ett tillkännagivande.

Herr talman! Denna fråga handlar om utsatta människor. Trots att vi är överens om att lag och ordning ska upprätthållas bör vi behandla dessa människor med medmänsklighet och respekt. När det i många fall är romer som illegalt uppehåller sig på annans mark är det viktigt att vi är medvetna om vår historia och om hur romer har behandlats och diskriminerats i Sverige och i hela Europa.

Samtidigt är det inte bara en fråga om den rasism och diskriminering som de här människorna har blivit utsatta för. Det är i grunden en fråga om extrem fattigdom. Människor lever under väldigt dåliga förhållanden och riskerar dagligen sin hälsa och att utsättas för brott.

I Jönköpings kommun planerar man att inrätta tillfälliga anvisade platser för tillfälligt boende för att komma till rätta med bosättningar på privat och offentlig mark. Man har tänkt sig att de här platserna ska vara tillgängliga kvartalsvis. Ny plats anvisas sedan för att motverka risken att det blir permanenta bosättningar.

Det finns givetvis problem även med detta sätt att hantera situationen, men man hoppas kunna motverka de konflikter och den nedskräpning som ofta blir resultatet.

Man har i Jönköping insett att det här är ett problem som vi kommer vara tvungna att hantera under lång tid och att vi inte löser det genom att avhysa utan att erbjuda alternativ. Det handlar ju om utsatta människor som inte har någonstans att ta vägen och som enbart flyttar till nästa skogsdunge eller parkeringsplats när de blir avhysta. Det som vi egentligen borde diskutera är hur vi kan förbättra situationen för dessa människor, inte hur vi lättare flyttar runt dem.

Jag hoppas att vi kan enas om att det finns en stor utmaning både för det civila samhället och för politiken på alla nivåer att hantera denna ökande grupp människor som står utanför arbetsmarknad och trygghetssystem i sina hemländer och därför känner sig tvingade att resa bort och lämna sina barn för att kunna klara livet och kanske ge sina barn ett lite bättre liv än de själva har fått.

Det får aldrig bli en polariserande debatt för eller emot utsatta människor, utan den bör handla om hur vi förbättrar möjligheten för människor att stanna kvar i sina hemländer och bli fullvärdiga medborgare som inte ser tiggeri som ett alternativ.
(Applåder)

Anf. 136 CARL-OSKAR BOHLIN (M) replik:

Herr talman! Socialdemokraterna gör i den här debatten en svag och utsatt grupp till ett politiskt slagträ genom oförmågan att hålla två tankar i huvudet samtidigt.

Å ena sidan säger man att det är ett problem när illegala bosättningar upprättas och enskilda markägare får betala ett mycket högt pris. Å andra sidan ska det förstås som ursäktligt på grund av omständigheter. Det är en hållning som inte kommer att leda till något annat än att vi skapar ett stort samhällsproblem, ett problem där enskilda markägare får bära stora kostnader på grund av att staten helt enkelt inte kan göra det en stat borde kunna göra, nämligen garantera markägarna deras rätt att inte få sin egendom förstörd.

Låt mig övergå till att ställa några frågor om detta med företagsrekonstruktion och utredningen, för jag fick inte några bra svar från näringsministern tidigare i dag.

Vi ser hur man helt enkelt skrotar nästan alla utredningsdirektiv som fanns med i den tidigare utredningen för att sedan ersätta dem med en rad andra direktiv, bland annat att analysera och lämna förslag på hur utvecklingen av affärsmodeller inom cirkulär ekonomi kan underlättas för att underlätta för innovationer som bidrar till en hållbar utveckling. Ursäkta mig, men vad betyder det egentligen? Näringsministern hade inget svar.

Det här är att göra om en konstruktiv utredning om hur företagsklimatet kan förbättras, bland annat genom att se över reglerna för företagsrekonstruktion, och ersätta den med politiskt snömos, helt enkelt därför att man inte ville ha utredningen från början.

Anf. 137 JOHANNA HARALDSSON (S) replik:

Herr talman! Tack, Carl-Oskar Bohlin, för frågan!

Vi är helt överens om att vi vill skapa bättre förutsättningar för företagare. Men att göra det här till en debatt om hur man utformar en utredning och inte tjänar inget syfte.

När det gäller avhysning är vi även där ganska överens. Jag tycker att vi ska låta den utredning som faktiskt har tillsatts av den förra regeringen, och som ska se över reglerna, få göra sitt jobb klart.

Anf. 138 CARL-OSKAR BOHLIN (M) replik:

Herr talman! Reservationen handlar ju om att inte lägga onödig börda och onödiga kostnader på den enskilde markägaren. Det är ett problem som man väl i vart fall måste kunna erkänna finns. Erkänner man inte att problemet finns, då erkänner man inte att problemet finns – svårare än så är det inte.

När det gäller frågan om utredningen är det inte så att vi tycker samma sak bara för att man tillsätter en ny utredning med samma namn om den har helt andra direktiv – direktiv som ingen ens kan förklara vad de betyder. Det är att sätta djävulen i detaljerna och att inte ta frågorna på stort allvar.

Jag uppfattar att varken näringsministern eller Johanna Haraldsson kan ge mig ett svar på vad de nya direktiven faktiskt betyder i förhållande till de gamla. Det tycker jag är tråkigt för alla som värnar om entreprenörskap och att Sverige ska kunna vara konkurrenskraftigt även i framtiden.

Anf. 139 JOHANNA HARALDSSON (S) replik:

Herr talman! Det är lite svårt att tolka vartenda utredningsdirektiv så här rakt upp och ned.

Vi diskuterar företagsrekonstruktioner, och där är vi överens om att vi vill skapa mer av en andra-chans-kultur för företagare. Här är det viktigt även med förslagen om skuldsanering för företagare och att göra lagstiftningen om företagsrekonstruktioner enklare och mer sammanhållen med konkurslagstiftningen.

Anf. 140 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD) replik:

Herr talman! Jag delar inte riktigt Johanna Haraldssons syn på detta med avhysning och handräckning, att man skulle kunna vänta med att åtgärda problemet tills det kommer någon form av utredning någon gång i framtiden.

Vi har ett problem som i dag är mycket stort. Det finns markägare som har hundratals personer boende på sin mark. Jag tycker att det är fullständigt orimligt att den privata markägaren ska behöva stå för kostnaden för att avhysa dessa personer.

I sitt anförande talade Johanna Haraldsson om att erbjuda alternativ. Jag undrar hur det ska gå till och hur lång tid det ska ta. Som jag har förstått ligger de flesta kommuner redan långt efter vad gäller bostadsbyggande. Jag tror inte att det är någon kommun som har något direkt överskott av bostäder att erbjuda.

Hur ska dessa alternativ komma till, och vem ska betala dem?

Anf. 141 JOHANNA HARALDSSON (S) replik:

Herr talman! Tack, Mikael Eskilander, för frågorna!

Det här problemet är något som i hög grad kommit i kölvattnet av den fria rörligheten. Folk har faktiskt rätt att röra sig fritt inom Europa, och det finns ingen quick fix. Det är ett långsiktigt arbete som måste ske både på EU-nivå och i Sverige.

Jag tycker att det är viktigt och är överens med både Moderaterna och Sverigedemokraterna om att reglerna behöver ses över, men det är inget som löser grundproblemet, som är extrem fattigdom. Vi måste göra stora insatser på EU-nivå.

Vad gäller de olika markbitarna handlar det i exempelvis Jönköping om att man letar upp mark där man kan få uppehålla sig utan att det är på någon annans tomt.

Anf. 142 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Johanna Haraldsson för svaret.

Som jag ser det finns det saker man kan göra som omedelbart skulle förändra läget ganska drastiskt. Först och främst handlar det om att se till att de lagar och ordningsregler som gäller följs, att inte tillåta att folk sitter och tigger om det står i ordningsreglerna att det inte är tillåtet.

Förbud mot tiggeri är något som vi för fram. Visumtvång för personer från vissa länder skulle vara fullt möjligt att införa. När det gäller den fria rörligheten finns det dessutom en regel om att man inte får vistas längre än tre månader i ett land utan att kunna visa att man kan försörja sig, har en bostad och så vidare. Det finns alltså mängder av saker man kan göra utifrån det regelverk som finns redan i dag.

Visst, det handlar om utsatta människor. Men vi har svenska människor som är minst lika utsatta och minst lika fattiga. Jag undrar var gränsen går för hur fattig man ska vara. De människor som slog upp ett tältläger i Malmö förra helgen blev förflyttade därifrån inom ett par timmar. Då gick det alldeles utmärkt för polisen att gå in och förändra situationen eftersom det rörde sig om människor som var svenska medborgare. Men jag tror inte att de är rikare än de människor som vi tillåter att ha tältläger runt om i Malmö bland annat.

Min avslutande fråga är: Var går gränsen för hur fattig man ska vara?

Anf. 143 JOHANNA HARALDSSON (S) replik:

Herr talman! Sverigedemokraterna vill som vanligt göra skillnad på folk och folk, och det annorlunda ses som sämre. De vill ha olika regler för olika EU-medborgare och begränsa rörligheten för en del, det vill säga införa visumtvång för EU-migranter från de länder som flest tiggare kommer från.

Sverigedemokraterna späder på fördomar om dessa människor. De har bland annat gjort det i sin kampanj om det så kallade organiserade tiggeriet. De talade bland annat om kriminella ligor, något som polisen anser inte finns.

Vi har sett flera fall av våld mot dessa människor. En hårdare samhällsdebatt gör att de blir mer utsatta. Det kan få andra människor att passera en gräns och tro att de faktiskt har stöd för det.

Vi kan inte kriminalisera symtomen på en sjukdom, utan vi måste komma åt sjukdomen – som i detta fall är fattigdom.

Anf. 144 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Problemet med otillåtna bosättningar har blivit allt större på många platser runt om i Sverige. Tidigare har det oftast handlat om bärplockare och asfialtläggare som på ett otillåtet sätt har bosatt sig i exempelvis skogsmark eller på allmänna platser, men på senare tid har även EU-migranter som huserar i parker, på gator eller på parkeringsplatser blivit en allt vanligare syn i våra städer.

Ofta ligger djup fattigdom och utanförskap bakom att dessa människor väljer att komma hit, och de har oftast små möjligheter att skaffa ett eget och värdigt boende på egen hand.

Trots dessa tragiska bakomliggande orsaker kan vi inte längre blunda för problemen. Tältläger växer fram, och i våra storstäder vittnar flera om risken för att rena kåkstäder håller på att breda ut sig. Ett sådant boende är inte värdigt någon i dagens Sverige, och det kan också innebära stora sanitära problem och risk för skador och bränder.

Bosättningarna sker ofta på kommunal mark, och då finns i dag viss möjlighet för polisen att ingripa. Vi får dock inte glömma bort att även enskilda markägare drabbas, och då kan polisen över huvud taget inte ingripa med dagens system.

Regelverket för avhysning av personer som olovligen har bosatt sig på annans mark är mycket komplicerat. Polisen drar sig ofta för att ingripa med stöd av ordningslagen. Den fastighetsägare som inte kan förmå bosättarna att flytta frivilligt måste ansöka om handräckning hos kronofogden.

Varje individ som ska avhysas måste identifieras, och då måste man också involvera polisen. När beslut sedan fattats ska fastighetsägaren ansöka om verkställighet. Då kan bara de avhysas som omfattas av beslutet. Har det tillkommit ytterligare personer som inte omfattas av beslutet kan de inte avhysas. De som kan flyttas flyttar sig ofta bara en bit bort, och då får man börja om från början igen.

Herr talman! Förra året avhystes närmare 1 800 personer med hjälp av Kronofogdemyndigheten. Det är alltså inget litet problem. Kostnaderna för ansökning och sanering kan bli betydande. Om svaranden inte kan betala, vilket de ofta inte kan, hamnar notan för avhysningen hos markägaren. Det har funnits platser där saneringen efter avhysningen har kostat över en halv miljon kronor.

Därför är det viktigt att avhysning kan gå relativt snabbt så att skadorna minimeras. Det går inte med dagens regelverk, även om man på vissa håll i landet har försökt snabba på processen så gott det går.

Problemen är uppenbara, och det är nödvändigt att vi ser över regelverket. Regeringen tycks dock inte villig att ta initiativ till förändring. I en interpellationsdebatt med mig den 13 februari i år anförde justitie- och migrationsministern att regeringen mycket väl kan tänka sig ändringar i regelverket, och det framhålls även i dag. Regeringen vill dock invänta den utredning som pågår om utsatta EES-medborgare som ska redovisas först 2016.

Det är inte tillräckligt. Denna utredning är viktig för att hjälpa dessa utsatta människor, men här krävs ett kraftfullt agerande. Vi har inte tid att invänta en annan utredning innan vi kan tillsätta ytterligare en utredning. Därför bör riksdagen uppmana regeringen att snarast se över denna del av regelverket.

Herr talman! För att komma till rätta med dagens ohållbara system krävs många olika typer av åtgärder. Det är uppenbart. Att vi ska hjälpa utsatta människor är en självklarhet. Det krävs långsiktiga lösningar och samverkan mellan kommuner och myndigheter. Vi måste också agera gentemot EU-migranternas hemländer för att förmå dessa länder att ta sin del av ansvaret.

Samtidigt som vi vidtar dessa åtgärder måste vi driva igenom ett enklare avhysningsförfarande. Det är hög tid. Gårdagens regelverk är inte anpassat för dagens verklighet.

Herr talman! Jag yrkar bifall till reservation 1.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 8 april.)

§ 14 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

EU-dokument

KOM(2015) 129 Förslag till rådets direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG

KOM(2015) 141 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av den justeringsgrad som avses i förordning (EU) nr 1306/2013 för direktstöd avseende kalenderåret 2015

JOIN(2015) 6 Gemensamt samrådsdokument Mot en ny europeisk grannskapspolitik

§ 15 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 25 mars

2014/15:441 Genomförande av Företagsskattekommitténs förslag

av *Fredrik Schulte* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:442 Alkoholleveransutredningen

av *Fredrik Schulte* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

§ 16 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 25 mars

2014/15:300 Gradering av olika slags jobb

av *Maria Plass* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:299 Vattenfall och ryskt kärnbränsle

av *Lars Eriksson* (S)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2014/15:296 Mobiltäckning i hela landet

av *Kalle Olsson* (S)

till statsrådet Mehmet Kaplan (MP)

2014/15:309 Flygskattens effekt på branschen

av *Edward Riedl* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:305 Gränsöverskridande skoterkörning

av *Edward Riedl* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:303 Norrbotniabanan

av *Edward Riedl* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:304 Åtgärder för att minska antalet renolyckor

av *Edward Riedl* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:302 Korrekta jämförelser av brottsstatistik

av *Beatrice Ask* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2014/15:301 Bristande uppföljning av dna-spår i polisutredningar

av *Beatrice Ask* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2014/15:308 Överskottsmålet och den demografiska situationen

av *Fredrik Eriksson* (SD)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:307 SINK-Skatt i stället för A-SINK för kulturarbetare i Öresundsregionen

av *Olof Lavesson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:306 Tillsättning av utredning

av *Johan Forssell* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:311 Förmögenhetsskatten

av *Erik Ullenhag* (FP)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:310 Översyn av Arbetsförmedlingen

av *Roger Haddad* (FP)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:316 Utbildning mot terrorism och radikalisering

av *Maria Plass* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2014/15:318 Äldre företagare

av *Katarina Brännström* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2014/15:319 Internationella förskolor

av *Hillevi Larsson* (S)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2014/15:322 Klampning i 24 timmar

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:321 Bankdelningslag

av *Ulla Andersson* (V)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2014/15:323 Efterlevnad av de skärpta reglerna för svavelhalt i marint bränsle

av *Boriana Åberg* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

§ 17 Kammaren åtskildes kl. 18.25.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanträdets början till ajourneringen kl. 13.57,
av andre vice talmannen därefter till och med § 11 anf. 123 (delvis) och
av talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Utökning av antalet suppleanter	1
§ 2 Val av extra suppleant	1
§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 5 Jakt och viltvård	2
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU9	2
Anf. 1 ISAK FROM (S)	2
Anf. 2 ULF BERG (M)	5
Anf. 3 ISAK FROM (S) replik	7
Anf. 4 ULF BERG (M) replik	7
Anf. 5 ISAK FROM (S) replik	8
Anf. 6 ULF BERG (M) replik	8
Anf. 7 RUNAR FILPER (SD)	9
Anf. 8 EMMA NOHRÉN (MP)	10
Anf. 9 ULF BERG (M) replik	13
Anf. 10 EMMA NOHRÉN (MP) replik	13
Anf. 11 ULF BERG (M) replik	13
Anf. 12 EMMA NOHRÉN (MP) replik	14
Anf. 13 ESKIL ERLANDSSON (C)	14
Anf. 14 ISAK FROM (S) replik	16
Anf. 15 ESKIL ERLANDSSON (C) replik	16
Anf. 16 ISAK FROM (S) replik	16
Anf. 17 ESKIL ERLANDSSON (C) replik	16
Anf. 18 BIRGER LAHTI (V)	17
Anf. 19 LARS TYSKLIND (FP)	18
Anf. 20 ISAK FROM (S) replik	19
Anf. 21 LARS TYSKLIND (FP) replik	20
Anf. 22 ISAK FROM (S) replik	20
Anf. 23 LARS TYSKLIND (FP) replik	20
Anf. 24 MAGNUS OSCARSSON (KD)	21
(Beslut fattades under § 10.)	22
§ 6 Skogspolitik	22
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU11	22
Anf. 25 ULF BERG (M)	22
Anf. 26 ANDERS FORSBERG (SD)	24
Anf. 27 KRISTINA YNGWE (C)	27
Anf. 28 EMMA WALLRUP (V)	29
(forts. § 8)	30
Ajournering	30

Återupptagna förhandlingar	30
§ 7 Frågestund	30
Anf. 29 ANDRE VICE TALMANNEN	30
<i>Mänskliga rättigheter i Kina</i>	30
Anf. 30 KARIN ENSTRÖM (M)	30
Anf. 31 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	30
Anf. 32 KARIN ENSTRÖM (M)	31
Anf. 33 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	31
<i>Hotet från den våldsbejakande islamismen</i>	31
Anf. 34 MARKUS WIECHEL (SD)	31
Anf. 35 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	31
Anf. 36 MARKUS WIECHEL (SD)	32
Anf. 37 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	32
<i>Uranprospekteringen i Sverige</i>	32
Anf. 38 PER ÅSLING (C)	32
Anf. 39 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	33
Anf. 40 PER ÅSLING (C)	33
Anf. 41 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	33
<i>Naturreservat på platsen för skogsbranden i Västmanland</i>	34
Anf. 42 ISAK FROM (S)	34
Anf. 43 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	34
Anf. 44 ISAK FROM (S)	34
Anf. 45 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	35
<i>Vattendirektivet och jordbrukets konkurrenskraft</i>	35
Anf. 46 GUNILLA NORDGREN (M)	35
Anf. 47 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	35
Anf. 48 GUNILLA NORDGREN (M)	35
Anf. 49 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	36
<i>FN:s humanitära stöd i Syrien</i>	36
Anf. 50 AMINEH KAKABAVEH (V)	36
Anf. 51 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	36
Anf. 52 AMINEH KAKABAVEH (V)	36
Anf. 53 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	37
<i>Förändringen av ROT- och RUT-avdragen</i>	37
Anf. 54 MATS PERSSON (FP)	37
Anf. 55 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	37
Anf. 56 MATS PERSSON (FP)	38
Anf. 57 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	38
<i>Stödet till det ekologiska jordbruket</i>	38
Anf. 58 STINA BERGSTRÖM (MP)	38

Anf. 59 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	39
Anf. 60 STINA BERGSTRÖM (MP)	39
Anf. 61 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	39
<i>Fjärrundervisning</i>	40
Anf. 62 ANNIKA ECLUND (KD)	40
Anf. 63 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	40
Anf. 64 ANNIKA ECLUND (KD)	40
Anf. 65 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	40
<i>Utvinning av naturresurser i konfliktdrabbade länder</i>	41
Anf. 66 FINN BENGTSSON (M).....	41
Anf. 67 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	41
Anf. 68 FINN BENGTSSON (M).....	41
Anf. 69 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	42
<i>Etablering av serverhallar i Sverige</i>	42
Anf. 70 MATTIAS BÄCKSTRÖM JOHANSSON (SD)	42
Anf. 71 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	42
Anf. 72 MATTIAS BÄCKSTRÖM JOHANSSON (SD)	43
Anf. 73 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	43
<i>Socialtjänsten</i>	44
Anf. 74 YASMINE LARSSON (S).....	44
Anf. 75 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	44
Anf. 76 YASMINE LARSSON (S).....	44
Anf. 77 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	44
<i>Vattenfalls brunkolsverksamhet i Tyskland</i>	45
Anf. 78 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	45
Anf. 79 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	45
Anf. 80 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	45
Anf. 81 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	45
<i>Regionalpolitiska hänsyn vid nedläggning av skattekontor</i>	46
Anf. 82 PER-INGVAR JOHNSON (C).....	46
Anf. 83 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	46
Anf. 84 PER-INGVAR JOHNSON (C).....	46
Anf. 85 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	47
<i>Handeln med konfliktmineraler</i>	47
Anf. 86 KENNETH G FORSLUND (S)	47
Anf. 87 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	47
Anf. 88 KENNETH G FORSLUND (S)	47
Anf. 89 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	48
<i>Klimatfrågorna vid regeringens Kinabesök</i>	48
Anf. 90 SOFIA ARKELSTEN (M).....	48
Anf. 91 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	48
Anf. 92 SOFIA ARKELSTEN (M).....	48
Anf. 93 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	49

Anf. 94 ANDRE VICE TALMANNEN	49
§ 8 (forts. från § 6) Skogspolitik (forts. MJU11)	49
Anf. 95 ULF BERG (M) replik	49
Anf. 96 EMMA WALLRUP (V) replik	50
Anf. 97 ULF BERG (M) replik	50
Anf. 98 EMMA WALLRUP (V) replik	51
Anf. 99 ANDERS FORSBERG (SD) replik	51
Anf. 100 EMMA WALLRUP (V) replik	52
Anf. 101 ANDERS FORSBERG (SD) replik	52
Anf. 102 EMMA WALLRUP (V) replik	52
Anf. 103 LARS TYSKLIND (FP).....	53
Anf. 104 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	55
Anf. 105 ISAK FROM (S)	56
Anf. 106 ULF BERG (M) replik	58
Anf. 107 ISAK FROM (S) replik	58
Anf. 108 ULF BERG (M) replik	59
Anf. 109 ISAK FROM (S) replik	59
Anf. 110 LARS TYSKLIND (FP) replik	60
Anf. 111 ISAK FROM (S) replik	60
Anf. 112 LARS TYSKLIND (FP) replik	60
Anf. 113 ISAK FROM (S) replik	61
(forts. § 11)	61
Ajournering	61
Återupptagna förhandlingar	61
§ 9 Beslut om ärenden som slutdebatterats den 25 mars	61
JuU13 2014 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll	62
JuU16 Polisfrågor	62
JuU17 Kriminalvårdsfrågor	64
§ 10 Beslut om ärende som slutdebatterats vid dagens sammanträde	66
MJU9 Jakt och viltvård	66
§ 11 (forts. från § 8) Skogspolitik (forts. MJU11)	67
Anf. 114 STINA BERGSTRÖM (MP)	67
Anf. 115 LARS TYSKLIND (FP) replik	69
Anf. 116 STINA BERGSTRÖM (MP) replik	70
Anf. 117 LARS TYSKLIND (FP) replik	70
Anf. 118 STINA BERGSTRÖM (MP) replik	71
Anf. 119 ANDERS FORSBERG (SD) replik	71
Anf. 120 STINA BERGSTRÖM (MP) replik	72
Anf. 121 ANDERS FORSBERG (SD) replik	72
Anf. 122 STINA BERGSTRÖM (MP) replik	73
Anf. 123 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD)	73
(Beslut skulle fattas den 8 april.)	74
§ 12 Kulturarvsfrågor	74

Kulturutskottets betänkande 2014/15:KrU10.....	74
Anf. 124 EVA LOHMAN (M).....	74
Anf. 125 ANGELIKA BENGTSSON (SD).....	76
Anf. 126 PER LODENIUS (C)	77
Anf. 127 ROSSANA DINAMARCA (V).....	78
Anf. 128 BENGT ELIASSON (FP)	79
Anf. 129 LARS-AXEL NORDELL (KD).....	80
Anf. 130 ANNA WALLENTHEIM (S).....	82
Anf. 131 NICLAS MALMBERG (MP).....	84
Anf. 132 RUNAR FILPER (SD).....	85
(Beslut skulle fattas den 8 april.).....	88
§ 13 Ersättningsrätt och insolvensrätt	88
Civilutskottets betänkande 2014/15:CU9.....	88
Anf. 133 CARL-OSKAR BOHLIN (M).....	88
Anf. 134 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD)	89
Anf. 135 JOHANNA HARALDSSON (S)	91
Anf. 136 CARL-OSKAR BOHLIN (M) replik.....	94
Anf. 137 JOHANNA HARALDSSON (S) replik.....	95
Anf. 138 CARL-OSKAR BOHLIN (M) replik.....	95
Anf. 139 JOHANNA HARALDSSON (S) replik.....	95
Anf. 140 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD) replik.....	95
Anf. 141 JOHANNA HARALDSSON (S) replik.....	96
Anf. 142 MIKAEL ESKILANDERSSON (SD) replik.....	96
Anf. 143 JOHANNA HARALDSSON (S) replik.....	96
Anf. 144 MARIA MALMER STENERGÅRD (M)	97
(Beslut skulle fattas den 8 april.).....	98
§ 14 Bordläggning	98
§ 15 Anmälan om interpellationer	98
§ 16 Anmälan om skriftliga svar på frågor	99
§ 17 Kammaren åtskildes kl. 18.25.	100